

13.2.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2019

Kokousaika: 13.2.2019 klo 18.00 – 23.26

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2019

Mötestid: 13.2.2019 kl 18.00 – 23.26

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

13.2.2019

37 §.....	8
Esityslistan asia nro 4	8
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA	8
Valtuutettu Hernberg.....	8
39 §.....	8
Esityslistan asia nro 6	8
ERÄIDEN VUODEN 2018 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN, TOIMINTAKATTEIDEN ALITTAMINEN JA MÄÄRÄRAHOJEN SIIRTÄMINEN	8
Valtuutettu Anttila.....	8
Valtuutettu Vuorjoki.....	10
Valtuutettu Urho	10
Valtuutettu Anttila.....	11
Valtuutettu Vuorjoki.....	12
Valtuutettu Urho.....	12
41 §.....	13
Esityslistan asia nro 8	13
MEILAHDEN TÖÖLÖNTULLIN KORTTELIN 520 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12515)	13
Ledamoten Månsson	13
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	13
42 §.....	14
Esityslistan asia nro 9	14
PUKINMÄEN ASEMANSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12476)	14
Valtuutettu Muttilainen	14
Valtuutettu Koskinen.....	14
Apulaispormestari Sinnemäki	14
Ledamoten Månsson	15
Valtuutettu Muttilainen	15
Valtuutettu Honkasalo.....	16
43 §.....	16
Esityslistan asia nro 10	16
VALTUUTETTU ATTE HARJANTEEN ALOITE LIHA- JA MAITOTUOTTEIDEN KULUTUKSEN PUOLITTAMISEKSI VUOTEEN 2025 MENNESSÄ	16

13.2.2019

Valtuutettu Ohisalo	16
Valtuutettu Harjanne	16
Valtuutettu Meri.....	18
Valtuutettu Vanhanen (vastauspuheenvuoro).....	18
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	18
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro).....	19
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	20
Valtuutettu Ohisalo	20
Valtuutettu Honkasalo.....	21
Valtuutettu Pasanen	21
Valtuutettu Vanhanen	22
Valtuutettu Holopainen	23
Valtuutettu Hernberg.....	23
Valtuutettu Kivelä.....	24
Ledamoten Haglund	24
Valtuutettu Asko-Seljavaara	25
Valtuutettu Kari	25
Valtuutettu Vuorjoki.....	26
Valtuutettu Pennanen	27
Valtuutettu Stranius	28
Valtuutettu Harjanne	28
Valtuutettu Niskanen.....	29
Valtuutettu Meri.....	30
Valtuutettu Hyttinen	30
Valtuutettu Arhinmäki.....	31
Valtuutettu Kivelä.....	31
Valtuutettu Asko-Seljavaara	32
Ledamoten Wallgren.....	32
Valtuutettu Stranius	33
Valtuutettu Ruotsalainen.....	34
Ledamoten Haglund	34
Valtuutettu Harjanne	34
Valtuutettu Nuorteva	35
Valtuutettu Peltokorpi.....	36
Valtuutettu Vuorjoki.....	36
Valtuutettu Yanar	37
Valtuutettu Honkasalo.....	38
Ledamoten Wallgren.....	39
Valtuutettu Hussein.....	39
Valtuutettu Nygård	40
Valtuutettu Peltokorpi.....	41

13.2.2019

Valtuutettu Hernberg.....	42
Valtuutettu Vepsä	42
Valtuutettu Asko-Seljavaara	43
Valtuutettu Harjanne	43
Valtuutettu Parpala	44
Valtuutettu Apter	45
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	45
Valtuutettu Stranius	46
Ledamoten Modig	47
Valtuutettu Pajunen	47
Valtuutettu Ebeling.....	47
Valtuutettu Harjanne	48
Valtuutettu Urho.....	48
44 §.....	49
Esityslistan asia nro 11	49
VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE HELSINGIN KAUPUNGIN JÄSENYYKSIEN SELVITTÄMISEKSI ERI YHDISTYKSISSÄ.....	49
Valtuutettu Meri.....	49
Valtuutettu Kolbe	50
Valtuutettu Moisiso	52
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	52
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	53
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	53
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	55
Ledamoten Månsson	55
Valtuutettu Arhinmäki.....	56
Valtuutettu Anttila.....	57
Valtuutettu Meri.....	57
Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Asko-Seljavaara	59
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	59
Valtuutettu Urho.....	59
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Stranius	60
45 §.....	61
Esityslistan asia nro 12	61

13.2.2019

VALTUUTETTU MAI KIVELÄN ALOITE BIOMASSALLE LAADITTAVISTA KESTÄVYYSKRITEEREISTÄ	61
Valtuutettu Kivelä.....	61
Valtuutettu Harjanne	63
Valtuutettu Stranius	63
Ledamoten Wallgren.....	64
Ledamoten Haglund	64
Ledamoten Månsson	65
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	65
Valtuutettu Asko-Seljavaara	66
Ledamoten Haglund	67
Valtuutettu Honkasalo.....	67
Valtuutettu Arhinmäki.....	67
Valtuutettu Asko-Seljavaara	68
Valtuutettu Arhinmäki.....	68
Valtuutettu Kivelä.....	69
Valtuutettu Sazonov.....	69
Valtuutettu Rydman	70
Valtuutettu Kaleva.....	70
Valtuutettu Koulumies.....	71
Valtuutettu Asko-Seljavaara	72
Valtuutettu Strandén	72
Valtuutettu Hyttinen	72
Valtuutettu Kaleva.....	73
Valtuutettu Pennanen	73
Valtuutettu Kivelä.....	74
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	75
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	75
Ledamoten Haglund	75
Valtuutettu Harjanne	76
Valtuutettu Sazonov.....	76
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Kivelä (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	80
Ledamoten Apter (vastauspuheenvuoro).....	80
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	81
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	81

13.2.2019

46 §.....	82
Esityslistan asia nro 13	82
VALTUUTETTU EMMA KARIN ALOITE TOIMEENTULOTUEN MUUTOKSISTA AIHEUTUNEIDEN ONGELMIEN KORJAAMISESTA	82
Valtuutettu Vuorjoki.....	82
Valtuutettu Kari	83
Valtuutettu Venemies.....	84
Apulaispormestari Vesikansa	84
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	85
Valtuutettu Sydänmaa	85
Valtuutettu Peltokorpi.....	86
Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro).....	87
Valtuutettu Taipale.....	87
Valtuutettu Venemies.....	88
Ledamoten Biaudet.....	88
Valtuutettu Mari Rantanen	89
Apulaispormestari Vesikansa	89
47 §.....	90
Esityslistan asia nro 14	90
VALTUUTETTU OTSO KIVEKKÄÄN ALOITE SATAMAN PAREMMASTA YHDISTÄMISESTÄ KAUPUNKIIN.....	90
Valtuutettu Parpala	90
49 §.....	91
Esityslistan asia nro 16	91
VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE KRUUNUSILTOJEN AVAAMISESTA YÖAIKAAN TAKSEILLE JA SÄHKÖBUSSEILLE	92
Valtuutettu Pennanen	92
Valtuutettu Muttilainen	93
Valtuutettu Kaleva.....	93
Valtuutettu Koulumies.....	94
Valtuutettu Oskala	94
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	96
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	96
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	97
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	97
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	98
Ledamoten Modig.....	98

13.2.2019

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	99
Valtuutettu Hyttinen	99
Valtuutettu Urho.....	100
Valtuutettu Nieminen	100
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	102
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	102
Valtuutettu Apter (vastauspuheenvuoro)	103
50 §.....	103
Esityslistan asia nro 17	103
VALTUUTETTU HEIMO LAAKSOSEN ALOITE SUURMETSÄNTIEN JA MALMINKAAREN TURVALLISUUDESTA.....	103
Valtuutettu Laaksonen	103
Valtuutettu Vepsä	104
51 §.....	104
Esityslistan asia nro 18	104
VALTUUTETTU JENNI PAJUSEN ALOITE LAAJASALON JA HERTTONIEMEN LIIKENTEEN SUJUUVUUDEN VARMISTAMISESTA	104
Valtuutettu Pajunen	104
Valtuutettu Apter	105
Valtuutettu Urho.....	106
Valtuutettu Arhinmäki.....	106
Valtuutettu Nieminen	107
Valtuutettu Kaleva.....	107
Ledamoten Månsson	108
Valtuutettu Nygård	108
Valtuutettu Urho.....	109
Apulaispormestari Sinnemäki	109
Valtuutettu Anttila.....	111
Valtuutettu Ebeling.....	111
Valtuutettu Kaleva.....	111
Valtuutettu Nieminen	112
Ledamoten Wallgren.....	112
Valtuutettu Pajunen	113
Valtuutettu Arhinmäki.....	113
Valtuutettu Kaleva.....	115

13.2.2019

37 §

Esityslistan asia nro 4

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Hernberg

Puheenjohtaja.

Esitän kaupunkiympäristölautakunnan varajäseneksi Satu Vartiaista.

39 §

Esityslistan asia nro 6

ERÄIDEN VUODEN 2018 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN, TOIMINTAKATTEIDEN ALITTAMINEN JA MÄÄRÄRAHOJEN SIIRTÄMINEN

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Siellä on myös sosiaali- ja terveystoimen toimialalta HUSin talousarvion ylityspäätös, ja haluan tästä kyllä avata vähän valtuustolle tätä asiaa, koska se sellainen keskustelu, joka esimerkiksi soten yhteydessä käydään, niin valtuutetut eivät kyllä aina tiedä, mitä on kuntayhtymä valtuustossa ja hallituksessa – millä tavalla siellä asioita käsitellään – vaan niin paljon virheellistä tietoa kulkee kansalaisten keskuudessa myös tässä valtuustossa. HUSin hallitushan käsittelee valtuustolle nämä tilinpäätökset ja myös nämä ylitykset, ja 2 viimeisenä vuotena HUSissa on syntynyt niin sanottua ylijäämää. 100 miljoonaa euroa vuonna

13.2.2019

2017 ja 100 miljoonaa euroa nyt 2018. Tämä on päätetty valtuustossa palauttaa kunnille perussopimuksen mukaisesti.

Mistä tämä niin sanottu ylijäämä syntyy? Te näette sieltä esityksestä, että se syntyy siitä, että kunnat käyttävät enemmän palveluita kuin mitä palvelusuunnitelmassa, joka tehdään sosiaali- ja terveystoimen ja HUSin virkamiesjohdon kesken, on etukäteen suunniteltu ja jonka pohjalta sitten muodostuu se Helsingin kaupungin antama budjettiosuus, joka täällä valtuustossa on hyväksytty HUSille. Mutta sen lisäksi syntyy muuta käyttöä, joka tulee työterveyshuollosta ja yksityiseltä sektorilta. Tätä ylimääräistä palvelukäyttöä Helsingin kaupunki ja HUS eivät voi millään tavalla määritellä, ja siitä tietysti lasku tulee kunnalle. Tästä ylimääräisestä käytöstä, työterveyshuollon ja yksityissektorin käytöstä, on syntynyt 2 viimeisenä vuotena noin 100 miljoonan euron niin sanottu ylijäämä, joka sitten palautetaan kunnille.

Onko tämä oikein? Tämähän ei tietystikään ole oikein siinä mielessä, että kun se palautetaan kunnille, niin tämä ylimääräinen käyttö, joka siellä HUSissa on tehty, on kuitenkin tehty niin että samanaikaisesti, vaikka käyttöä on useita prosentteja ollut lisää, ei ole palkattu vastavasti resursseja, vaan se ylimääräinen toimenpiteiden ja hoidon käyttö on otettu henkilökunnan selkänahasta. Tästä on käyty HUSin valtuustossa pitkät keskustelut, että millä tavalla tämä, onko oikein, että palautamme HUSin valtuustossa kaiken kunnille. Itse olen demariryhmän vetäjänä ollut sitä mieltä, että on väärin, että se palautetaan kunnille, koska HUSissa on tällä hetkellä ihan samalla tavalla henkilökunnan jakamisesta ja työmäärästä ja niin edelleen erittäin suuri ongelma. Henkilöstöbarometri näyttää viisareita alaspäin, ja HUSin valtuuston pitäisi ilman muuta huolehtia, että henkilökunta jaksaa. Jos sen työmäärä jatkuvasti kasvaa ilman että siihen ei puututa, niin sehän on loppujen lopuksi aivan katastrofaalinen lopputulos.

Näin ollen nyt kun päätettiin viime joulukuussa, että palautetaan se loppuosakin, niin silloin käytiin juuri tämä keskustelu. Edellisenä vuonna käytiin se keskustelu, että kun oli tarpeita saada lisää tutkimus- ja kehittämismäärärahoja 10 miljoonaa, niin ehdotin, että se olisi otettu tästä niin sanotusti ylijäämästä, eikä niin että potilasmaksuja nostettiin. Mutta sekään ei mennyt läpi HUSin valtuustossa. Meidän ryhmämme oli ainoa, joka sitä kannatti.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tiedän. Ja olin todella pahoillani siitä, että ei sen paremmin vihreät kuin kokoomuskaan tätä asiaa kannattanut. Tämä ylijäämän käyttö on ihan samalla tavalla kulkenut myös tänä vuonna, että kokoomus ei ole kos-

13.2.2019

kaan tukenut näitä. Nyt valtuustossa toinen vihreistä tuki sitä. Näin olen...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, näin on. Mutta joka tapauksessa tässä ei ole muita puheenvuoroja pyydetty tähän asiaan.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

No, hyvä. Oikein hyvä. Mutta joka tapauksessa toivon, että Helsingin valtuutetut myös vähän perehtyisivät, millä tavalla kuntayhtymien toimintaa hoidetaan.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Maija Anttilalle tämän tärkeän asian esille nostamisesta. Ajattelin, että tämän asian ydin on se, että me tällä hetkellä vaadimme HUSilta suhteetonta tehostamista ja suhteetonta tuottavuuden parantamista, kun vaaditaan suunniteltua suurempia ja kasvavien toimintojen tekemistä pienellä rahalla. Tämä on näkynyt jonkin verran mediassakin, että miten hoitajat ovat ilmaisseet vahvaa kuormitusta. Kuten Maija Antila totesi, niin tämä on näkynyt työolobarometrissa. Eli ajattelin, että HUS-alueen suurimpana kaupunkina Helsingin pitäisi kantaa vastuu siitä, että me resursoimme HUSia riittävästi, että siellä pystytään kohtuullisissa ja hyvissä työoloissa tekemään tärkeitä työtä.

Valtuutettu Urho

Vähän HUSin budjetoinnista ensin, hyvät valtuutetut.

HUS on siis noin 2 miljardin kuntayhtymä, ja se 2 miljardin budjetti rakentuu niin että jäsenkunnat, 23 kuntaa, arvioivat oman budjetin mukaisen käyttönsä summan vuosittain. Tämä määrä, mikä budjetoidaan kuntien palvelutuotantoon, on ollut vuosia alamittainen – niin myös Helsingillä. Perusterveydenhuollosta ja yksityiseltä sektorilta helsinkiläisten palvelujen käyttö on ollut suurempaa. Mutta kun budjetoinnin perustana on pienempi palvelutuotanto, niin silloin myös kiinteiden kulujen osuus siinä budjetissa tulee ylimitoitettuna niille hinnoille, joita kunnilta veloitaan. Totta kai kun on ajateltu, että tuotetaan vain 1 000, ja lasketaan kiinteistöt ja tarvikkeet ja kaikki tämä oleva, pysyvä niille hinnoille, niin

13.2.2019

ne hinnat ovat liian korkeat. On ollut 2 vaihtoehtoa: kesken vuoden alentaa hintoja tai sopia, että vuoden lopussa ylituleva tulos palautetaan jäsenkunnille, ja nyt on tehty näin. Toinen vaihtoehtohan olisi ollut, että ylijäämä pidettäisiin tässä kuntayhtymässä. Silloin menneinä vuosina kun kuntayhtymä teki alijäämää, totta kai kunnat maksavat kaikkien palvelujen hinnan – myös sen lisääntyvän hinnan – ja siitä ei ole rokotettu erokseen seuraavana vuonna, kun ei ole ollut tällaisia 3 vuoden siirtyviä budjetteja. Tämä järjestelmä on minusta kohtuullinen ja oikeudenmukainen, ja näin ovat myös HUSin hallitus ja valtuuston enemmistö katsoneet. Sillä lailla kuntaneuvottelujen kautta pyritään löytämään oikea ja kohtuullinen budjetti aina tulevalle vuodelle. Siitä menettelystä, että seuraavalle vuodelle budjetoidaankin pienempi summa ja painostetaan säästöihin eikä sitten pystytäkään, on luovuttu. Helsinki ja HUS ovat neuvotelleet yhtenäisen budjettisumman tämän vuoden budjettiin. Kuitenkin on todennäköistä, että taas ylittyy. 4–5 % enemmän palveluita kysytään, ja siellä hinnassa on silloin se kantahinta liian korkea ja ylijäämää tulee. Tästä Helsingin kaupungin sote-virasto on lähestynyt tekemällä virkamiestyöryhmäehdotuksia budjetoinnin järjestelmän muuttamisesta, ja siihen palataan.

Sitten toinen asia että kun Töölön sairaalan alue kaupattiin viime marraskuussa, sen kauppahinta oli noin 60 miljoonaa. Siitä 35 miljoonaa tuli HUSin hyväksi taseeseen. Mielestäni on aivan selvä, että se palautetaan, ja se liittyi osana tähän palautettavaan summaan, josta valtuusto päätti. Palautus on tullut tammikuussa ja näkyy viime vuoden budjetissa tai toteutumassa. Minusta tätä budjettikeskustelua kannattaa jatkaa niin että virkamiesvalmistelussa Helsingin terveystalouden suunnittelu, talousosaajat suunnittelevat paremmin kohdalleen menevän erikoissairaanhoidon budjetin, joka ottaa huomioon sen sairaalan opetuksen ja tutkimuksen tarpeisiin tulevan budjetin. Kun valtiovalta koko ajan pienentää opetukseen ja tutkimukseen tulevaa rahamäärää, kaupungit, HUSin jäsenkunnat ovat yhdessä lisänneet tätä tutkimuksen rahoitusta, ja se ei ehkä ole ihan oikein. Muut sairaanhoitopiirit eivät tätä tee.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuitenkin kun katsoo, Kuntaliittohan seuraa myös sairaanhoitopiirien keskinäistä budjetointia ja hinnoittelua, niin tässä hinnoittelussa HUSin hinnoittelu ei ole mitenkään ylimitoitettua vaan päinvastoin. Se on ihan linjassa muiden sairaanhoitopiirien kanssa. Täytyy tietysti ottaa huomioon, että kun HUSilla on myös ulkokuntalaskutusta, niin meillä ei voi olla kahdenlaisia hintoja ulkokunnille ja jäsenkunnille, vaan se on se sa-

13.2.2019

ma hinnoittelu. Sen takia on tosi tärkeätä, että HUSin hinnoittelu seuraa suomalaisen terveydenhuollon yleisiä hinnoitteluperiaatteita, ja valtaosahan meillä on DRG-hinnoittelua, jota myös seurataan tarkkaan. Joten ihan tällä hinnoitteluperiaatteella tätä hommaa ei kyllä ratkaista.

Toisekseen jos katsoo tätä viimeistä valtuuston, se ensimmäinen vuoden 2017, jolloin tämä tutkimus- ja kehittämismäärärahatarve siirrettiin potilasmaksujen korotuksiin, joka minusta oli todella sairaiden ihmisten kustannuksella. 10 miljoonaa olisi aivan hyvin voitu ottaa tästä kuntien 100 miljoonan ylijäämästä. Siitä äänestettiin valtuustossa, ja me jäimme siinä yksin.

Sitten tässä nyt viimeinen tämän 2018 valtuustossa, jossa oli myös Töölön sairaalan myyntivoiton palautus. Kun tiedettiin kuitenkin, että tänä vuonna Apotista tulee kertaluonteisia maksuja 20 miljoonaa, niin me esitimme, että ainakin se 20 miljoonan, joka on tällainen kertaluonteinen maksu, oltaisiin voitu ottaa tästä niin sanotusta ylijäämän käytöstä. No, sekään ei mennyt eteenpäin. Eli kyllä tässä on ihan keskustelun paikka.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Valtuutettu Urho totesi, että jos palvelutuotantoa tulee enemmän, vaihtoehdot ovat palauttaa ylijäämää tai laskea hintoja, mutta kyllä on myös kolmas vaihtoehto, eli se on se, että kertynyttä ylijäämää käytetään palveluitten kehittämiseen. Tämä on juuri nimenomaan se linja, mitä Vasemmistoliitto ja tulkitsen että myös demarit on ajanut. Että kun sitä rahaa jää, niin käytetään se sitten, että pystytään ohjaamaan sitä enemmän hoitoon ja toisaalta pitämään asiakasmaksuja alhaisina.

Valtuutettu Urho

Monessa asiassa olen samaa mieltä Maija Anttilan ja Anna Vuorjoen kanssa, mutta tässä asiassa minä katson, että HUSin tulee olla hinnoitellaan alempi ja pystyä siihen. Suuruuden ekonomialla on ollut iso merkitys siinä, kun kilpailutetaan lääkkeitä, tarvikkeita. Siinä kun varataan keskitetysti tiloja. Juuri tämän takiahan Helsinki on merkittävältä osiltaan palvelutuotantoa erikoissairaanhoidon, sairaanhoitoon liittyen siirtänyt HUSiin. Suuruuden ekonomia tuottaa tulosta.

13.2.2019

41 §

Esityslistan asia nro 8

MEILAHDEN TÖÖLÖNTULLIN KORTTELIN 520 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12515)

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Ihan lyhyesti vain. Tämä on varmaan ihan hyvä suunnitelma, mutta minua taas harmittavat nuo kauniit kuvat tuossa liite kakkosessa, jossa on taas tällaisia kesäisiä päiviä. Yksi auto taitaa olla ajamassa tuonne parkkihalliin, talon parkkitiloihin maanalaisiin. Yksi pyörä liikkeellä. Pari jalankulkijaa ja toisessa kuvassa muutama leikkivä lapsi kesäsäällä. Suomessa ei ole tämän näköistä kuin parin kolmen, ehkä neljän kuukauden aikana vuodessa. Eli vähän harmittavat nämä kaunistellut kuvat näissä suunnitelmissa, mutta ollaan tottuneita. Ei muuta.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Minä epäilen, että koska kysymys on Töölöstä ja Töölöntullista ja siitä alueesta, niin se on sellainen paratiisi, että edes näinä päivinä siellä ei ole suuria lumikasoja suojateiden edessä ja muualla. Ehkä tämä on kuitenkin sillä lailla, että jos se kuva olisi jostain toisesta paikasta Helsingistä, niin sitten voisi olla.

13.2.2019

42 §

Esityslistan asia nro 9

PUKINMÄEN ASEMANSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12476)

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Hyvin tutut leveysasteet. Hyvin tuttua toimintaa ollut näinä vuosikymmeninä näillä leveleillä. Ihan hyvä, että tähän nyt tulee jotain ehostusta, mutta olisin lähtenyt kyselemään, että onko missään vaiheessa mietitty tähän asuinrakentamista. Tämä oli aika keskeisellä paikalla kuitenkin. Tässä olisi ollut hyvä paikka kaavoittaa ja tiivistää lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On todella hyvä, että tämä vanha huoltoasematontti on nyt saamassa uutta käyttöä. Sääliksi käy kuitenkin Pukinmäen pieniä elintarvikeliikkekauppoja, kun S-market rakentaa ison marketin aivan lähituntumaan. Kiinnitän erikoista huomiota liikenneyhteyden järjestämiseen. Rakennettava tontti rajoittuu Malminkaareen, Kehä I:een, rautatiehen ja Eskolankaareen. Ainoa tontin ? paikka on heti rautatien alittavan tunnelin jälkeen Eskolankaarella, ja Eskolankaari on ainoa ajoyhteys Kehä I:ltä Pukinmäkeen. Tontin kohdalla on myös valo-ohjattu liittymä Malminkaarelle, ja tämä liittymä patouttaa usein autot koko liiketontin matkalta jo tällä hetkellä ja täten tukkii kauppakeskuksen suunnitellun liittymän. Eli tämän kohdan liikenneratkaisuun tulee kiinnittää erikoista huomiota.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

13.2.2019

Oma mielikuvani on se, että asuminen on poissuljettu tästä paikasta liikenteellisten olosuhteiden ja melun ja mahdollisen asumisepämukavuuden tähden. Toisaalta tämän kaavan käsittelyn yhteydessä on kyllä myös pidetty ihan hyvänä sitä, että Pukinmäen aseman yhteyteen tulee monipuolisia palveluita. Ne ovat siinä laajan joukon saavutettavissa ja käytettävissä. Noin muutenhan sitten laajemmin tälle alueelle kuten muuallekin Helsinkiin tullaan täydennysrakentamaan, mutta tämä ei olisi ollut paikka, jossa olisi saanut mukavaa tai välttämättä edes lainmu-kaista asumista.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Nyt toimii.

Puheenjohtaja.

Minulla on lisäkysymys, nyt en vain löydä sitä kohtaa. Olisiko se ollut jossain liitteessä, jossa tämä valtiollinen, mikä se nimeltään nyt on-kaan, väylävirasto huomauttaa, että tässä Pukinmäenkin kohdalla pitää olla varaus lisäraiteiden, siis junaraiteiden rakentamiselle. Tämä on aika jännä. Siellähän on jo 4 raidetta, eli tähän on osa kaupunkirataa. Mihin viidettä tai kuudetta tarvittaisiin? Varsinkin jos saadaan pikayhteys lentokentälle niin silloin ei ainakaan. Eli onko meillä muuallakin kaupungin alueella nyt Pasilan jälkeen niin että sanotaan Pasilasta Puistolantien asemalle asti ja yli pitää olla varauksia useammalle kuin 4 raiteelle?

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Puksun Esso on ollut tunnettu lähinnä muusta kaupankäynnistään, mutta ei siitä sen enempää. Koskinen otti hyviä pointteja esiin. Pyydän nämä huomioimaan, koska kyllä tämä aika tukkoon menee. Minä en nyt ihan ymmärrä, tässä on kuitenkin aika hyvät liikenneyhteydet tuon junan ja teiden suhteen, että sikäli se olisi aika keskeinen paikka. Ja täällä on nyt kuitenkin ennenkin bygatty ratojen varteen ja tien varteen, mikä on hyvin luonnollista, että niihin pääsee, infra on lähellä. Kiitoksia kuitenkin Sinnemäelle vastauksesta.

13.2.2019

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olisin kiittänyt Kauko Koskista näistä tähän liikenteen sujuvuuteen liittyvään huomioon. Se on jopa asia, josta olisi voinut tehdä ponttenkin. Sitä ei minusta tässä ole tarpeeksi hyvin huomioitu, mutta hyvä, että Koskinen nosti sen esille. Ehkä seuraamme sitten tilanteen kehittymistä lähemmin.

43 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU ATTE HARJANTEEN ALOITE LIHA- JA MAITOTUOTTEIDEN KULUTUKSEN
PUOLITTAMISEKSI VUOTEEN 2025 MENNESSÄ

Valtuutettu Ohisalo

Annetaan tuolle Harjanteelle kuitenkin ensimmäinen puheenvuoro.
Otan tuonne loppuun.

Kiitos.

Valtuutettu Harjanne

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuustokollegat.

Katsoi asiaa sitten ilmastonmuutoksen hillinnän, sukupuuttoaalton pysäyttämisen, Itämeren suojelun tai terveyden edistämisen kannalta, on tieteen viesti harvinaisen selvä ja kiistaton. Lihan kulutusta on vähennettävä merkittävästi, myös Suomessa. Ruuan tuotannon ja kulutuksen osuus kulutuksen ilmastovaikutuksista on Suomessa reilu viidennes. Ruuan tuotannon vaikutusten pienentämiseen on kehitteillä erilaisia teknisiä keinoja, mutta lopulta suurin merkitys on sillä, mitä tuotetaan ja syödään. Pääsääntö on tässä selvä: eläinperäinen ruoka aiheuttaa enemmän päästöjä ja muita ympäristöhaittoja. Tärkein syy on tietysti

13.2.2019

se, että energiaa ja maata tarvitaan paljon enemmän eläintuotannossa, kun on kasvatettava sekä rehua eläimelle että itse eläin. Lisäksi märehitivä karja aiheuttaa suuria metaanipäästöjä, ja metaani on hiilidioksidikin voimakkaampi kasvihuonekaasu. Kuljetusketjun päästöt tai paikalliset olosuhteet eivät merkittävästi muuta tätä pääsääntöä. Maatalous on merkittävä Itämeren kuormittaja ja rehevöittäjä, ja kasvispainotteisempi ruokavalio auttaisi kohentamaan meren tilaa. Myös terveysystistä punaista ja prosessoitua lihaa tulisi syödä huomattavasti nykyistä vähemmän. Samalla merkittävä vähennys eläinperäisten tuotteiden kuluttamiseen ainakin mahdollistaisi niiden tuottamisen nykyistä eettisemmin.

Oma esitykseni kulutuksen puolittamisessa kaupunkikonsernissa vuoteen 2025 mennessä on tutkimustietoon pohjaava valistunut arvaus sellaisesta mittakaavasta ja aikataulusta, jolla on merkittävä vaikutus mutta joka on hyväksyttävissä ja toteutettavissa käytännössä ilman kustannusvaikutuksia valmistelua lukuun ottamatta. Mitään ei siis olla kieltämässä vaan vähentämässä, ja koska kaupungin eri toimialoilla on tähän aika erilaiset lähtökohdat, on perusteltua asettaa ylätason tavoite ja antaa asiantuntevan virkakoneiston suunnitella ja ohjeistaa sen käytännön toteutus.

Kaupunginhallituksen vastauksessa vedotaan siihen, että kaupunki on jo sitoutunut kunnianhimoiseen ilmasto-ohjelmaan, jossa linjataan kasvisruuan lisäämisestä ja kestävästä hankinnoista. Se on mahtava asia, ja ilmasto-ohjelma on erittäin hyvä ja hieno, ja sitä on tärkeää toteuttaa tinkimättä. Siinä on kuitenkin 2 merkittävää rajausta. Toinen on Helenin energian tuotanto, josta on täällä jo puhuttu paljon. Toinen toistaiseksi vähemmän puhuttu on se, ettei suurinta osaa kaupungin ulkopuolella tapahtuvista päästöistä lasketa Helsingin päästötaseeseen mukaan, eikä ohjelma siksi niitä vähentäviin toimiin juuri keskity. Onkin selvää, ettei pelkkä nykyinen sinänsä kiitettävä ja erinomainen ilmasto-ohjelma riitä, jos haluamme kantaa vastuamme ilmastosta suoria päästöjä laajemmin. On vaarallista, jos tällä tavalla rajatusta ilmasto-ohjelmasta muodostuu perustelu vastustaa sitä täydentäviä ilmastotoimia.

Aloitteen ajatus on nimenomaan täydentää ja tukea ilmasto-ohjelmaa, ja siksi esitän nyt sen palauttamista valmisteluun siten, että aloitteessa esitetyn suunnitelman valmistelu aloitetaan osana päästövähennysohjelman toteuttamista, tavoitteeksi asetetaan 50 %:n vähennys vuoteen 2025 mennessä ja suunnittelussa huomioidaan eri toimialojen erilaiset mahdollisuudet vähentää liha- ja maitotuotteiden kulutusta. Edistetään, pyritään, uskotaan, toivotaan. Näiden sanojen aika on ohi. Tahtotilan ilmaisu ei enää riitä. Nyt tarvitaan mitattavia tavoitteita ja konkreettisia

13.2.2019

toimia, ja tässä on tarjolla yksi, eikä edes maksa todennäköisesti juuri mitään. Pyydän valtuustolta rohkeutta tarttua siihen.

Kiitos.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Niin kuin aloitevastauksessa todetaan, kaupunkitasoiselle liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista koskevalle suunnitelmalle ja ohjeelle ei ole tarvetta, koska vastaavansisältöinen kuuluu jo Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan. Toisena täytyy sanoa, että Harjanne on täysin oikeassa, mitä tulee tähän liharuokaan, mutta että ei täydy kaikkia liharuokia niputtaa samaan. Nimittäin riistaruojukan on varsinainen ekoteko. Helsingin alueella elää varsin vähän riistaeläimiä, mutta jos yksi hyvä valtuustoaloite, joka täällä on tehty koskien valkoposkihanhia, menee läpi, niin minä esittäisin, että kouluissa voisi olla tällainen tutustu riistaruokaan -päivä, jossa kaikille tarjottaisiin tätä valkoposkihanhea. Ymmärrän, että pohjoisessa tämä on yleisempää, mutta tämä riistaruojukan koululaisten tutustuttaminen olisi tärkeää.

Valtuutettu Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Menemättä tähän hanhikeskusteluun haluaisin korjata tässä edellisessä puheenvuorossa, että päästövähennysohjelmassahan ei ole samansisältöistä tavoitetta kuin tässä Harjanteen aloitteessa, vaan hyvin löyhä kirjaus siitä, että lisätään kasvisruokaa kouluissa ja päiväkodeissa.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On vähän huonot varmaan riistanmetsästysapajat näiden leveysasteiden sisällä, mutta toki hanhiposki- tai valkoposkihanki on ekologisempi vaihtoehto kuin vaikka Brasiliasta roudattu broileri, mitä nyt syödään koulujen keittiössä.

13.2.2019

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

On varmasti totta, että riista on ekologisempaa ja eettisempää kuin tehotuotettu liha, mutta jos ajatellaan sitä, että Helsinki, jossa asuu noin 640 000 ihmistä, joka on merkittävä ruuan tarjoaja kouluissa, päiväkodeissa, vanhusten hoidossa, työpaikkaruokailussa, niin on myös selviö, ettei riistalla pystytä ruokkimaan Helsingin väestöä. Sen vuoksi on hyvä, että meillä on konkreettisia, selkeitä tavoitteita siitä, miten nimenomaan tätä ilmaston kannalta, ympäristön kannalta ongelmallista tehotuotettua lihaa saadaan vähennettyä. Se on meille hyvä tapa ottaa askelia eteenpäin, jotta tähän tavoitteeseen päästään, että selkeitä lukuja myös hyväksytään. Mutta jotta en intoutuisi enemmän tähän keskusteluun, niin taidan siirtyä hetkeksi kahvion puolelle vegaanisen ruuan pariin.

Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosiaan ilmastonäkökulmasta riistan syöminen ja esimerkiksi järvikalan syöminen proteiinilähteenä on hyvä vaihtoehto. Ehkä sellaista mitta-kaavaa havainnollistaakseni niin riistaa Suomessa riittää ehkä noin 1–2 kiloa per henkilö per vuosi. Siitä näkökulmasta, kun suomalaiset syövät noin 80 kiloa lihaa tänä päivänä per henkilö per vuosi, tämä Harjanteen palautus pitäisi olla ehkä, että me emme suinkaan puolita lihan kulutusta vaan vähentäisimme sitä 98 %. Vakavasti ottaen se onkin se tavoitetaso, johon meidän oikeasti pitää tulevana vuosina ja vuosikymmeninä päästä. Sikäli olen tavallaan Meren kanssa ihan samaa mieltä, että jos me eläinproteiinia haluamme syödä, niin se lähde on silloin kyllä tällainen riistan kaltainen ravinto, mutta sitä riittää tosi vähän verrattuna nykytilanteeseen.

Kiitos.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Vanhaselle. Olin epäselvä, jos sanoin, että se on sama. Se on samansuuntainen kuin tässä hiilineutraali-ohjelmassa. Sitten valtuutettu Arhinmäelle ja Straniukselle: varmasti asia on näin, että riistaruu-

13.2.2019

alla ei pystytä ruokkimaan helsinkiläisiä kovin pitkään, mutta tämä olisi-kin nimenomaan tällainen tapa, jossa koululaiset voisivat tutustua ja tätä kautta maistaa, ymmärtää, ja tietenkin varmaan sitten eränkäynnistä ja riistanhoidosta olisi osansa. Mutta koen juuri näin, että mitä enemmän lihan kulutus menee riistalihan kulutukseen pois näistä muista tehotuotetuista, sen parempi se olisi ympäristölle myös.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Liian pitkä aika kun viimeksi ollut. Hei, tosi hieno homma tuo riistatouhu, mutta ensin meidän pitää valtuustossa säätää metsästyslakiin muutos niin että Helsingissä saadaan metsästää. Eli Helsingin valkoposkihahille tämä ei ole ratkaisu tämä homma. Ne on suojattu. Eli metsästäminen on Helsingissä kielletty.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Harjanteen palautusesitystä, ja toivon, että tämä asia otetaan tässä kaupungissa jatkossa paljon enemmän todesta. Kuten viime valtuustossa me puhuimme pyöräilyn kohdalla siitä, mitä se ilmastonmuutoksen vastainen toiminta käytännössä on, ja vain asuminen kuormittaa enemmän ilmastoa kuin ruoka, sen tuotanto ja kulutus yhdessä. Kulutuksen ilmastovaikutuksista siis ruuan tuotanto ja kulutus aiheuttaa yli viidenneksen, kuten tässä on jo todettu. Kuunnellaan siis tässä asiassa todellakin tutkijoita, myös tutkija Harjannetta, ja tässä on todellakin taas paikka näyttää, että tätä se on, kun Helsinki tekee, eikä Helsinki vain suunnittele. Tämä aloite todella toteuttaisi kaupungin päästövähennysohjelman tärkeitä tavoitteita konkreettisemmin. Tällä valtuustokaudella on mielestäni menty hyvin eteenpäin siinä, että tavoitteiden asettamista seuraavat aina myös konkreettiset mittarit ja tätä toteutumista seurataan. Ei riitä, että sanotaan, että toimitaan, jos ei kerrota, miten toimitaan. Tämä on todellakin terveystarkastus, tämä on ilmastokysymys ja tämä on kysymys, jota ei voi ohittaa.

Hyvät valtuutetut ja kaupunkilaiset.

Näitä tekoja punnitaan sitten kohta myös eduskuntavaaleissa. Ilmastonmuutoksesta voi kyllä puhua kauniita, mutta se ei riitä. Sen torjumiseksi tarvitaan näitä konkreettisia toimia.

13.2.2019

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos Atte Harjanteelle hienosta aloitteesta, ja kannata lämpimästi tätä asian palauttamista niin kuin kaupunginhallituksessakin. Olen samaa mieltä Leo Straniuksen kanssa siitä, että tämä tietenkin voisi olla paljon, paljon kunnianhimoisempi. Tämä sinänsä on jo aika mieto, että sikäli tätä palautusta voivat hyvin kaikki täällä kannattaa. Tämä ruokavalioiden vaikutus ilmastonmuutoksen torjuntaan niin sehän on selkiintynyt tässä suurelle yleisölle viime vuosien aikana ihan selkeästi, ja on selvää, että jokainen voi tehdä yksilöllisiä ympäristötekoja omalla lautaselallaan, mutta kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa tehdään nimenomaan rakenteiden kautta. Me emme voi jättää ilmastonmuutoksen torjuntaa vain yksilöiden vapaan valinnan varaan, niin kuin tämän kasvisruokavalioiden edistämisen suhteen täällä valtuustossakin usein on tehty. Sitten on hyvä muistaa myös, että jos se jää yksilöllisen valinnan varaan, niin kaikilla ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia sitä omassa elämässään edistää.

Ilmastonmuutosta torjutaan nimenomaan politiikan avulla, ja me olemme täällä lukuisia, lukuisia, lukuisia kertoja nähneet, että kunnianhimoiset puheet ilmastonmuutoksesta – varsinkin viime kesän aikana kaikki puolueet kannattivat ilmastonmuutoksen torjuntaa – joutuvat tosi vakavalle koetukselle juuri silloin kun olisi aika tehdä niitä konkreettisia päätöksiä. Sellainen päätöshetki on meillä tässä käsillä juuri nyt. Se on totta, että Helsingin ilmasto-ohjelma on hieno. Se on ylipäättänsä hienoa, että meillä on sellainen, mutta olen samaa mieltä Atte Harjanteen kanssa siitä, että se ei saa tarkoittaa sitä, ettemmekö me voi edistää kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa sen rinnalla ihan koko ajan. Olen siitä mieltä, että lähtökohtaisesti Helsingin kaupungin joukkoruokailussa kasvisruuan pitäisi aina olla se lähtökohta ja lihavaihtoehto vain sitä täydentävä tai jopa niin että lihaa pitää erikseen pyytää.

Valtuutettu Pasanen

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ilmastonmuutoksen torjunnalla on oikeasti tosi kiire, koska seuraavan 10 vuoden sisällä me joko ylitämme tai emme ylitä sitä maagista 1,5 asteen rajaa. Se 1,5 asteen globaali lämpenemisen raja on todella kriittinen raja, ja sitä ovat maailmanlaajuisesti kaikki ilmastotutkijat varoitel-

13.2.2019

leet. Jos me ylitämme sen 1,5 asteen rajapyykin, se tarkoittaa todella haitallisia muutoksia planeettamme ekosysteemeille ja useille köyhimpien maiden ihmisille ja heidän elinolosuhteilleen. Tällä viikolla kansainvälinen tutkimus varoitteli hyönteisten sukupuutosta, ja jos hyönteiset kuolevat täältä maapallolta, niin kuolevat ihminenkin. Suurimmat syyt näiden hyönteisten massasukupuutolle ovat tehomataloudessa käytetyt hyönteismyrkyt ja ilmastonmuutos, ja tämä on ihan oikeasti tosi huolestuttavaa. 10 vuotta on tosi lyhyt aika, ja ne yhteiskunnalliset muutokset, mistä kauheasti puhutaan, pitää tehdä nyt – ei sitten 10 vuoden päästä, kun ne kriittiset kynnsarvot on jo ylitetty.

Helsinkiläisten kulutuksesta aiheutuvat päästöt ovat kaksinkertaiset verrattuna kaupungin päästöihin, ja näihin on tosi vaikea puuttua kaupungin tasolla. Siksi tämä valtuutettu Harjanteen tekemä aloite on ihan todella tärkeä. Jotta me saamme sitä muutosta aikaan, me tarvitsemme selkeitä mittareita ja tavoitteita, etteivät meidän toimemme jää vain sanahelinäksi. Maailmalle tulee muuttumaan tosi paljon ilmastonmuutoksen vuoksi, mutta toivon, että aloitamme sen hallitun muutoksen jo nyt ennen kuin on liian myöhäistä.

Ihan tähän loppuun haluaisin vielä sanoa, että minua ja aika monia nuoria tässä maassa turhauttaa se, että ilmastonmuutoksesta puhutaan tosi paljon, mutta tehdään kuitenkin toistaiseksi aika vähän. Tästä maasta puuttuu ilmastonjohtajuutta, ja se aiheuttaa tosi paljon ahdistusta. Siksi toivon, arvoisat valtuutetut, että me nyt otamme nämä keinot käyttöön ja kannatamme tätä valtuutettu Harjanteen palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Ilmaston puolustaminen on nyt meidän kaikkien puheissa, mutta nyt kuuluu meillä on myös konkreettinen mahdollisuus tehdä niitä kunnianhimoisia ilmastotoimia. Maitotuotteiden ja lihan kulutuksella on ihan valtavat ilmastopäästöt, ja lihan kulutuksen vähentäminen olisi myös merkittävä terveysteko. Suomalaiset syövät ihan liikaa punaista lihaa, ja tämä altistaa esimerkiksi paksusuolen syövälle. Lihan kulutuksen vähentämisellä on myös suuri merkitys Itämeren suojelulle. Meidän helsinkiläisten arvokas Itämeremme kaipaakin nyt puolustajia täältä valtuustosalista. Kaupunkimme ruokapalveluissa voidaan tehdä ilmastoystävälliset ja terveelliset valinnat kaupunkilaisille helpoksi. Meidän

13.2.2019

onkin nyt asetettava konkreettiset ja kunnianhimoiset tavoitteet lihan kulutuksen vähentämiseksi, ja sitä tässä valtuutettu Harjanteen aloitteessa juuri tehdään. Päästövähennysohjelmassa on tosiaan kirjaus kasvisruuan osuuden lisäämisestä kouluissa ja päiväkodeissa, mutta tämä ei vielä riitä. Linjataan nyt valtuustona tämän kunnianhimoisen ilmastotavoitteen puolesta. Kannatan palautusta.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta, ja kuten täällä on moneen kertaan todettu, niin itse asiassa aika monikin valitsisi ihan mielellään tällaisen vaihtoehdon, jota tässä nyt esitetään, jossa liha- ja maitotuotteita on vähennetty. Tämä on ihan täysin loogista, että me tämäntyyppisen esityksen hyväksymme, ja toivottavasti sitä kannatamme täällä salissa.

Valtuutettu Hernberg

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan myös tätä palautusesitystä. Nyt meillä on tosiaan tässä, niin kuin moni on sanonut, ihan selkeä, konkreettinen, vaikuttava keino, jolla voidaan merkittävästi pienentää helsinkiläisten kulutusperäistä hiilijalanjälkeä. Tämä on myös täysin toteutettavissa oleva keino. Nyt tuossa aloitevastauksessa ongelmoidaan vähän sitä, että suurkeittiöille sopivia lihan korvaavia kasviproteiinivalmisteita ei ole riittävästi saatavilla. Tämä on minusta vähän outo lausunto Helsingin kaupungilta, joka on valtavasti kokoinen hankkija. Nimenomaan kaupunki tällaisena hyvin suurena, merkittävänä hankkijana voi omalla toiminnallaan merkittävästi vaikuttaa siihen, että tällaisille tuotteille syntyy kysyntää ja sitä myöten tuotteita tulee markkinoille, ja sitten esimerkiksi pienempien kuntien käytettävissä niitä on. Eli tätä tavoitetta voitaisiin ryhtyä edistämään esimerkiksi markkinavuoropuhelun keinoin, jossa annetaan tavallaan tietoa tavarantoimittajille, että muutaman vuoden sisällä siirrymme tällaiseen toimintatapaan ja että toivottavasti teillä on sitten siihen mennessä tarjottavaa. Todennäköisesti sitä tarjottavaa sitten myös on.

Niin kuin Atte Harjanne hyvin tuossa puheenvuorossaan sanoi, niin tämä ei ole ristiriidassa Hiilineutraali Helsinki -ohjelman kasvisruuan lisäämistä koskevan kirjauksen kanssa, vaan tämä nimenomaan täydentää sitä asettamalla mitattavan tavoitteen ja aikataulun. Jos nyt tätä nykyistä siinä ohjelmassa, joka on siis tosi hyvä ohjelma, mutta juuri tä-

13.2.2019

män nimenomaisen asian kohdalla vähän epämääräinen, niin periaatteessa se tavoite, mikä siellä nyt on, toteutuisi, jos kasvisruuan osuus lisääntyisi vaikka 5 % vuoteen 2035 mennessä. Me kaikki varmaan tajuamme, että tämä ei ole tavallaan se, mitä halutaan, ja en usko, että se myöskään on kaupungin tavoitteena. Yleensä ottaen kun halutaan saavuttaa jotain, se, että asetetaan konkreettiset, mitattavat tavoitteet, huomattavasti edistää sen asian saavuttamista, ja sen takia tämä on tärkeä lisä siihen muuten hyvään ohjelmaan.

Valtuutettu Kivelä

Kiitos.

Tosiaan tilanne on nyt se, että me lähestymme sellaista globaalisti 4 asteen maailmaa, ja Helsingissä tämä tulisi tarkoittamaan 6 asteen lämpenemistä. Jokainen voi kuvitella, kuinka hyvin me todella, kun teemme näitä päätöksiä, pidämme mielessä sen, miten suuresta muutoksesta ja haasteesta tässä on kyse ja miten paljon se tarkoittaa sitä, että me oikeasti tarvitsemme niitä kaikkia keinoja. Sen lisäksi tässä on hyvin nostettu esille nämä ilmastovaikutukset, mutta myös tämä teollinen eläintuotanto on syypää moniin muihin globaaleihin megaongelmiin, ja sen lisäksi tässä on tosi vahvat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulmat puuttua siihen, onko moraalisesti oikein, että länsimaissa jatketaan tällaista eläintuotteiden kulutuksen linjaa kuin mitä me tällä hetkellä teemme. Samoin kuin valtuutettu Pasanen täällä peräänkuulutti, niin tässä on mielestäni nimenomaan kyse siitä, osoitamme me vahvaa johtajuutta vai emme.

Yksi tosi tärkeä asia, josta mielestäni me emme täällä melkein ikinä puhu, josta meidän pitäisi puhua ja mistä olin iloinen, että se tässä aloitteessa mainittiin, ovat nämä massiiviset vaikutukset eläinten hyvinvointiin. Eläinoikeuskysymykset ovat sellainen asia, joka täällä ei melkein ikinä tule esille, vaikka meillä olisi myös tosi suuri vastuu aika kriittisesti tarkastella sitä, kuinka paljon me kannamme päättäjinä vastuuta siitä, mikä se valtava kärsimys ja väkivalta, jota me koko ajan aiheutamme muita lajeja kohtaan ja annamme sen tapahtua.

Kiitos tosi paljon Atte Harjanteelle tästä tosi tärkeästä aloitteesta.

Ledamoten Haglund

Kiitos, puheenjohtaja.

13.2.2019

Minäkin haluaisin kiittää valtuutettu Harjannetta tästä itse aloitteesta ja myös tästä palautusehdotuksesta. Minä voisin muistuttaa nyt tässä keskustelun aikana siitä, mistä tässä palautusehdotuksessa oikeastaan puhutaan. Tässä kirjoitetaan, että tavoitteeksi asetetaan 50 %:n vähennys vuoteen 2025 mennessä eli 6 vuoden päästä. Jos tämä ei ole maltillinen tavoite, niin en sitten tiedä, kun puhutaan siitä tai joka päivä näkyy uusia tutkimuksia siitä, miten akuutti ilmastokriisi meillä on meillä. Kuten valtuutettu Ohisalo toi jo aikaisemmin esille, ruokatuotanto on siis ainoa, joka kuluttaa ilmastoa yhtä paljon, tai asuminen on siis ainoa, joka saastuttaa enemmän kuin tämä ruuan tuotanto. Eli jos me emme tästä voi lähteä vähentämään päästöjä, niin mistä sitten lähdetään?

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän tätä Harjanteen aloitetta hyvin tekopyhänä. Kun suuret kasvi-huonepäästöjä aiheuttavat toimintatapamme eivät ole ollenkaan ratkaistu, ei tässä vaiheessa pidä rajoittaa syömistä tai hengittämistä. Eilen KYMPin toimialakokouksessa saimme oppia, että suurin päästö meillä on energia, siis lämmitys, ja lisäksi sähkö. Eli koitetaan nyt ratkaista nämä asiankin ensin. Eli minä en pidä tätä palautusta millään tavalla aiheellisena ja kannatan pohjaa.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos paljon valtuutettu Harjanteelle tämän aloitteen tekemisestä. Kannatan ehdottomasti palautusta. Muistan, kun...

Välihuuto!

Onko mikki päällä?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Muistan, kun 10 vuotta sitten tein sellaisen aloitteen kuin koulujen kasvisruokapäivä, ja silloin tässä salissa käytiin aika jäätävän tuntuinen keskustelu kasvisruuasta ja siitä, mikä meidän vastuumme ympäristötämme on ja onko ruokavaliolla mitään merkitystä siinä. Silloin tässä salissa maalailtiin aika hurjakin kauhukuvia siitä, mitä kasvisruuan li-

13.2.2019

sääminen tulee aiheuttamaan tässä kaupungissa. Nyt 10 vuotta myöhemmin kasvisruoka on täysin normaali osa koulujemme ja päiväkotiemme arkea. Nuorille ja lapsille tämä ei ollut mikään ongelma, mutta poliitikoille tämä tuntui olevan suurikin kysymys.

Kyse tässä on siitä, aivan kuten valtuutettu Pasanen aikaisemmin totesi, että meillä on 10 vuotta aikaa. 10 vuotta. Se on todella vähän aikaa. Jos jossain tässä maassa politiikalla on merkitystä niin juuri täällä Helsingissä, sillä ilmastonmuutos ratkaistaan kaupungeissa. Se tarkoittaa, että meillä ei ole mahdollisuutta enää tehdä päätöksiä liittyen rakentamiseen, liikkumiseen tai energiantuotantoon ilman että me mietimme ilmastoa. Se myös tarkoittaa sitä, että meillä ei ole mahdollisuutta tehdä myöskään niitä päätöksiä liittyen ruuan tuotantoon tai kulutukseen ilman että me mietimme, miten se vaikuttaa ilmastoon, koska ei kyse ole, toisin kuin kokoomuksen ryhmästä aikaisemmin sanottiin, mistään pikkuasiasta. Kyse on viidennestä meidän päästöistämme, ja me emme voi syyllistää yksittäisiä ihmisiä, vaan ymmärtää, että vastuu tässä on poliitikoilla. Meidän pitää tehdä ne päätökset.

Olen samaa mieltä siitä, että tämä tavoitteemme päästövähennysohjelmassa lisätä kasvisruokaa on tosi, tosi hyvä tavoite, mutta ei siinä mitään konkreettista vielä ole. Tässä Harjanteen aloitteessa on kyse siitä, että tehdään konkreettisia tavoitteita, koska niitä me tarvitsemme, ja sen takia toivon, että kaikki valtuutetut täällä tätä palautusta tukevat.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän valtuutettu Harjanteen aloitteen ansio on se, että tässä on selkeä, konkreettinen, numeerinen tavoite. Siinä mielessä tämä on erittäin tarpeellinen täydennys sille Hiilineutraali Helsinki -ohjelman tavoitteelle, joka meillä on, että lisätään kasvisruuan osuutta. Mutta lisääminen ei vielä kerro sitä, lisäämmekö me hitusen vai teemmekö me selkeän muutoksen. Tässä nyt me olemme tekemässä päätöstä, jossa me täsmennämme tätä, asetamme selkeän tavoitetason. Jos me haluamme ihan oikeasti tehdä vaikuttavia toimenpiteitä, niin juuri näin täytyy toimia, että meillä on selkeä tavoitetaso, johon me johdonmukaisesti pyrimme.

Valtuutettu Asko-Seljavaara totesi, että ensiksi pitäisi ratkaista isommat kasvihuonekaasupäästöihin liittyvät kysymykset. Nyt jos meidän Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaamme lukee, vähän kärjistettynä, karkeasti mielestäni se viesti on se, että meidän pitää tehdä kaikki mahdollinen

13.2.2019

kaikilla sektoreilla, jos me haluamme pystyä merkittävästi vähentämään hiilipäästöjämme. Silloin kysymys ei ole siitä, että me mietimme, mikä on ehkä vähän isompi juttu ja mikä on ehkä vähän pienempi juttu, vaan että me teemme sekä isot että pienet jutut, ja siitä kokonaisuudesta muodostuu se mahdollisuus, että me pääsemme tavoitteeseen ja me pystymme omalta osaltamme estämään ilmaston lämpenemistä.

Kiinnittäisin vielä huomiota yhteen kohtaan tässä pohjaesityksessä. Tässä todettiin, että ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja -tottumukset, joissa maitovalmisteet ovat osana. Tässä minusta meidän pitää muistaa, että nyt me olemme tilanteessa, jossa meidän täytyy muuttaa ruokakulttuuriamme ja -tottumuksiamme. Jos me haluamme ratkaista tämän ilmaston lämpenemisen, silloin me emme voi jatkaa samalla tavalla kuin aikaisemmin. Tämä ei mielestäni tarkoita pakkoa, että meidän pitäisi ruveta esimerkiksi rankaisemaan lihan käytöstä, mutta kyllä se vaikuttaa sitä, että me hiljalleen ohjaamme tähän suuntaan. Esimerkiksi päiväkotien ja koulujen ruokailut ovat tähän erittäin hyvä keino.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on 2 erittäin tehokasta ja realistista keinoa vähentää kasvihuonepäästöjä. Ensimmäinen on energian tuottaminen erittäin vähäpäästöisesti, mikä tarkoittaa käytännössä ydin-, tuuli- ja aurinkovoimaa, ja sillä voitaisiin globaalisti vähentää päästöjä 50 %, Helsingissä enemmän. Tämä toinen keino on eläintuotannon lopettaminen tai rankka vähentäminen. Meillä maatalouden päästöistä globaalisti 60 % syntyy karja- ja maitotuotannosta. Jos se vain otettaisiin pois, niin päästövähennys globaalisti olisi noin 10 %. Mutta tämä pinta-ala, joka menee siihen eläintalouteen, on 83 % maatalouden kaikesta pinta-alasta, ja se syntyvä ravinnon energia on vain 18 % kaikesta energiasta. Eli periaatteessa 80 % nykyisestä maatalouden käyttämästä pinta-alasta voitaisiin vapauttaa toiseen käyttöön. Tämä on oleellinen pointti, koska silloin kun se vapautetaan toiseen käyttöön, niin se voitaisiin metsittää, ja se on suuri hiilinielu. Eli tässä lihan syönnin vähentämisessä, eläintuotannon vähentämisessä on 2 pointtia. Toinen että siitä suoraan vähentyy niitä päästöjä, kun nämä eläimet eivät enää tuota niitä, ja toinen että vapautuu valtavasti pinta-alaa. Esimerkiksi globaalisti EU+USA+Kiina+Australia, josta voitaisiin metsittää ainakin suuri osa, ja sillä päästäisiin noin 30–40 %:n globaaliin päästövähennykseen. Eli

13.2.2019

nämä 2 keinoa ovat todella tehokkaita, ja erittäin vahvasti tuen valtuutettu Harjanteen hyvää palautusesitystä.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

”Leikitään hetki mennyttä maailmaa ja mässäillään tavalla, joka ei enää ole osa arkea. Syödä nyt jotain niin raskasta, niin rasvaista, niin brutaalialia. Kun on nähnyt yhdenkin tuotantoeläinten oloista tai karjan teuras- kuljetuksista kertovan dokumentin, kun on lukenut yhdenkin Pikaruokakansan tapaisen paljastuskirjan tai kun on lukenut yhdenkin ilmastonmuutoksesta kertovan lehtijutun, yletön lihansyönti alkaa tuntua vain vanhanaikaiselta. Aivan kuten tupakointi sisätiloissa tai kosteat lounaat työpäivän kuluessa”. Näin kirjoitti toimittaja Anu Partanen lihansyönnistä Image-lehdessä vuonna 2008. Nyt 10 vuoden jälkeen on onneksi tapahtunut aika paljon. Kasvisruuasta ja vegaaniruuasta on tullut trendikästä. Se on terveellistä, ympäristöystävällistä, eläinten oikeudet huomioivaa. Saatavuus kaupoissa, ravintoloissa on parantunut huomasti. Vegaaniruokaa saa päiväkodeista ja kouluista. Ongelmana on kuitenkin edelleen hinta. Kasvisruoka maksaa liikaa, ja julkisilla hankinnoilla vaikutettaisiin merkittävästi ruokamarkkinoihin, juuri niin kuin valtuutettu Hernberg tuossa aikaisemmin jo muistutti. Hyvä asia on, että ravintosuositustenkin mukaan oikein koostettuna vegaaniruoka sopii kaikille, eikä kenenkään syömistä tai hengittämistä tarvitse rajoittaa.

Valtuutettu Honkasalo muistutti tuossa, että lähtökohtaisesti tarjolla pitäisi olla kasvisruokaa ja erityistapauksissa, esimerkiksi terveyssyistä tai muuten voisi sitten saada eläinperäistä proteiinia. Tämä olisi minusta hyvä lähtökohta. Usein erilaisissa tapahtumakutsuissa esimerkiksi kysytään erikoisruokavaliotoiveita. Itse vastaan aina niin, että en tarvitse erikoisruokavaliota. Ihan tavallinen vegaaniruoka sopii minulle tosi hyvin. Tätä suosittelen muillekin.

Nyt me linjaamme sitä ja punnitsemme sitä, otammeko ilmastokysymyksen tosissamme vai emme. Kannatan palautusta ja kiitos Harjanteelle vielä hyvästä aloitteesta ja palautusesityksestä.

Kiitos.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos.

13.2.2019

Hyviä pointteja puolin ja toisin. Haluaisin kommentoida Asko-Seljavaaralle. Minusta on erikoinen syytös ottaen huomioon, että olen itsekin tehnyt täällä jonkin verran töitä tuon energiapuolen eteen tässä valtuutettuna. Mutta ennen kaikkea muistuttaisin, mikä se IPCC:n 1,5 asteen lokakuisen raportin sanoma on. Se on tämä: "1,5 asteeseen voidaan ehkä päästä, jos energian ja maan käyttöä muutetaan ennen näkemättömässä mittakaavassa ja nopeasti". Siinä ei ole kyse siitä, tehdäänkö X vai Y, vaan tehdään ne molemmat, ja tämä on meillä edessä tässä. Me emme voi sysätä sitä sektorilta toiselle.

Olet esimerkiksi itse ollut tässä energiakeskustelussa hyvin huolissasi – hyvästä syystä – metsistä, niin nimenomaan ruuan tuotanto on tällä hetkellä erittäin, erittäin suuri ongelma, ja se ajaa biodiversiteettiä ahtaalle maailmassa. Siis maailman nisäkkäiden biomassasta 60 % on karjaa. Se on älytön määrä. Kaikista maailman lintujen biomassasta 70 % on siipikarjaa. Meillä ei ole siis varaa enää lisätä patkääkään lihan-kulutusta, vaan meidän pitää pudottaa sitä merkittävästi. Näitä lukuja pitäisin ehkä mielessä, kun arvotte, mitä te tänään tästä äänestätte.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuusto.

Itse suhtaudun kasvisruokaan tosi myönteisesti. Minusta kasviruoka on tosi hyvää ja terveellistä, ja itse en ole esimerkiksi syönyt punaista lihaa yli 3 vuoteen. Minulle itselle se teki sen, että minulla on ollut paljon virkeämpi olo. Ihan itsekkäistä motiiveista suosittelen kaikille, että kannattaa vähentää lihan syöntiä, koska se tosiaan auttaa jaksamaan, on terveempi olo ja virkeämpi olo. Esimerkiksi lounaan jälkeen ei sellainen väsymys tule. Minulla aikaisemmin oli, jos veti vaikka jauhelihaa paljon, varmaan kenelle tahansa käy niin, niin sen jälkeen puoli tuntia poissa pelistä. Mutta jos syö vähän kevyemmin, niin näin ei käy. Eli suosittelen todellakin.

Sen sijaan minä en pidä siitä moralisoinnin ilmapiiristä, mitä täällä on vähän ollut täällä salissa, ja uskon myös, että se toimii tätä tavoitettaan vastaan. Se, että pidetään palopuheita siitä, miten kauheata ja tehdään identiteettipoliittikkaa tällä asialla, niin se varmasti ainakin sitten johtaa siihen, että ihmisiltä tulee vastareaktio eivätkä sitten halua siirtyä. Eli mielellään juuri kerrotaan niistä hyvistä puolista, mitä kasvis-syöntiin liittyy ja sitä kautta. Valistus on hyvä ja pakko on paha. Annetaan helsinkiläisten tehdä itse omat valintansa, mutta kerrotaan näistä hyvistä puolista, mitä kasvissyöntiin liittyy.

13.2.2019

Kiitos.

Valtuutettu Meri

Olen sitä mieltä, että ? valtuutettu Harjanne sanoo, että tähän ympäristön ja niihin uhkiin, mitä tulevaisuudessa kohtaa, niin se edellyttää sitä, että me yhdessä sovimme ja teemme rajujakin päätöksiä. Mutta se ei ole mielestäni yhdessä sopimista, että me teemme ensin erittäin kunnianhimoisen tavoitteen, ja sitten me rupeamme yksitellen vaatimaan vielä jotain kiristykksiä siihen. Se oli se minun ensimmäisen puheenvuoroni tarkoituskin. Me olemme tehneet mielestäni objektiivisesti arvioituna erittäin kunnianhimoisen tavoiteohjelman, ja nyt lähdetään sitten hakemaan irtopisteitä yksittäisestä kohdasta. Näin se tulee muodostumaan todella vaikeaksi tehdä niitä yhteisiä, vaikeita päätöksiä, kun heti sen sopimuksen jälkeen joku irtoaa siitä kompromissista. Se ehkä kaikista eniten tässä... Minä näen, että jos se tätä menoa tulee jatkumaan, niin sitten on erittäin vaikeata sopia yhdessä näistä vaikeista päätöksistä. Tämän takia minä en tule äänestämään tämän palautuksen puolesta, koska näin politiikkaa ei tulla tekemään edes sen kaikista tärkeimmät asian ?.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Harjanteen aloitteessa vaaditaan lihatuotteiden lisäksi myös maitotuotteiden kulutuksen puolittamista. Maidon tuotannon päästöt ovat alle 2 hiilidioksidiekvivalenttikilogrammaa. Riisi on kuitenkin ruoka-aineena yleisesti myös käytössä Helsingissä, vaikka riisin tuotannon päästöt ovat suuremmat kuin maidon, eri tutkimusten mukaan 2,5:sta jopa 6 kilogrammaan. Riisin kulutuksen vähentämisestä Harjanne ei kuitenkaan vaadi sen enempää aloitteessaan kuin palautusehdotuksessaan. Kysyisinkin valtuutettu Harjanteelta, olisiko hän valmis lisäämään palautusehdotukseensa liha- ja maitotuotteiden käytön puolittamisen lisäksi myös riisin käytön puolittamisen. Muussa tapauksessa en voi kannattaa palautusta, koska se haiskahtaa tekopyhältä eläinperäisten tuotteiden ideologiselta vastustamiselta käyttäen keppihevosenä päästövähennyksiä vähän samalla tavalla kuin kivihiilen käytön korvaaminen energiatuotannossa biomassalla, jonka polttamisen todelliset piipun päästä mitattavat päästöt ovat suuremmat kuin kivihiilen.

Kiitos.

13.2.2019

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Toisin kuin valtuutettu Niskanen, minä en pidä monistakaan kasvisruuista, ja sen lisäksi täytyy todeta, että monissa kasvisruuissa ei ole riittävästi proteiinia yli satakiloiselle ihmiselle. Tästä huolimatta olen jollain tavalla pystynyt jo 20 vuoden ajan nostamaan painoani pelkällä kasvisruualla. 20 vuotta sitten muistan hyvin, miten paljon se synnytti vielä keskustelua muun muassa lautakuntamatkoilla, kun oli tämä erikoinen ja erityinen ruokavalio. Sitähän se ei enää ole, ja tavallaan minusta ajattelu pitäisi kääntää niin päin, että kasviruoka on se normaali ruokavalio, ja sitten jos erityisesti haluaa lihaa, voi tätä erikoisruokavaliota pyytää. Oleellistahan tässä on se, että se muutos... Minä en ole koskaan halunnut itse esimerkiksi julistaa tai olla muiden yläpuolella sen vuoksi, että olen valinnut aikoinaan eettisistä ja ilmastosyistä kasvisruokailun, vaan pikemminkin kertonut silloin jos on joku ollut kiinnostunut, että miten tuolla tulee toimeen ja miten sinä itse toimit.

Jos ajatellaan, miten me olemme Suomessa syöneet, niin tämä on aika uusi ilmiö myös Suomessa, että me syömme lihaa joka päivä tai jopa joka ruualla. Se olisi terveydenkin kannalta järkevää ilmaston ja eläinten lisäksi, että sen sijaan, että ei syödä enää joka päivä eikä vaikka vain kerran viikossa, niin kuin tasavallan presidentti Niinistö ilmeisesti tekee, ja pikkuhiljaa luovuttaisiin. Mutta tämä ei ole vain henkilökohtainen yksittäisen ihmisen päätös, vaan me tarvitsemme systeemistä muutosta, järjestelmän muutosta, jolla saadaan näitä isoja asioita aikaan. Me tarvitsemme suuren määrän erilaisia pieniä ja suuria keinoja, muutoksia, jotta me voimme pysäyttää ilmastonmuutoksen. Nämä eivät ole vastakkaisia, vaan niitä tehdään yhtä aikaa. Sellaisia, jotka vähän vähemmän edistävät asiaa, ja sellaisia, jotka vähän enemmän edistävät, mutta kaikki ne edistävät asiaa, että ilmastonmuutosta saadaan hillittyä.

Valtuutettu Kivelä

Kiitos.

Minä tuohon, kun Sirpa Asko-Seljavaara nosti esille sen meidän eilisten ilmastoseminaarimme, jossa puhuttiin tästä, että lämmitys on kaupungin suurin päästölähde, niin näinhän se onkin tällä Hiilineutraali Helsinki-toimenpideohjelman laskentatavalla, jossa siis on käytössä tämä käyt-

13.2.2019

töperusteinen laskenta, kun sitten taas tässä puhutaan tästä kulutusperusteisesta laskennasta. Ja me nimenomaan siellä seminaarissa eilen opimme, että helsinkiläisten todelliset päästöt eli meidän hiilijalanjälkemme on yli kaksinkertainen, kun siihen lasketaan mukaan sitten ne päästöt, joihin tällä aloitteella nyt pyritään puuttumaan.

Sitten ihan tähän aloitevastaukseen, niin minä kyllä tosi voimakkaasti kritisoin tätä palvelukeskus-liikelaitoksen kommenttia siitä, että tämän aloitteen ehdotus puolittaa tämä kulutus on hyvin haasteellinen ellei alan kehityksessä tule markkinoille uusia korvaavia tuotteita. Mitä tämä oikeasti tarkoittaa? Miten esimerkiksi Helsingin yliopisto pystyy tähän tai miten kaikki vanhemmat, jotka joka päivä ruokkivat omat lapsensa vegaaniruudalla, pystyvät tähän? En suoraan sanottuna jaa tuota ajatusta.

Sitten ihan sellaisena aika detaljiasiana haluaisin nyt tässä nostaa esille sen, että esimerkiksi tällä hetkellä jos puhutaan koulujen kasvisruokatarjonnasta, niin edes vegaanilapset eivät saa vaikka kasvimaitoa ruokajuomaksi. Toivon toki, että tämä palautus menee läpi, mutta haluaisin, että jo tätä nykytilannetta ruvetaan tosi nopeasti korjaamaan siihen suuntaan, että siellä ovat ne kasvisvaihtoehdot kunnolla tarjolla ja esimerkiksi juuri ruokajuomapuolella niitä tuodaan aktiivisesti siihen esille.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En edelleenkään kannata palautusta, koska en pidä tällaisesta politiikasta, että ihmiset pakotetaan toimimaan määrätyllä tavalla, vaikka me ymmärrämme itsekin sen ihan hyvin. Suurin osahan meistä on aika lailla jo kasvisruokaa syöjiä, paitsi koira tietenkin. Se ei ehkä tule toimeen vielä pelkällä kasvisravinnolla. Eli tämä vihreiden politiikka, että nyt minä sanon, kun minä teen näin, niin sitten te kaikki muut teette samalla tavalla, niin se minun mielestäni ei ole oikeata.

Ledamoten Wallgren

Kiitos. Bästa ordförande.

13.2.2019

Olen julkaissut äsken pari pontta järjestelmässä, mutta ne tullaan käsittelemään vain siinä tapauksessa, että käsittely jatkuu tämän palautusäänestyksen jälkeen. Haluan todeta ryhmäni puolesta, että meillä on ? käsitys siitä, että hyvää ilmastopolitiikkaa tehdään laajoilla sopimuksilla, jotka valmistellaan hyvin ja että Hiilineutraali Helsinki on sellainen hyvin valmisteltu kokonaisuus, johon kannattaa sitoutua, ja se on se pohja. Kehotan myös kaikkia niitä osapuolia ? pitävät tärkeänä, että me ylitämme niitä tavoitteita, jotka on asetettu, kiristämme tahtia, teemme paremmin, niin pyydän kaikkia niitä, jotka Atte Harjanteen hyvää esitystä kannattavat, kunnioittamaan sitä kritiikkiä, joka kohdistuu siihen että tästä tehdään tällainen identiteettipoliittinen markööri. Ja huomautan, että kaikki ne ihmiset, jotka tekevät kautta elämänsä – puhun monista demaritovereistani, monista muistakin puolueen tovereista – työtä tämän tasa-arvoisen, reilun, luottamukseen perustuvan yhteiskunnan puolesta, kaikki ? ovat mukana rakentamassa sitä yhteiskuntaa, joka pystyy vastaamaan ilmastotalkoisiin ilman että emotionalisoidaan ja polarisoidaan keskustelua. Eli palaan, jos tilanne antaa siihen aiheita, tämän äänestyksen jälkeen ponsiehdotuksiin.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vielä tuosta IPCC:n raportista, josta täällä keskusteltiin viime syksynä, ja kaikki tosiaan vakuuttivat ja vannottivat, että ilmastokysymys otetaan nyt tosissaan. Ehkä muistutuksena sitä, mitä Harjannekin tuossa jo väkevästi todisti, että jos ne päästöt jatkuvat nykytasolla, niin me olemme käyttäneet hiilibudjetin käytännössä 9 vuodessa. Jos me haluamme pysyä siinä 1,5 asteen tavoitteessa, 66 %:n todennäköisyydellä päästöjä pitäisi vähentää 18 % joka vuosi. Jos oltaisiin aloitettu päästövähennykset vuonna 2000, olisi riittänyt vielä 4 %:n vuosittainen päästövähennys. Nyt tarvitaan tosiaan paljon enemmän, ja se tarkoittaa radikaaleja muutoksia, myös tähän ruokavalioomme.

Mielestäni on tosi ideologista ja hyvin kyseenalaista vaatia nimenomaan eläinproteiinia, kun kasvisruokavaihtoehto on terveellistä, ilmastoystävällistä, huomioi eläinten oikeudet. Vaihtoehtoja on tarjolla vaikka miten paljon. Ei jää mitään muuta kuin ideologia sille, että täytyy saada nyt jotain eläinproteiinia.

Kiitos.

13.2.2019

Valtuutettu Ruotsalainen

Kiitos.

Haluan kiittää valtuutettu Harjannetta tästä aloitteesta. Mielestäni tämä on tosi hyvä, ja kannatan myös tätä palaute-ehdotusta. Haluan sanoa, että arvostan valtuutettu Harjanteen intohimoa tämän asian suhteen, jota täällä kritisoitiin, koska jos te ette ole intohimoisia siitä ilmastonmuutoksen hillitsemisestä, niin herää kysymys että mistä sitten.

Kuten sanottu jo moneen otteeseen, ilmastonmuutoksen hillitseminen tarvitsee nyt isoja rakenteellisia tekoja. Meillä on tähän mahdollisuus, ja mielestäni on kieltämättä vähän absurdia, että sellainen sukupolvi, joka ei tule näkemään ilmastonmuutoksen kaikista pahimpia tragedioita ja suruja, on täällä sellaisessa asemassa, että he pistävät kapuloita rat-taisiin tällaisissa kysymyksissä. Mielestäni on myös todella absurdia, että Suomen valtio on samaan aikaan usuttamassa esimerkiksi nuoria naisia synnytystalkoisiin, mutta kaupunkitasolla me emme pysty kunnianhimoisiin päätöksiin ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Herää kysymys, mihin maailmaan täällä muka pitäisi tuottaa jotain lapsia.

Kannatan siis palaute-ehdotusta ja kiitän valtuutettu Harjannetta.

Ledamoten Haglund

Tack, ordförande.

Minua ihmetyttää ehkä vähän tämän keskustelun aikana käytetty identiteettipolitiikka-termi. Toivoisin, että ne ihmiset, jotka sitä ovat käyttäneet, perehtyisivät vähän paremmin siihen, mitä identiteettipolitiikka tarkoittaa. Ilmastonmuutokseen liittyvää identiteettipolitiikkaa on harjoittanut esimerkiksi puolustusministerimme, kun hän on vastustanut alokaiden itse tekemää aloitetta siitä, että heillä olisi kasvisruokapäivä perustellen sitä sillä, että sotia ei ole voitettu linssikeitolla. Se on identiteettipolitiikkaa ilmastonmuutoksella. Tämä keskustelu, mitä täällä tänään käydään, perustuu tieteeseen ja tutkimukseen. Se ei ole identiteettipolitiikkaa. Toivoisin tosiaan, että jos parhaat argumentit tätä aloitteen palauttamista vastaan ovat se, että muut ovat tunteellisia, niin voisi kyllä mennä vähän itseensä ja miettiä, mitä puuhaa.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos.

13.2.2019

Pidän tätä kritiikkiä – nyt valtuutetut Wallgren ja Meri kuulolla, kiitos – hyvin erikoisena, koska luotan, että te perehdytte aineistoon, joka on. En tiedä, oletteko lukeneet sitä aloitetta, mutta tämä aloite on siis jätetty ennen kuin se ohjelma on hyväksytty, ja siinä ohjelmassa todetaan näin: ”Helsingin hiilineutraalisuustavoite ei ota huomioon epäsuoria kulluttamisesta aiheutuvia päästöjä, koska epäsuorien päästöjen arviointiin.. Näistä syistä Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman pääpaino on Helsingin rajojen sisäpuolella syntyvissä päästöissä”. Ei ole siis olemassa jotain tällaista sopimusta tai minä en ainakaan ole kuullut tällaisesta mitään, ettei tämän lisäksi voitaisi puuttua niihin epäsuoriin päästöihin.

Valtuutettu Hyttiselle. En aito tehdä tällaista muutosta siihen. Kuten sanoin, pääsääntö pysyy. Eläinperäinen ravinto on siis lähtökohtaisesti pääsääntönä hyvin selkeästi se, mikä kuormittaa enemmän. En myöskään usko, että meidän tarvitsee vaihtaa lihaa riisiin tai lehtisalaattiin, mikä on usein toinen hyvin suosittu vaihtoehto. Olen siis jonkin verran vähentänyt aika paljonkin lihan kulutusta, ja se ei ole kyllä näihin suuntautunut, ja uskon, että kaupunki on tässä myös fiksumpi.

Niskaselle ehkä. Löysin tällaisen, siis eilen luin tosi hyvän blogikirjoituksen kasvisruuasta, ja siinä pohdittiin sitä, että pitää lisätä kasvisruokaa. Sitten siinä todettiin näin, että ”kaupunkien tulee olla tässäkin suunnannäyttäjää. En rakasta pakkoja, mutta joskus niille on paikkansa. Yksi tärkeimmistä pakoista on pakko pysäyttää ilmastonmuutos”. Tämän blogin on kirjoittanut pormestari Jan Vapaavuori.

Valtuutettu Nuorteva

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen ehdotti, että annetaan helsinkiläisten päättää itse, mitä syövät. Helsinkiläiset voivat toki päättää itse, mitä kotonaan syövät, mutta me täällä kuitenkin voimme päättää siitä, mihin julkisia varoja käytetään. Meille aikuisille tämä vaikuttaa olevan paljon vaikeampi kysymys kuin lapsille. Kun lapsi kuulee, miten lihantuotanto vaikuttaa ympäristöön, lapsen reaktio on, että hän hämmästelee, miksi lihaa tarjotaan niin paljon. Lapset ja nuoret ovat nousseet vaatimaan meiltä aikuisilta tiukempia toimia ympäristön ja ilmaston suojelemiseksi. Emme me voi sivuuttaa heidän huoltaan omasta tulevaisuudestaan. Me tiedämme, kuinka paljon lihan ja maidon tuotanto kuormittaa ympäristöä, ja siitä johtuen meidän on tehtävä päätöksiä, jotka muuttavat myös käytännön arkea ja ruokailutottumuksia. Kasvisruuan merkittävä lisäämi-

13.2.2019

nen on vastuullista politiikkaa, ei imagon muokkaamista. Valtuutettu Harjanteen aloite on tärkeä, ja kannatan lämpimästi sen palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Olen allekirjoittanut tämän valtuutettu Harjanteen aloitteen, kun myös näköjään valtuutettu Merikin on tehnyt. Valitettavaa jos valtuutettu Meri on muuttanut nyt kantaansa tähän aloitteeseen. Toivon, että hän pysyisi samalla linjalla, mitä hän on ollut silloin kun hän on allekirjoittanut tämän aloitteen.

Olen sitä mieltä, että tämä aloite pitää palauttaa uudelleen valmisteltavaksi tämä vastaus, koska tämä ei ole tyydyttävä. Minun mielestäni pitäisi toimia niin kuin valtuutettu Harjanne esittää. Kerron nyt tässä esimerkin omasta perheestämme. Meillä yksi lapsista siirtyi täysin vegaaniseen ruokavalioon, jota muuten tässä aloitteessa ei edes esitetä. Tässä esitetään, että lihan ja maidon kulutus puolitettaisiin. Tässä ei esitetä, että Helsingin kaupunki siirtyisi tarjoamaan vain vegaanista ruokaa. Noin 3 vuotta sitten vanhin lapsen siirtyi täysin vegaaniseen ruokavalioon. Pari vuotta sitten toinen ja noin vuosi sitten kolmas. Aivan hirvittävän iso vaikutus koko perheen ruokavalioon, ja se on tapahtunut osittain hiljalleen, ja uskon, että tällainen muutos on mahdollista kenellä meistä tahansa. Se vaatii ehkä asennemuutosta. Se vaatii pikkuisen opettelua, mutta joukkoruokailun kautta me voimme vaikuttaa vielä tehokkaammin kuin muuttamalla yksittäisten ihmisten asenteita ja kotikäyttäytymistä. Ja kuten valtuutettu Nuorteva taisi todetakin, että me emme ole tällä aloitteella vaikuttamassa siihen, mitä ihmiset ostoskoriinsa valitsevat ja millaista ruokaa kotonaan tekevät, mutta suomalainen joukkoruokailu on erittäin hyvä tapa vaikuttaa myös tottumuksiin. Siksi kannatan tämän aloitteen palauttamista.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Tässä nyt on puheenvuoroissa tullut sellaisia sävyjä, niin kuin tässä palautusesityksessä olisi kyse jonkinlaisesta pakottamisesta, ja täällä on korostettu, että ihmisten pitää itse saada valita, mitä ruokaa he syövät. Mutta eiväthän tälläkään ihmiset meidän joukkoruokailuissamme

13.2.2019

saa valita sitä, mitä ruokaa he syövät. Jos ollaan koulussa tai päiväkodissa, siellä on 1 tai 2 valmiiksi valittua ruokalajia, joita sitten kaikki lapset syövät. Ihan samalla tavalla sairaaloissa, vanhainkodeissa, palveluasumisessa, kaikessa meidän joukkoruokailussamme. Siellä on valmiiksi mietitty ruokalista. Sen takia se ajatus, että tässä olisi kysymys sellaisesta tilanteesta, jossa me yhtäkkiä otetaan ihmisiltä pois vapaus valita, mitä syödään, niin tämä on vähän epärealistinen. Tosiasiassa on kyse siitä, että me tälläkin hetkellä ohjaamme ihmisten ruokailua joukkoruokailussa. Nyt me vain linjaisimme, että me ohjaisimme sitä pikkuisen eri tavalla. En tiedä, miksi olisi jotenkin parempi, että me teemme ihmisten puolesta sellaisia valintoja, että siellä joukkoruokailuissa syödään lihapainotteista ruokaa, jossa käytetään paljon maitotuotteita, kuin että me ohjaisimme sellaiseen ruokaan, että siellä syödään ekologisempaa ruokaa.

Olen myös pikkuisen harmissani tästä keskustelusta, että ikään kuin etä tätä Hiilineutraali Helsinki -asiakirjaa tulkitaan sellaisena dokumenttina, joka kieltää meiltä kaiken kunnianhimoisuuden. Ennen kaikkea minua surettaa se, että tässä tuntuu puuttuvan sellaista tahtotilaa tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Ikään kuin tässä olisi kyse vain jonkinlaisesta velvollisuudesta tai pakosta, joka tulee valtuuston sisäpuolelta. Tosiasiassa se velvollisuus tai pakko tulee ulkopuolelta, siitä, että tämä meidän ilmastomme tilanne tällä hetkellä on hyvin, hyvin vaikea. Toivoisin, että meiltä löytyisi yhteinen halu tehdä tässä kunnianhimoisia ratkaisuja.

Valtuutettu Yanar

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tässä on tullut muutama kokoomuslainen valtuutettu, jotka ovat sanoneet, että kokoomus tai ilmeisesti he eivät tykkää pakosta. Se on kyllä jännä asia, että kun kyse on esimerkiksi työllisyyspolitiikasta, kokoomus tykkää pakosta. Silloin te tykkäätte pakosta, haluatte vastikkeellisuutta, aktiivimallissa sanktioita, leikkauksia ihmisten toimeentuloon. Te tykkäätte pakosta. Ja monessa muusakin politiikan lohossa. Pakko sanoa, että meillä ei ole aikaa pysäyttää ilmastonmuutosta. Poliitiikka, joka julistaa vähän väliä olevansa järkipuolue ja rationaalinen, vastuullinen, jostain syystä tässä asiassa unohtaa vastuullisuuden kokonaan. Jos te olisitte yhtään rationaalisia tai vastuullisia, olisitte tämän aloitteen tai tämän palautusesityksen takana. Sen sijaan jostain ihmeen syystä nämä asiat jätetään ihmisten vapaaehtoisuuteen. Ruuan tuotanto, asuminen ja liikenne ovat suurimpia syitä ilmastonmuutokseen, ja nyt puhutaan siis todella isosta asiasta, ja siihen pitää puuttua. Valtuu-

13.2.2019

tettu Meren kaltaisia kohtaloita on myös jännä nähdä. Allekirjoittaa aloitteen, mutta jostain syystä huutaa tuolla, että olisi muka tullut uutta tietoa, joka... No, tässä välissä IPCC:n raportti tuli varmaan, tai en tiedä mikä on syynä siihen, mutta jostain syystä ei sitten haluakaan äänestää paremman ilmastopolitiikan edestä.

Toinen kritiikki menee demareille. Demarikompromissi on varmaan se termi, jota pitää käyttää, kun halutaan olla hyväksiä, mutta ei oikein kyettä tekemään oikeita päätöksiä, mutta tarjotaan jotain kevyempää tai ympäripyöreätä. Tätä me olemme nähneet aika monessa paikassa eduskunnassa ja valtuustossa. Kyllä minä sanoisin, että näissä pitää tehdä oikeita päätöksiä.

Kiitos valtuutettu Harjanteelle. Tämä on tosi tärkeä asia.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni on tosi tärkeätä, että tässä keskustelussa on tuotu esille nimenomaan tämä sukupolviero nuorten ja aikuisten välillä, ja täällä valittavasti tilanne on se, että täällä aikuisväestö nyt keskustelelee tästä asiasta, joka nuorta sukupolvea huoleuttaa kaikkein eniten tässä maailmassa, ja he saavat kärsiä niistä seurauksista, kun me emme pysty niitä muutoksia tekemään.

Nostaisin myös esille demareiden aseman tässä nimenomaisessa kysymyksessä, mutta myös lukuisissa muissa ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Demarit on nimenomaan näissä kysymyksissä vaa'ankieliasemassa, siinä ratkaisevassa asemassa. Nostan hattua sille, että Thomas Wallgren on ylipäättänsä täällä pitänyt puheenvuoron, kun muut demarit ovat hiljaa. Se on mielestäni aivan käsittämätöntä. Tämä sama kaava toistuu myös ihmisoikeuskysymyksissä, mutta erityisesti näissä ympäristökysymyksissä. Mielestäni on todella kurjaa, siis argumentaatiovirhe se, että tämä käännetään ikään kuin identiteettipoliittiseksi kysymykseksi, jolloin nostetaan samalla kädet ilmaan, eikä ymmärretä, että tämä on siis meidän maapallomme vakavin uhka, vakavin asia tällä hetkellä, joka meidän pitää nimenomaan täällä valtuustossa myös pystyä ratkaisemaan. Eli tässä minä nyt kyllä demariryhmää myös muistuttaisin siitä, että ihan oikeasti me haluamme teidät mukaan tekemään kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Olkaa meidän kanssa siinä yhteisessä rintamassa.

13.2.2019

Ledamoten Wallgren

Kyllä, tulipa taas nopeasti. Mutta kiitos kaikille. Kiitos erityisesti Veronika Honkasalolle äskeisestä puheenvuorosta, joka lämmittää. Totuus on se, että nämä asiat, ilmastopoliittinen vastuu on demareille yhdessä kohtaa tosi vaikea. Ja se on tämä, siis tässä... Minä aloitan alusta. Meillä on kahdenlaista kevytpoliitikkaa nyt tässä ilmassa. Yksi on sellainen kevytpoliitikka, sanotaan, että kun meillä on Hiilineutraali Helsinki -ohjelma, niin se on maksimitaso, jota ei pidä ylittää. Se on kevytpoliitikkaa, jota minä vastustan. Toisenlainen kevytpoliitikka on se, että redusoidaan kysymykset ilmastovastuusta tällaisiksi elämäntapakysymyksiksi, joista tämä ruoka on sitten se kaiken ydin.

Välihuuto!

Ei, päinvastoin. Siis on totta kai hyvin tärkeää, että ollaan kunnianhimoisia ja tehdään tällaisia Harjanteen esiin nostamia, tämän mukaisia päätöksiä, mitä Atte Harjanne ehdottaa. Se on tosi tärkeätä. Niitä pitää tehdä. Mutta minä väittäisin, että se, että jos saadaan sama intohimo ja sama huomio sitten sellaisiin kysymyksiin kuin yhtiövalta, eriarvoisuus, veroparatiisit, kauppasopimukset, nämä rakenteelliset asiat, jotka ratkaisevat enemmän. Mitä varten Business Finland on mukana, anteeksi, EK on mukana BusinessEuropessa, joka oli ? kaiken taantumuksen voima ja vastusti kaikkea? Minä väittäisin näin, että kun puhutaan ja tehdään reippaita askeleita ilmastovastuussa, ruokapolitiikassa, ruokattumuksissa – ja niitä pitää tehdä – on hyvä kiinnittää katse myöskin asioihin, joissa tämä tänään parjattu demariliike on tosi hyvä. Nimitäin tämä tasa-arvon edistäminen, eroarvoisuuden torjuminen, talouspolitiikan rakenteellinen kritiikki. Siihen myös samanlaista intohimoa, niin sitten tulee vielä parempi tulos. Ei kevytpoliitikkaa millään tasolla vaan yhdessä eteenpäin!

Valtuutettu Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Lihan kulutuksen terveysistä on uutisoitu paljon, ja minä voin jopa omalta osaltani sanoa, kuinka se on vaikuttanut minun elämäni viimeisen 3 kuukauden aikana, kun itse lihan kuluttajana olen yli puolittanut sitä. Me olemme kauan puhuneet siitä, kuinka ilmastomuutokseen pitää suhtautua konkreettisesti, mutta joka kerta kun joku on esittänyt konkreettista ratkaisua, siihen tulee jostain joku toinen, joka nokittelee, että miksi tämä ei ole toimiva ratkaisu. Minä tulin mukaan politiikkaan sillä, että kuuntelen tutkimuksia, tilastoja, numeroita, ja tämän illan ai-

13.2.2019

kana kuunneltuani kaikkea sitä keskustelua, mitä tässä on käyty, ei kukaan ole näyttänyt tai osoittanut Atte Harjanteen esittämiä väitteitä vääräksi. Siksi kuunneltuani tämän tulon seuraavaan tulokseen: esimerkiksi toimittaja Riku Rantala kirjoitti blogissaan, kuinka miljoonien kilometrien jälkeen syyllistäminen ei enää pure hänen ilmastorikkomuksiinsa ja hänen kaltaisiaan on muita, joten on meidän päättävien tai päättäjien tehtävä laittaa ihmiset – siis meidät itsemme – ruotuun vaikka väkisin.

Olen sitä mieltä, että meidän täytyy lopettaa jauhaminen, sillä ei pelasteta mitään eikä ketään. On aika ryhtyä töihin. Olen sitä mieltä, että Atte Harjanteen aloitteen palauttaminen, tulen kannattamaan, ja siksi myös toivon muilta, että maltatte odottaa meidän muiden sanomia ennen kuin lähдете meitä kaikkia mustamaalaamaan tai lähдете meitä kaikkia yleistämään. Kannatan Atte Harjanteen palautusesitystä ja tulen äänestämään sen puolesta.

Kiitos.

Valtuutettu Nygård

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluaisin vielä kiinnittää huomiota aiheeseen, joka ei ole näissä puheenvuoroissa vielä noussut esiin, ja tämä on ruokahävikki. Ruokahävikki jos mikä on todellista ilmastovaikuttamista. Ruokahävikillä on merkittävä vaikutus. Suomessa syntyy noin 10–15 pinnaa, kun maailmassa peräti 30 pinnaa tuotetusta ruuasta päätyy hävikiksi. Ruokahävikkiä syntyy ketjun eri vaiheissa, ja tämä jos mikä on mielestäni erityinen vaikuttamisen paikka.

Lisäksi kun tehdään näitä kansainvälisiä vertailuja, ja josta ei myöskään ole nostettu tässä keskustelussa vielä esiin. Suomessahan on merkittävä ero kansainvälisesti siihen, mitä meillä kotieläimet syövät rehuna. Täällähän kotieläimet syövät rehuna nurmea, joka sitoo hiiltä, ja sekä esimerkiksi sateisina vuosina sellaista kauraa, joka ei esimerkiksi käy elintarviketeollisuuden käyttöön alkuunkaan. Kansainvälisesti hän sitten karja syö esimerkiksi soijaa ja muuta vastaavaa.

Loppuun haluaisin nostaa vielä sellaisen mielenkiintoisen kysymyksen myös, että olisiko hiilineutraali lihantuotanto mahdollista ja olisiko se sellainen keskustelunaihe myös tällekin valtuustolle.

13.2.2019

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vielä tähän palautuskeskusteluun lisätä sen, että minä koen, että tuo vastaus, mikä nyt tässä on vastauksena, niin siinä korostuu ehkä tällainen ennakkoasenne ja -ajatus siitä, että se uusi tapa tai uudet raaka-aineet tai niitten raaka-aineiden lisääminen, jota ei ole aikaisemmin niin paljon käytetty, olisi hankalaa ja vaativaa. Tässä vastauksessa useammassakin kohdassa myös kun lukee noita lautakuntien ja palvelukeskuksen vastauksia, niin siellä vedotaan siihen, että ei ole välttämättä saatavilla tai odotetaan, että kehitetään uusia esimerkiksi proteiinin lähteitä. Mutta jos katsoo tätä kehitystä tästä 5 vuotta tai 10 vuotta taaksepäin, niin muutoshan on ollut aivan valtava. Yksittäinen kuluttajakin kun menee tuonne ruokakauppaan ja katsoo, minkälaisia vaihtoehtoisia tuotteita on maitotuotteille saatavilla tai minkälaisia vaihtoehtoisia tuotteita on lihalle saatavilla, niin niitähän löytyy aivan valtavasti paljon. Toisekseen pitää muistaa se, että tässä ei esitetä myöskään esimerkiksi kalan käytön vähentämistä, ja kalan osaltahan meillä oli joitakin vuosia sitten kaupungilla kokeilu siitä, että näitä niin sanottuja roskakaloja käytettiin myös kouluruokailussa. Minä tuossa joku aikaa sitten katsoin, niin mielestäni ruokalistalta olivat poistuneet ne särkipihvit, ja minä henkilökohtaisesti ainakin ihmettelin vähän sitä, että miksi tällainen päätös on tehty. En tiedä, onko saatavuusongelmista vai mistä ollut kysymys. Mutta vaihtoehtoisia proteiinin lähteitä on todellakin saatavilla ja huomattavasti terveellisempiäkin ihan tutkimusten mukaan kuin mitä nämä perinteiset proteiinin lähteet on.

Sitten toisekseen haluaisin korostaa vielä sitä, miksi tätä palautusta todellakin kannatan, että tässä on nyt puhuttu osassa puheenvuoroista siitä, että voi vähentää että yhtenä päivänä viikossa tai muutamana päivänä viikossa tai näin, mutta toinen vaihtoehtohan on myös se, että esimerkiksi jostakin ruuasta vähennetään puoleen se liha ja korvataan se osittain jollakin muulla. Esimerkiksi vaikka otetaan makaronilaatikko, niin korvataan puolet siitä käytetystä jauhelihasta vaikka kauramurulla tai vaikka kasviksilla. Esimerkiksi puolet siitä laitetaan kesäkurpitsaa ja porkkanaa ja muuta vaihtoehtoisia. Sehän ei tarkoita myöskään sitä automaattisesti tämä esitys, että se on lihatonta ruokaa, vaan sitä, että sitä käytetään sitä eläinperäistä proteiinin lähdeä puolet siitä, mitä nyt on käytetty. Tällä hetkellä tilanne on se, että meillä iso osa ihmisistä syö huomattavasti enemmän kuin ravitsemussuosituksissa edes ehdotetaan näitä eläinperäisiä proteiini lähteitä.

13.2.2019

Valtuutettu Hernberg

Puheenjohtaja.

Olen hyvin hämmästynyt kuullessani, että valtuutettu Wallgrenin mielestä kaupungin päästövähennysohjelma on maksimitaso, jota ei pidä ylittää. Ilmastonmuutoksen torjunnassa ei ole maksimitasoa. Sitä työtä pitää tehdä, kunnes kasvihuonekaasupäästöt on saatu noltaan ja sitä pitää jatkaa vielä senkin jälkeen kasvattamalla hiilinieluja. Kaupungin päästövähennysohjelma on hyvä ilman muuta – se on tässä monta kertaa sanottu – mutta kuten Atte Harjanne on myöskin jo monta kertaa todennut, ohjelmasta on rajattu pois kulutusperustaiset päästöt. Kuitenkin Helsingin kaltaisessa kaupungissa nimenomaan kulutusperäisillä päästöillä on iso rooli. Helsingissä ei ole juurikaan teollisuustuotantoa. Kuluttamiemme tuotteiden hiilijalanjälki syntyy pitkälti muualla Suomessa ja muualla maailmalla. Emme me voi vain istua tyytyväisinä paikoilamme ja ajatella, että ne päästöt eivät ole meidän ongelmamme. Nyt esitetty keino on ravitsemussuosituksen mukainen, se on toteutettavissa, sillä voidaan luoda uusia markkinoita kasviproteiinituotteille, sillä voidaan hyvin lempeällä tavalla ohjata kaupunkilaisia ilmastoystävällisempiin kulutustottumuksiin. Siinä nyt vain yksinkertaisesti on järkeä.

Valtuutettu Vepsä

Palautukseen.

Kiitos, puheenjohtaja.

Minua itseäni hiukan häiritsi valtuutettu Honkasalon arvostelu tästä, että me demarit emme olisi huolissamme ilmastonmuutoksesta. Varmaan jokainen meidän ryhmästämme on tästä ihan yhtä huolissaan kuin kuka tahansa tässä salissa oleva valtuutettu tai muu henkilö. Olisin halunnut ottaa vain esille sen seikan, mistä itse olen huolissani ikä ihmisten puolesta, koska tällä hetkellä vielä kuitenkin maitotaloustuotteet ovat kaikista edullisin ja paras proteiinin lähde. Nämä kasvisproteiinit ovat huomattavasti kalliimpia, ja itse olen vanhustenhoidossa töissä, niin sanoisin, että nämä maitotaloustuotteet ovat kuitenkin kaikista helpoimpia ihmisten syödä, joilla on nielemisvaikeuksia ja joilla on vaikka huonot hampaat.

Kannatan Thomas Wallgrenin näitä molempia ponsia – minusta ne ovat erinomaisia – ja haluaisin sanoa, että tämä on vain hirveän kunnianhi-

13.2.2019

moinen tavoite tämä Atte Harjanteen aloite, jotta me saisimme puolitet-
tua tosiaan 2025 mennessä liha- ja maitotuotteet. Mutta jos, toivon to-
della, että keksitään edullisempia ratkaisuja ja kannatan tätä Harjan-
teen aloitetta.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen myös sitä mieltä, että nämä Wallgrenin ponnet tulevat olemaan
hyvin mielenkiintoisia, ja tulen kannattamaan niitä. En voi todella ym-
märtää tätä, minkä takia me noin vain sanotaan ilman että mitään on
tutkittu, että me teemme nyt näin, ja sitten kansa tulee terveemmäksi ja
ilma puhdistuu. Odotan nyt suurella mielenkiinnolla, miten valtuutettu
Kivelä tulee ratkaisemaan tämän kivihiihiongelman. Sehän on sitten hä-
nen aloitteensa parin aloitteen päästä. En kannata edelleenkään tätä
palautusta.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä tässä ihan lähdeviitteitä myöten on aloitteessa tätä perusteltu, ja
minusta tämä nimenomaan ei ihan hirveästi... Käytännön toteutus tar-
vitsee varmasti selvittämistä ja fiksu tapa tehdä, mutta itse tavoite ei
minusta erikseen enää sitä tarvitse. Vähentäminen on siis pointtina, ei
kieltäminen, ja joku hiilineutraali lihan tuotanto kuulostaa hyvältä, mutta
se ei ratkaise tätä. Se on ihan termodynaaminen asia, että me tarvit-
semme enemmän energiaa ja maata, kun me teemme eläinperäistä
safkaa verrattuna kasvisruokaan. Mutta varmaan, minä itse uskon ja
olen ymmärtänyt, että optimaalinen maataloustuotantojärjestelmä, siinä
on ilmeisesti jonkin verran laiduntavaa karjaa ja näin. Mutta pointti on
nyt siis vähentää radikaalisti.

En ole kuullut kovin hyviä minusta tavallaan loppuun asti vietyjä perus-
teluja tätä vastaan. Olen ymmärtänyt tämän näin, että joko vastusta-
vien mielestä 50 ja 2025 on liian kova tai sitten te uskotte, että siihen
päästään tällä nykykirjauksella, ja minä en henkilökohtaisesti kyllä usko
siihen. Minusta on hyvin vaikea nähdä. Tai sitten te vastustatte yli-
päänsä tätä ajatusta radikaalista lihan kulutuksen vähentämisestä. Ha-
luaisin ehkä kuulla nämä peruste-, tai siis en halua, tai ymmärrän, että

13.2.2019

teillä on eri näkemyksiä ja minä hiffaan ja se on ihan OK, mutta toivoin, että ehkä joku voisi vielä avata, mikä se sitten lopulta on se syy vastustaa. Kun se retoriikkaa on nyt parissa kohtaa ollut se, että meillä on sopimus ja tämä menee sen yli, jota minä tuossa jo aikaisemmin kritisoin, että se menee ohi maalista. Mitä sitten? Keneltä tämä on tavallaan pois teidän mielestänne? Minä itse vertaisin tätä sillä tavalla, että me olemme tehneet talousarvion, ja sitten valtuutettu Meri vaikka tekisi aloitteen, joka säästää miljoona euroa kaupungilta, ja sitten minä olisin täällä, että emme me voi säästää tätä miljoonaa euroa, kun ei tästä ole sovittu tästä. Tässähän tuetaan sitä yhdessä sovittua ohjelmaan eteenpäin. Siitähän tässä on siis kyse.

Valtuutettu Parpala

Puheenjohtaja. Kiitos.

Minä suhtauduin tähän asiaan hieman vastaavasti kuin mitä valtuutettu Meri tässä aikaisemmin kuvasi, eli vaikutelma oli alun perin se, että me olimme tehneet yhteisen Hiilineutraali Helsinki -ohjelman, ja sitten tämän aloitteen kautta siitä vähän niin kuin pyrittäisiin irtoamaan. Kuitenkin tässä on nyt keskustelun aikana käynyt itselleni ilmi selkeästi, että kaupunginhallitus on tosiaan päättänyt tästä ohjelmasta vasta sen jälkeen kuin milloin tämä aloite on jätetty. Olen tässä nyt tavannut tätä aloitevastausta muutamaan kertaan, ja joudun kyllä kaikella kunnialla virkamiesvalmistelua kohtaan toteamaan, että vaikka vastaus on pitkä ja kattava, niin se on kyllä myös aika kunnianhimoton. Esimerkiksi soten osalta todetaan, että ehdotus kulutuksen puolittamisesta on haasteellinen. Mutta perhana, sitähän se ilmastonmuutoksen torjuminen on, haasteellista. Guardian kirjoitti tänään, että koko EU:n budjetista kuluu lähes viidennes karjatalouden tukemiseen. Siis yli 20 miljardia euroa joka vuosi. Jos tämä raha käytettäisiin fiksummin, voitaisiin samasta pinta-alasta saada merkittävästi lisää kasvisperäistä tuotantoa lautasillemme.

Mutta miten tämä muutos sitten tapahtuu? Helsinki on Suomen suurin kaupunki, yksi Suomen suurimmista työnantajista myös, ja se on ihan oikeasti tosi merkittävää, mitä täällä syödään ja millaisia tavoitteita täällä asetetaan. Tässä salissa millaisia tavoitteita asetetaan. Mielestäni Harjanteen aloitteessa on varsin kohtuullinen, tarkkarajainen tavoite, ja tämän kokoisessa organisaatiossa tavoitteita ja varsinkin niitä haasteellisia tavoitteita saavutetaan vain silloin kun niitä asetetaan. Sen takia minä tulen äänestämään tämän valmisteluun palauttamisen puolesta.

13.2.2019

Valtuutettu Apter

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Atte Harjanteen aloite on mielestäni erinomainen, ja se on tosi kunnianhimoinen, niin kuin Matti Parpala äsken todisti. Sen osalta, mitä tässä on käyty salissa keskustelua, niin on vähän vaikea hahmottaa tämän keskustelun päälinjoja, koska tässä haukutaan erilaisia tahoja ristiin rastiin. Tässä käytiin esimerkiksi keskustelua tietyiltä vihreiltä, jotka esittivät jotain näkemyksiä kokoomuslaisesta työllisyyspolitiikasta, ja en oikein ymmärtänyt sen asiayhteyttä tähän keskusteluun. Mutta tässä itse aloitteessa on mielestäni paljon perää. Sen kunnianhimoisuuden taso on ehkä jokseenkin korkea. Pääsemmekö me ihan siihen 2025 mennessä? Emme välttämättä. Sen suuntaisia askelia on kuitenkin otettava. Se, mikä minua hämmentää kanssa, on, että niin kuin Petrus hyvin toi esille, niin on muitakin reittejä, joissa pitäisi olla kunnianhimoisempia, ja niihin liittyy energian tuotanto. Jätän nyt sen keskustelun ikään kuin käymättä laajalti, mutta toivon, että myös muissa asioissa ollaan ikään kuin sellaisen Helsingin hengen yhteydessä valmiita tekemään kunnianhimoisia johtopäätöksiä kuin vain yhdessä asiassa eli ruuassa.

Kiitos.

Kannatan siis palautusesitystä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoittelut tästä nopeasta napinpainalluksesta, mutta itse asiassa. Kasvisruuan lisääminen on erittäin kannatettava asia, ja se kuuluu ehkä meidän yksilöllisiin valintoihimme, joiden toivon lisääntyvän ja lihan kulutuksen sitä kautta vähenevän. Kaupungit toimet ovat tässä aivan erityisen suuressa roolissa. Niillä pystytään ohjaamaan ja sitä kautta myös tutustuttamaan kaupunkilaisia kasvisruokaan ja sen terveellisyyteen. Mehän olemme joulukuussa hyväksyneet Hiilineutraali Helsinki -ohjelman kaupunginhallituksessa, jossa on koko maan kannalta, koko Suomen kannalta asetettu erittäin kunnianhimoisia tavoitteita päästöjen vähentämiseksi Helsingissä. Monessa osassa nämä ovat jopa kansainvälisellä tasolla hyvällä mallilla. Nythän sitten käytännössä kaikki huomio ja tarmo pitää laittaa siihen, että me saamme nämä tavoitteet toteutumaan. Eli virkamiesten työn pitää keskittyä siihen, että meillä on selkeä tiekartta siihen, miten isossa kuvassa me saamme

13.2.2019

päästöt vähenemään Helsingissä. Tässä ohjelmassahan on esitetty myös tavoitteet kasvisruuan lisäämiselle ja liharuuan vähentämiseksi kaupungin palveluissa, ja tämä ohjelma on valmisteltu poliittisten ryhmien yhteistyönä, ja se on ollut yksimielisesti hyväksytty. Taustalla on paljon asiantuntijatyötä, paljon tutkittua tietoa, eli näitä toimenpiteitä ei ole suikaan asetettu tyhjän päälle. Ohjelmassa muun muassa sähköautoja halutaan lisätä 30 %, kun nykytaso on noin 0,7, eli kyllä puhutaan erittäin kunnianhimoisista tavoitteista. Haluaisin kiinnittää huomion siihen, että kyllä tässä päästöjen vähentämisessä, ilmastomuutoksen vastaisessa taistelussa meillä pitää huomio olla isossa kuvassa. Sen takia en voi tässä kohtaa kannattaa tätä palautusehdotusta, vaikka ehdottomasti olen sitä mieltä, että meidän kaikkien täytyy olla yhteisrintamassa ilmastomuutoksen vastaisen taistelun puolella.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosiaan ilmastokysymyksen kannalta ei ole mitään isompaa kuvaa olemassa kuin energian tuotanto ja maatalousmaan käyttö ja sitä kautta tämä ruokakysymys. Haluan kiittää valtuutettu Parpalaa ja Apterian tosi hyvistä puheenvuoroista. Ehkä semmoisena yhteenvetona tai summauksena niin tämä kasvisruuan lisääminen ja esimerkiksi liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittaminen, niin kuin hyvin tiedetään, niin sehän tekee hyvää ensinnäkin ilmastolle, se tekee hyvää terveydelle, se tekee hyvää eläinten hyvinvoinnille ja se tekee hyvää ympäristölle, esimerkiksi Itämerelle. Kasvisruoka tekee siis hyvää myös Itämerelle. Suomen peltoalasta joka 80 % on lihantuotannon ja karjarehun tuotannossa, ja Itämeri-tutkijat ovat yhtä mieltä siitä, että lihan syönti ja karjatalous ovat Itämerelle vahingollisempia kuin kasvisruokaan perustuva maataloustuotanto. Ruuan tuotanto, erityisesti eläinperäisen ruuan tuottaminen aiheuttaa noin 60 % suomalaisen kuluttajan Itämerijalanjäljestä. Voisiko joku siis tässä salissa kertoa, miksi meidän kannattaisi syödä liha- tai maitotuotteita tilanteessa, jossa meillä on tarjolla valtavasti hyviä ja ravitsevia kasvisproteiinivaihtoehtoja? Siis tiivistetysti liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittaminen tekee hyvää ilmastolle, terveydelle, eläimille, Itämerelle, muulle ympäristölle. Se tekee hyvää siihen varautumiseen, siihen tulevaisuuteen, johon meidän täytyy joka tapauksessa siirtyä. Eli miksi meidän ei kannattaisi silloin edistää tätä asiaa, kun juuri siinä isossa kuvassa tämä on yksi niistä kaikkein isoimmista asioista, joita me voimme ilmastokysymyksen parissa tehdä?

13.2.2019

Ledamoten Modig

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Keskustelussa on käytetty hyviä puheenvuoroja. Viimeksi valtuutettu Stranius. Minä en ole se, joka osaa perustella, minkä takia lihaa pitäisi syödä. Mutta pidän Harjanteen aloitetta erittäin tärkeänä, ja ilmastonmuutoshan on asia, ei meillä ole vaihtoehtoja muuta kuin selvittää sen haasteista. Se reseptihän ilmastonmuutoksen hillitsemiselle on lopulta aika yksinkertainen: päästöt pitää saada alas, nielut pitää saada ylös ja rahavirrat pitää saada tukemaan tätä ekologista jälleenrakentamista. Mielestäni Harjanteen aloite tukee tätä tavoitetta täysin. Kun meillä ei ole aikaa tälle muutokselle kovinkaan paljon. Esimerkiksi Vasemmistoliiton ilmasto-ohjelmassa me vaadimme hiilinegatiivisuutta 2030-luvulla, niin tämä aikajänne on yksinkertaisesti niin lyhyt, että meidän on löydettävä vaikuttavia keinoja, joilla me isossa kuvassa nimenomaan saamme päästöjä reilusti alaspäin. Vaikka meillä on muissa ohjelmisamme hyviä tavoitteita, niin minä en henkilökohtaisesti ole nähnyt tarpeeksi niitä keinoja, joiden minä uskoisin vievän meidät siihen maaliin. Ruoka on yksi niistä sektoreita, jolla vähennyksiä pitää hakea. Sen ilmastovaikutukset ovat valtavat, ja karjatalouden tuet ovat yksi niistä rahavirroista, jotka on ohjattava toisin. Tämä on nimenomaan, valtuutettu Heinäluoma, se iso kuva. Minä kannatan lämpimästi Harjanteen aloitetta ja tulen äänestämään palautuksen puolesta.

Valtuutettu Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lihan ja maidon tuotannon vähentäminen on merkittävä tapa vähentää päästöjä ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Hiilineutraali Helsinki -ohjelmassa on hyvät suuntaviivat stadin päästöjen vähentämiseksi. Siinä pyritään muun muassa ruokapalveluiden ilmastopäästöjen vähentämiseen ja kasvisruokailun osuuden lisäämiseen kouluissa ja päiväkodeissa. Päästöohjelman kirjauksien mittarit ovat kuitenkin hieman puutteelliset ja eivät kovin konkreettiset, niin minusta on hyvä, että liharuuan vähentämiselle ja kasvisruuan lisäämiselle laitetaan selkeä määrä- ja aikatavoite, ja tämän takia kannatan palautusta.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

13.2.2019

Puheenjohtaja on sympaattinen ja pehmeä, mutta puheenjohtajan keskeinen tehtävä on kuitenkin pitää järjestystä kokoussalissa. Ymmärrän, että se sympaattiselle henkilölle voi olla vaikeata, mutta siihen kuuluu myös se, että asiaton käyttäytyminen salissa katkaistaan. Kun puheenjohtajan kausi on ihan alussa, niin tässä vaiheessa kannattaisi kiristää otetta, varsinkin kun ne tulevat omista ryhmistä helposti ne epäasialliset kommentit.

Valtuutettu Harjanne

Palautukseen, kiitos.

Haluaisin esittää aivan valtavan kiitoksen nyt eri puolilta salia tämän eteen tulleelle tulleelle. Voin sanoa, että olen osallistunut jonkin verran tuohon HNH-ohjelman valmisteluun. Olen seurannut sitä tarkkaan. Tämä oli hyvin harkittu ikään kuin minun nähdäkseni sellainen asia, mihin sen ohella, kun se ei pääsääntöisesti tämäntyyppisiä asioita koske kovin määrätietoisesti, niin lisää. Olen nähnyt aika paljon vaivaa perustelakseni siinä aloitteessa ja nyt tässä keskustelussa ja tässä koko tämän prosessin aikana, että miksi tämä olisi hyvä, ja minusta on aivan siis mielettömän ihanaa kuulla, että se ei mene seinille. Että täällä salissa puhutaan asiaa, debatoidaan, ja se vaikuttaa siihen päätöksentekoon. Kävi tässä äänestyksessä miten kävi, niin aivan siis poskettoman iso kiitos ihmisille, jotka ovat selvästi kuunnelleet. Minä vielä tiivistäisin, ettei tätä nyt freimata, minä kannatan äärettömän paljon sitä jo päätettyä ilmasto-ohjelmaan. Minä kannatan, että sitä, se on erittäin tärkeää, että se viedään täysillä läpi, mutta kuten on sanottu, tämä aloite ei missään tapauksessa kilpaile sen kanssa. Tämä täydentää sitä johtuen sen ilmasto-ohjelman luonteesta. Sitä varten tämä on tehty, ja toivoisin, että sitä argumenttia ei käytettäisi nyt tätä vastaan, että tämä on ikään kuin joku temppu. Katsokaa, miettikää tätä keskustelua, joka täällä salissa on käyty ja tehkää fiksu päätös sen pohjalta. Minä luotan tähän saliin tosi paljon.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Kouluruokailukeskustelua olen käynyt Paavo Arhinmäen kanssa yli 20 vuotta. Lähdimme opetuslautakunnasta, ja kasvisruoka tuli vaihtoehtona vähitellen kouluihin. Älkää epäilkö. Minä käytön tämän puheenvuoron, en kannata palautusta, koska minusta kaupunginhallituksen vastaus on monipuolinen. Siinä selvästi sitoudutaan edistämään kasvis-

13.2.2019

ruokailua kouluruokailussa. Ainoa, mitä toivon, että varsinkin tämä viherryhmällinen tuossa oikealla puolellani ei romuta sitä maksuttoman, tasapuolisen kouluruokailun ajatusta, että koululaiset menevät kouluruokalaan, syövät täyspainoisen aterian ja saavat sen riittävän energian. Koululaiset tarvitsevat ruokansa, ja siihen tarvitaan valikoimaan, valinnanvapautta. Se on ollut osa kouluruokailumme suosion perusteita, että siellä on valittavat 2 ruokalajia. Ei ole kovin epätodennäköistä, että valikoimaa tiukasti karsittaessa ja uskonnon mukaisesti suunnattaessa aika nopeasti lähdetään yläasteella ja lukiossa koulun pihalta syömään paikalliseen kauppaan. Tästä minulla on kyllä ihan tutkimustulokset.

44 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE HELSINGIN KAUPUNGIN JÄSENYYKSIEN SELVITÄMISEKSI ERI YHDISTYKSISSÄ

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nyt kun tämän maata muuttavan päätöksen jälkeen ollaan päästy toiseen maata muuttavaan päätöksen eli Helsingin jäsenyyksiin eri yhdistyksissä. Ensinnäkin täytyy sanoa, että aloitevastaus oli hyvä. Erityisesti loppuun tehty lisäys, johon palaan tässä lopuksi. Helsingin kaupungin jäsenluettelo, 92 eri yhdistystä, on aika vaikuttavaa luettavaa Suomen Kuntaliitosta Sähkölaitteiden kunnossapitoyhdistykseen. Suomi todellakin on yhdistysten luvattu maa. Eniten itseäni, kun aloitteen tein, kiinnostasi se, miten tavallista helsinkiläistä hyödyttävät nämä 92 eri jäsenyyttä. Erityisesti jäsenmaksultaan suurimmat, joista tässä otan Suomen Kuntaliiton käsittelyyn. On vaikea nähdä objektiivisesti, mikä on se Helsinkiä, yli puolen miljoonan asukkaan Helsinkiä ja 700 asukkaan Luhankaa yhdistävä tekijä, jota Kuntaliitto pystyy toiminnallaan edistämään. Erityisesti kun suuri osta muistakin Suomen kunnista on Helsinkiin verrattuna lähinnä lilliputteja, jotka taistelevat ihan erilaisten asioiden ja haasteiden edessä. Monissa Suomen kunnissa asuu vähemmän ihmisiä kuin yhdessä aamuruuhkametrossa kulkee matkustajia. Paljon

13.2.2019

enemmän Helsingillä on yhteistä vaikka Tukholman kanssa kuin Savukosken.

Toisekseen Helsinki on valtaisa työnantaja, ja meillä on omassa käytössämme erittäin hyviä ja asiantuntevia asiantuntijoita, että emme me tarvitse Kuntaliiton asiantuntijapalvelua. Meillä on varmasti suurempi lakimiesarmeija kuin monella Espan toimistolla. Koenkin, että se, että me olemme Kuntaliiton jäseniä, on pois jostain muusta. Erityisesti nyt kun me olemme aloittaneet pormestari Vapaavuoren johdolla tämän erinomaisen verkostoituminen, entistä vahvemman suurten kaupunkien välisen yhteistyön. Tuntuukin siltä, että kun kehitys edistyy, niin Suomi jakaantuu suuriin kaupunkeihin ja pieniin kuihtuviin kuntiin. Sen takia on outoa, että meillä on yksi edunvalvoja ajamassa näiden molempien asiaa. Tämä Helsingin kaupungin 2 miljoonan euron vuosittainen jäsenmaksu muodostaa Kuntaliiton tuloista noin 10 %, joten ymmärrettävästi Kuntaliitto on erittäin riippuvainen Helsingistä, mutta jostain syystä se ei näy. Varmasti syy on se, että kun enemmistö on jotain muita kuin Helsingin kokoisia kaupunkeja.

Eiväthän kaikki kunnat ole Kuntaliiton jäseniä enää. Kittilä erosi viime vuonna Kuntaliitosta. Olen sitä mieltä, että hirveän monessa asiassa meidän täällä valtuustosalissa ei ole syytä ottaa Kittilästä mallia, mutta ehkä tämä voisi olla se ainut asia. Olen sitä mieltä, että Helsingin pitää selvittää perinpohjaisesti ne hyödyt, mitä Kuntaliiton jäsenyydestä kaupungille koittaa, koska haitat – se 2 miljoonan euron jäsenmaksu – on jo selvitetty. Tämän takia pidän erittäin hyvänä sitä kaupunginhallituksen tekemää viisasta päätöstä, jota kokoomus etunenässä ajoi, että selvitetään nyt perinpohjaisesti Kuntaliiton hyöty ja haitta Helsingin kaupungille. Hyvä kaupunginhallitus.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä valtuutettu Meren aloite kuuluu kenttään, jota itsekkin aikoinaan mietin ja kävin läpi systemaattisesti ehkä viitisen vuotta sitten näitä jäsenyyksiä, ja pohdin niiden kerrostumia, koska siitähän pitkälti on kysymys. Kun kertaalleen joku virasto tai keskushallitus toteaa, että on hyvä olla mukana kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa, tehdään päätös, ja sitten se jäsenmaksu jää sinne laukkaamaan siitä riippumatta, vaikka tilanteet muuttuvat. Sen lisäksi tiedämme, että on paljon kansainvälisiä verkostoja. Korkeat virkamiehet toimivat erilaisissa pohjoismaisissa, eurooppalaisissa ja globaaleissa verkostoissa, ja pormestari, apupormestari on itsekkin aktivoitunut toimimaan aivan eri

13.2.2019

tavalla kansainvälisillä kentillä. Tässä on tapahtunut rytminvaihdos. Koko tämä kaupunkien tulo superalueena korvaamaan supervaltiot on se tilanne, jossa me olemme, ja myös tutkimuksellisesti nyt tehdään aika paljon panostuksia kaupunkidiplomatiaan, tänne city diplomacy -rooliin. Ulkoministeriöiden ja presidenttien ja pääministerien rinnalla kaupungit ovat aktiivisia poliittisia, ulkopoliittisia toimijoita. Siksi näen, että tämä aloite on todella kiinnostava ja tarpeellinen. On hyvä välillä pysähtyä miettimään näitäkin asioita, mikä on olennaista ydintoiminnan kannalta ja varsinkin nyt uuden strategian kannalta. On hyvä, että läpikäydään tämä kuvio ja saadaan selvitys.

Kannatan lämpimästi sitä, että ryhtyisimme pohtimaan keinoja palauttaa Suomen Kaupunkiliitto, joka oli hieno organisaatio. Helsinki oli aloitteellinen 1912, kun Suomen kaupunkien valtuuskunta perustettiin monista eri syistä johtuen, tärkeimpinä venäläistämistoimenpiteet. Kaupunkien politiikalle oli tilausta, ja siitä lähti liikkeelle 1917 Suomen Kaupunkiliiton perustaminen. Tämä Kaupunkiliitto oli tavattoman keskeinen toimija. Se hoiti ulkopoliittikkaa, se hoiti ulkopoliittikkaa erityisesti kylmän sodan aikana, ja Kaupunkiliiton toimitusjohtaja Johansson oli keskeinen sillanrakentaja idän ja lännen välillä. Sitten tapahtui jotakin, joka kaipasi selvitystä. Kaupunkiliitto menetti asemansa, ja niin kuin tiedämme, 1993 tapahtui tämä Kuntaliiton perustaminen, johon pantiin yhteen yhtä ja toista maalaiskunnista samma på svenska ja kaupunki- ja kuntaliitoista.

Lopputulema on nyt se, että olen rohkeasti sitä mieltä, että Kuntaliitto ei vastaa, se ei kannaa samaa painoarvoa kuin Kaupunkiliitto. Jos jotakin tästä voitaisiin saada esiin, olisi tämän C21:n muuttaminen takaisin Kaupunkiliitoksi. En tiedä kannattaako tästä tehdä aloite tai ottaa asia esille, mutta Kaupunkiliitolla oli keskeinen merkityksensä sekä valtiolliseen vaikuttamiseen, kaupunkien äänen mukana tuomiseen että kaupunkien sisäisen järjestyksen, johtosääntöjen ja tämänkaltaisten laatimiseen silloin 1910- ja 1920-luvulla, kun oltiin aika alkutekijöissä vielä virkakulttuurin tuottamisessa. Tämä on asia tämä Kuntaliiton rooli, joka kaippaa todella mielestäni vähän syvällisempää pohdiskelua. Se ei ole mikään ikuisuusorganisaatio, ja toivon, että me asiallisesti ryhdymme käymään keskusteluja. Ei niin, että taas tämä klassinen maaseutu-kaupunki-vastakkainasetelma, vaan nimenomaan että miten saadaan edunvalvontajärjestöjä, jotka vastaavat meidän intressejämme, ja muut katsokoot sitten omalta kantiltaan. Kiinnostavaa, että peli on avattu.

Kiitos.

13.2.2019

Valtuutettu Moisio

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkään en koe, että Kittilä on ehkä Helsingille oikea kuntaverrokki-ryhmä, ja en ota syvällistä kantaa tällä tietämyksellä Kuntaliiton jäsenyyteen, vaikka valtuutettu Kolben tavoin koenkin niin että on hyvä, että sitä Helsingin tilannetta ja jäsenyyttä selvitetään myös Kuntaliiton osalta. On varmasti niin, että varsinkin viime vuosina ei ole koettu, että sieltä ehkä saadaan sentyyppistä tuotosta ulos, minkä panoksen Helsinki sisään laittaa. Mutta pidän järkevänä tätä jäsenyyksien läpikäymistä siitä näkökulmasta, että aika ajoin pitää myös pohtia sitä, että meillä olisi mahdollisuus lisätä joitain jäsenyyksiä, ja se saattaa vaatia myös sitä, että kriittisesti tarkastellaan toisia jäsenyyksiä. Erityisesti ehkä näissä edullisimmissa kategorioissa. Itse esimerkiksi olen tehnyt aloitteen siitä, että liittyisimme liikunnan edistämishjelman hengessä Global Active City -verkoston jäseneksi, joka voisi hyödyttää myös Helsingin liikku-mishjelman eteenpäin viemistä. Itse näen niin, että erityisesti näissä kansainvälisissä verkostoissa ja siinä yhteistyössä, mitä verokkikau-punkien kanssa kansainvälisesti tehdään, on paljon saavutettavaa, ja tämänkin takia on hyvä käydä kriittisesti läpi olemassa olevat verkostot ja jäsenyydet aika ajoin.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sanoisin nyt tässä sellaisen asian, että tämä Otto Meren puheenvuoro oli hiukan valheellinen. Kaupunginhallitus lisäsi tähän pohjaan esityksen, vastaesityksen, jossa lukee: ”Lisäksi kaupunki arvioi keskitetysti erityisesti jäsenmaksun suuruudella mitattuna tärkeimpien jäsenyyksien perusteita ja merkitystä kaupungille”. Nimenomaan kaupunginhallituk-sessa pidin sellaisen puheenvuoron, että tämä, että tämä yritetään nyt peittää sellaiseen muotoon, että tämä tarkoittaa nimenomaan tätä Kuntaliittoa, niin se ei ole rehellistä politiikan tekoa. Silloin se pitää se päätös tuoda, että se nimenomaan koskee sitä Kuntaliittoa. Tämä vastaesitys, jonka me sinne hyväksyimme, tarkoittaa siis, että käydään ne kaikki jäsenyydet läpi ja niiden järkevyys perusteellaan. Mutta minä koen erittäin epärehellisenä tällaisen politiikan teon, että kun Otto Merikin varsin hyvää tietää tämän taustan, mikä tähän liittyy, niin sitten täällä valtuustossa ikään kuin profiloidutaan jollain ihan muulla.

13.2.2019

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Näin kun valehtelusta syytetään, niin on varmasti paikallaan, että saa sitä myös kommentoida. On ihan oikein, että ei siinä tietenkään lue, että nyt Kuntaliiton jäsenyyttä erityisesti, koska se ei ole keskeisintä. Keskeisintä ovat ne jäsenmaksusuuruudeltaan kaikista kalleimmat jäsenyydet. Tästä kun katsoo, vapaaehtoisia sellaisia on 2: Suomen Kuntaliitto ja Uudenmaan virkistysalueyhdistys. En ihan ymmärtänyt, mitä tässä valehtelin, kun sanoin, että Kuntaliiton jäsenyyttä nyt arvioidaan, sen hyötyjä ja haittoja, koska kai se nähdäkseni kuuluu niihin suurimpiin, kun se on kerta 4 kertaa niin kallis kuin se toiseksi kallein eli tämä Uudenmaan virkistysalueyhdistys näistä vapaaehtoisista. Tietenkin lakisääteisten ja pakollisten jäsenyyksien hyötyjä ja haittoja on hyvä arvioida, mutta kun niistä ei niin vain pääse eroon.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkan myös tästä mielenkiintoisesta Kuntaliiton roolista ja Helsingin jäsenyydestä Kuntaliitossa. Ajattelen niin, että kyllä varmaan meidän omankin työmme ja ymmärryksemme kannalta on ihan järkevää, että selkiytetään itsellemmekin ne hyödyt suhteessa sitten tähän jäsenmaksumäärään, 2 miljoonaan euroon. Mutta sitten samaan aikaan näen, että kyllä Helsingin pääkaupunkina kannattaa kantaa tästä koko maan kehittämisestä, kaikkien suomalaisten kaupunkien, kuntien yhteistyöstä oma erityinen roolinsa. Tässä kehikossa en näe Helsingin eroa Kuntaliitosta järkevänä toimenpiteenä, koska näen että se päinvastoin eriyttää tätä meidän vuoropuheluamme. Sitten on eri asia tämä, mitä nyt on päätetty edistää vuoropuhelua C21-ryhmien kesken ja kaupunkien välillä. Tämähän on oikein kannatettavaa, ja sitä voi harjoittaa ilman mitään erillisiä kaupunkiliittoja. Vuoropuhelua voi käydä säännöllisesti, tavata ja ylläpitää verkostomaisia ryhmiä, niin kuin nyt tähänkin asti on tehty. Sehän on kyse enemmänkin meidän omasta aktiivisuudestamme ja halustamme tavata säännöllisesti näitä suuria kaupunkeja ja omia verkko-ryhmiä ja sitä kautta löytää yhteisymmärrystä, jota me voimme sitten Kuntaliiton suuntaankin kommunikoida ja vaikuttaa sitten esimerkiksi maan hallituksen politiikkaan. Eihän tämä ole ollenkaan poissuljettua tässä Kuntaliiton jäsenenä toimiessakaan.

13.2.2019

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Heinäluomalle. Olen täysin samaa mieltä, että vuoropuhelu sekä suurten että pienten että keskikokoisten kuntien välillä on erittäin tärkeätä, mutta kun nyt on kyse edunvalvontajärjestöstä, joka ajaa etua, niin se on tosi vaikea löytää, mikä on se pienten kuntien ja Helsingin kokoisen metropolin yhteinen etu, jota se järjestöjäsenyys nyt ajaa. Eli kun puhutaan Suomen Kuntaliitosta, on hyvä mieltää, mikä sen rooli on. Vuoropuhelu kuntien välillä – suurten, pienten – on tosi tärkeätä, mutta onko se 2 miljoonan euron arvoista, että nyt saadaan sitä vuoropuhelua Kuntaliiton valtuuskunnassa. Ne, jotka siellä ovat, varmasti tietävät ja osaavat arvioida, onko se Kuntaliiton valtuuskunnan vuoropuhelu 2 miljoonan euron arvoista joka vuosi.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

2 miljoonaa euroa Helsingin budjetissa ei nyt tätä kaupunkia kaada, ja näen niin, että kyllähän se vuoropuhelu ja paikka siinä pöydässä on myös ihan tärkeä toimintatapa. Sillä tavalla me myös pystymme ymmärtämään paremmin muiden kuntien ajattelua ja ehkä päästä kompromisseihin. Jos me häivymme siitä pöydästä kokonaan, niin silloinhan tämä kompromissihakuisuus myös katoaa. Ja sitten sehän ei poista sitä, että mehän pidimme nytkin viime vuonna tämän yhteisen sote-maakunta-kapinakokouksen pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken, joten tällaista erilaista kaupunkien omaa ajatteluahan voi harjoittaa ja edunvalvontaa suhteessa valtioon, vaikka Kuntaliitolla olisi omat edunvalvontatavoitteensa. Sittenhän se on hallituksesta kiinni, ja käsittääkseni kokoomus istuu tällä hetkellä siellä valtiovarainministeripuolueena. Se on hallituksesta kiinni, miten ottaa nämä puheenvuorot ja näkökulmat huomioon. Siitähän se on enemmän kiinni.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kuntaliiton hallituksen jäsenenä sanoisin, että valtuutettu Meri on kyllä ihan oikeassa siinä, että Kuntaliiton päätöksentekoa vaivaa se, että kunnat ovat kovin eri näköisiä ja niiden yhteiset intressit eivät ole aivan hirvittävän vahvoja. Mutta ehkä valtuutettu Merelle voisi kyllä todeta sen, että jos Helsinki siitä kokonaan ulkopuolelle jättäytyisi, niin silloin seurauksena on, että edunvalvontakoneistona se ehkä voimakkaam-

13.2.2019

min ajaisi nimenomaan Helsingin edun vastaisia ajatuksia, ja tätä kannattaisi miettiä pidempäänkin ennen kuin ryhtyy toimenpiteisiin. Se 2 miljoonan vuosimaksu ei tässä ehkä se suurin ongelma ole. Sen sijaan me voisimme kyllä kaupungin puolella vakavasti miettiä, mikä meidän ikään kuin oma näkemyksemme Kuntaliiton kehittämiseen olisi. Meillähän on kuntasektorilla tapahtumassa isoja muutoksia: Vaikka maakuntauudistus tällä kierroksella saattaa hyvin jäättyä paikalleen, niin jossakin vaiheessa se taas hyppää eteenpäin, ja silloin meillä on maakuntien ja kuntien välinen jännite, jota ei voi ajaa yksistään Kuntaliitosta, vaan meidän täytyy ratkaista tällaisia kysymyksiä laajemmalla pöydällä ja miettiä Helsingin ja metropolipolitiikan kysymyksiä erikseen. Joka tapauksessa tässä tulee muutoksia, ja meidän pitäisi omaa linjaamme täällä Helsingissä miettiä. Mutta pelkästään jäsenmaksukysymyksen kautta en tätä asiaa lähestyisi. Siinä mielessä valtuutettu Meri on mielestäni väärillä jäljillä. Hyvä analyysi, mutta huono johtopäätös.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on viimeinen vastauspuheenvuoro tältä erää. Valtuutettu Rantaselle. Varmasti olisi ehkä haitallista, että Helsinki nyt yksinään ikään kuin irtautuisi ja eristäytyisi. Se ei ole ikinä hyvä, ei millekään taholle eikä henkilölle syrjäytyä ja eristäytyä. Totta kai se tapahtuisi yhteistyössä sitten tämän C21-alueiden ja muiden kanssa, sen yhteistyön vahvistaminen. Mikä olisi mielestäni edellytys sille, jotta Kuntaliitosta voitaisiin irtaantua, että meillä olisi joku vaihtoehtoinen, ja nyt sellainen vaihtoehtoinen on. Mutta siihen panostaminen on hirveän vaikeata samaan aikaan, kun laitetaan kaikki panokset siihen Kuntaliittoon – ainakin taloudellisilta resursseilta. Sitten mitä taas tulee siihen pelkoon, miten Kuntaliitto ilman Helsinkiä ja suuria kaupunkeja pärjää, keskeistähän tietenkin on koko alueellistamispolitiikassa se, mikä on keskustan kannatus valtakunnallisesti ja onko keskusta hallituksessa. Nyt näillä lukemilla näyttää jonkun näkökulmasta onneksi ja jonkun näkökulmasta harmiksi, että se ei siellä ole, jolloin uskon, että tällaisen haitallisen alueellistamispolitiikan aika ainakin hetkeksi ehkä jää tauolle.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Itse istun vain toista kautta Kuntaliiton ruotsinkielisessä neuvottelukunnassa. Sellainenkin on olemassa. Sillä ei ole mitään päätösvaltaa itse

13.2.2019

asiassa, enkä tunne itseäni jääviksi tässä asiassa, mutta olen täysin samaa mieltä valtuutettu Eveliina Heinäluoman kanssa siitä, että ei todellakaan nyt kannata vetää tällaisia johtopäätöksiä kovin nopeasti. Valtuutettu Rantanen oli aivan oikeassa siinä, että sitten kun maakunnat, jos käy niin huonosti, että maakunnat tulevat, esimerkiksi käsittääkseni Ruotsissa molemmat nämä tasot ovat samaisessa liitossa jäsenenä, ja varmaan Suomessa olisi tarkoitus edetä samalla tavalla, niin sitten asia tulee uuteen valoon, ja asia kannattaa ilman muuta tutkia. Mutta niin kuin Otto Meri, valtuutettu Meri tässä äsken itse myönsi, niin ei todellakaan ole viisasta, että Helsinki lähtisi sooloilemaan nyt pois tästä Kuntaliitosta ja yhteistyöstä yli 300 muun, vai mitä niitä nyt olikaan, kunnan kanssa, vaikka Kittilä ei kuulukaan siihen jäsenjoukkoon. Helsingihän on saanut jonkun verran kritiikkiä tässä sote-uudistuksen tiimoilta siitä, että olemme ajaneet omaa asiaamme ja vain muitten suurten kaupunkien kanssa ja näin, ja olisi aivan turha nyt ruveta provosoimaan tällaisesta Kuntaliitosta eroamisella. Mutta se on hyvä signaali Kuntaliittoon päin, että me edellytämme parempaa meidänkin etujemme valvontaa.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Tässä liitteenä on listaus niistä yhdistyksistä, joihin Helsingin kaupunki kuuluu. Se on itse asiassa aika mielenkiintoinen listaus ja tavallaan kuvastaa niitä monia tehtäviä, joita kaupungilla on. Varmasti kaupunki ei kuulu järjestöihin kuulumisen vuoksi, vaan sen vuoksi, että sieltä saa asiantuntemusta, keskusteluapua ja vertaisapua monenlaisissa kysymyksissä. Katsoin, että täällä on 2 järjestöä, Art Nouveau European Route, art nouveauhan on Helsingissä jugendia, että ehkä sieltä tällaista jugend-keskustelua, ja toinen on Suomen Paikallisliikenneliitto, jossa ollaan mukana nolalla eurolla, ja 15 euroa on sitten Mayors for Peace. 15 euron jäsenmaksustahan tavallaan päätimme ihan valtuustoaloitteen pohjalta valtuustokeskustelussa. Mutta jos katsoo muuten tätä listausta, niin oikeastaan nämä suurimmat täällä ovat Kuntatyönantajat, johon me lain mukaan joudumme kuulumaan, vaikka voisimme olla muussa tapauksessa ehkä sitä mieltä, että jos jostain erotaan, niin erotaan Kuntatyönantajista, koska ne ovat vetäneet niin törkeätä linjaa kuntatyöntekijöitä kohtaan palkkaneuvotteluissa. Sitten täällä ovat nämä muut isot, on erilaisia tekijänoikeuksiin liittyviä, Kopiostoa ja muita. Oikeastaan jos puhutaan rahasummista, niin tämä Kuntaliitto ja sitten Uudenmaan virkistysalueet ovat nämä 2 isompaa, jotka eivät ole suoraan lakisääteisiin tai muuten tehtäviin liittyviä.

13.2.2019

Miksi otin tämän puheenvuoron, on se, että tämä tulkinta, jonka Otto Meri ensimmäisessä puheenvuorossaan sanoi, että tässä päätettiin, että selvitetään erityisesti Kuntaliiton hyödyt ja haitat, niin tähän meni tämä lopun teksti läpi puheenjohtajan äänellä monien äänestäessä tyhjää. Mutta sen vuoksi ei nimenoman vastustettu tätä, koska tässä ei mainittu mitään, ja erityisesti oltiin sitä mieltä, että tässä ei lähdetä jostain tiettyä tekemään. Jos siinä olisi sanottu Kuntaliitto, niin ehkä siinä tapauksessa äänestystulos olisi ollut toinen. Sen vuoksi tämä on hyvä tuoda ilmi, että tässä nimenomaan ei päätetty sillä tavalla kuin Otto Meri sanoi.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Näitä puheenvuorossa kuunnellessa pitää aina muistaa, että Helsinki on kuitenkin maan pääkaupunki, ja sillä tavalla meillä pitää olla myös sellainen rooli tässä kaikessa keskustelussa, kun me emme ole yksi kunta kuntien joukossa, vaan me olemme Suomen pääkaupunki. Siinä mielessä esimerkiksi Tuomas Rantasen puheenvuoro oli minusta erittäin hyvä samaten kuin Eveliina Heinäluoman, että Helsingin pitää tarkkaan harkita silloin kun ruvetaan pohtimaan, millä tavalla me haluamme kuntien ja kaupunkien yhteistä edunvalvontaa ja intressiä suhteessa valtioon hoitaa. Nyt kun Kuntaliitossa on uusi toimitusjohtaja, joka on Minna Karhunen, joka tulee kokoomuksen piiristä, olisikin oikein hyvä, että voitaisiin hänenkin kanssaan vähän keskustella, millä tavalla nyt sitten tätä kaupunkien ja tätä 21 kaupungin kaupunkipolitiikkaa voitaisiin Kuntaliiton sisällä edistää, jotta kaikkien tarpeet tulisivat täytettyä. Helposti myös kun tiedämme, että eduskunnassa tällä hetkellä ei suinkaan aina ole, tämä Helsinki ei ole mitenkään suuressa huudossa, vaan aika paljon helsinkiläiset kansanedustajat joutuvat kamppailemaan myös maaseutua vastaan. Näin ollen minusta Helsingin maan pääkaupunkina ei millään tavalla pidä heittää uusia hiiliä tähän tuleen, vaan nimenomaan yrittää pysyttäytyä tällaisen pienen populistisen keskustelun yläpuolella ja yrittää mieluummin ajaa yhtenäisyyttä kuin hajotamista.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

On sekin päivä koettu, kun säästäminen ja edunvalvonnan järjeistäminen on populismia, mutta nuorena ehtii paljon kokea. Ehkä vähän vie-

13.2.2019

roksun sitä valtuutettu Heinäluoman ajatusta, että 2 miljoonaa on vain vähän rahaa, mutta siihen törmää säännöllisesti kuntapolitiikassa erityisesti Helsingin kokoisessa kaupungissa. Mutta on ihan totta, että Pirkkolan jäähallin sulkeutuminen johti siihen, että oikeasti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla jouduttiin taistelemaan 400 000 euron edestä, etteivät helsinkiläisten jääurheilijoiden menot, lasten ja nuorten harrastusmenot kasva. Siihen nähden mielestäni 2 miljoonaa on aika paljon rahaa.

Toisekseen tässä tulee vähän sellainen olo, että ihan kuin Helsinki olisi jotenkin velkaa nyt sitten muille Suomen kunnille sen, että me olemme Kuntaliiton jäseniä ja tuemme heidän asiantuntijapalveluitaan ja muita, joita Kuntaliitto tarjoaa näille. Mutta onhan se totta, että meillä on... Ei tämä ole se keino. Meillä on muun muassa verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausjärjestelmä ja monet muut, jolla se hyvinvointi, jota me täällä luomme, niin me ohjaamme sen Luhankaan, Kittilään ja muualle. Ei tämä Kuntaliiton jäsenyys minun mielestäni saa olla mikään solidaarisuus näitä muita kuntia kohtaan. Tätä pidän jotenkin vähän outona ajatella.

Sitten vielä se, että on hyvä varmasti nyt uutta Kuntaliiton toimitusjohtajaa tavata riippumatta siitä, mitä meidän selvityksemme mahdollisesti sanoo niistä jäsenyyden hyödyistä ja haitoista, mutta koen myös vähän vieraana sen ajatuksen, että ensin maksetaan jäsenyyttä 2 miljoonaa euroa vuodessa, ja sitten aletaan ikään kuin miettiä, mitköhän me nyt sitten Karhuselle sanomme, että tällä rahalla kannattaisi tehdä. Mieluummin laitetaan ensin se Kuntaliitto kuntoon, kulukuurille, katsotaan, mitä se voi tehdä, ja sitten mahdollisesti palataan siihen, jos ehditään sitä ennen erota. Näin päin sen pitäisi mennä, ei toisin päin.

Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Korjaan nyt sen verran Meren puheenvuoroa, koska en todellakaan todennut missään vaiheessa, että 2 miljoonaa euroa olisi vähän, vaan sanoin muistaakseni niin, että 2 miljoonaa euroa ei Helsingin budjetissa todennäköisesti kaada tämän kaupungin taloutta. Mutta sitten kun tässä Meri puhuu useimmista kokouksissa näistä urheilukentistä ja jääkentistä, niin välittäisikö viestin sinne omalle puolueellesi, kun me olemme budjettineuvotteluissa nyt pari syksyä vääntäneet näistä lisäresursseista muun muassa urheilutoimintaan, kulttuuriin, sosiaali- ja terveystalouteen, mutta tuntuu, että nyt on Meren oma puolue ko-

13.2.2019

koomus, joka hankaa siellä vahviten vastaan. Jos välität viestin seuraavalla kerralla sinne omalle porukalle.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulle oli yllätys, että tämä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:n jäsenyys on näin kallis. Olen retkeillyt vain Kopparnäsissä ja eräissä muissa paikoissa, ja nehan ovat ihan luonnontilassa olevia alueita. Sisältyyköhän tähän jotain ostoja tai investointeja, että se maksaa näin paljon. Ainakaan tästä ei pidä luopua ennen kuin tutkitaan, mihin tämä raha oikeasti menee.

Itse olen myös Kuntaliiton valtuustossa ja ihmetellyt parissa viime kokouksessa, että minkä takia minkäänlaista kantaa ei tähän sote-uudistukseen tai maakuntaudistukseen siellä otettu, vaikka me kovasti kyselimme.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kerta kiellon päälle, koska oli niin hyvä puheenvuoro valtuutettu Asko-Seljavaaralta. Eli tämä Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen toiminta kieltämättä kun siihen yrittää vähän perehtyä, jää epäselväksi. Täysin epäselväksi, mitä sillä puolella miljoonalla vuosittain saadaan. Sen lisäksi tuolta tuli tonttiosastolta tällainen kartta – voin laittaa vaikka kiertoon – missä näkyy Helsingin kaupungin suoraan ympäri Uttamaata omistamat kiinteistöt. Kun ynnää nyt tämän Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamat kiinteistöt, jonka jäsen Helsinki on, että nämä suoraan, niin alan mieltä, onko tässä nyt pikkaisen liikaa ja maksetaanko ehkä pikkaisen liikaa näistä helsinkiläisten ympäri Uttamaata olevista virkistysalueyhdistyksistä. Millä tavalla ne palvelevat keskimääräistä helsinkiläistä? Tämä on oma kokonaisuutensa, Kuntaliitto on oma kokonaisuutensa, mutta kyllä tämä virkistysalueyhdistyksen ja kaupungin suoraan omistamat kiinteistöt ympäri Uttamaata Raaseporissa asti on myös, mikä täytyy isolla kädellä perata jossain vaiheessa.

Valtuutettu Urho

Kiitos, hyvä puheenjohtaja.

13.2.2019

2 asiaa. Tätä Uudenmaan virkistysalueyhdistystä on ihmetelty. On vaikea löytää Helsingin edustajia niihin vuosittaisiin kokouksiin, kun siellä ei makseta edes palkkioita. En tiedä, maksetaanko matkat. Minusta se pitää katsoa, että puolitetaan jäsenmaksu. Tehdään ehdotus, että puolitetaan jäsenmaksu. Ei Helsinki sinällään tarvitse sitä yhdistystä, mutta jäsenmaksut he tarvitsevat.

Toinen tämä Kuntaliitto. Minä olen ollut Suomen Kunnallisliitossa töissä, tehnyt siellä kouluruokailun, joukkoruokailun ravitsemukselliset normit -projektin, ja silloin sen maksoi Sitra, mutta sijaintipaikka oli Kunnallisliitto. Nyt olen ollut 2 kautta muistaakseni Kuntaliiton valtuustossa kuuntelemassa useita pitkiä kaksipäiväisten kokousten ? ja sitä, miten täydellisesti unohdetaan Helsingin kanta tai pääkaupunkiseutu. Sotesta on keskusteltu aivan muiden kuntien ehdoilla ja muiden poliittisten ryhmien ehdoilla. Minusta Kuntaliitolle voisi myös esittää, että mitä palveluja Kuntaliitto saa, jos puolitetaan jäsenmaksu.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on oikeastaan repliikki ystävälleni ja kollegalleni valtuutettu Eve-liina Heinäluomalle, kun hän kehotti valtuutettu Mereä tässä kohdistamaan sanansa kokoomuksen valtuustoryhmälle. Olisikin perin vaikea kohdistaa sanoja nyt sosialidemokraattiselle valtuustoryhmälle, kun teitä näköjään istuu salissa 2 kappaleella tällä hetkellä.

Välihuuto!

Kolmas tuli juuri paikalle. Hyvä. Niin että tämä olisi ehkä vaikeaa silloin kohdistaa heille, mutta myöhemmin kyllä varmaan mielellään teillekin kohdistetaan sanoja.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ylipäätään mielestäni ihan tervetullut aloite sikäli selvittää näitä jäsenmaksuja, mihin kaikkialle kuulutaankaan ja tarkastella sitä kriittisesti. Ehkä kommentoin vain tuota Uudenmaan virkistysalueyhdistystä, kun

13.2.2019

se sattuu olemaan tuttu, kun toimin sen valtuuskunnan puheenjohtajana Helsingin edustajana siellä. Tietenkin siinä on tarkoitus ja tavoite se luontoliikunnan, luonnon virkistyskäytön edistäminen, joka meille tänä päivänä on tärkeitä ne luonnon hyvinvointivaikutukset. Mutta tosiaan ne about 40 aluetta, jota siellä on, niin tietenkkin Helsinki on investoinut niihin alueiden hankintaan aika paljon, ja siellä sikäli on arvokkaita, hyviä virkistysalueita, joista ei kannata luopua sen kautta, että luovittaisiin jäsenmaksusta ylipäätään. Siihen liittyy vähän kimurantimpi kysymys, että se ei ole niin yksinkertainen, että vain jätetään jäsenmaksu maksamatta. Ja sitten koska meillä on siellä paljon myös kaupunkina omaisuutta, ja tietenkkin kun me olemme suurin kaupunki siinä, niin sitä kautta aika paljon myös sitä äänivaltaa, että tervetuloa vain sinne kokouksiin, valtuutettu Urho ja kaikki muutkin, joille tämä toiminta on tuttua. Mutta tämä ehkä tarkennuksena tähän.

Kiitos.

45 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU MAI KIVELÄN ALOITE BIOMASSALLE LAADITTAVISTA KESTÄVYYSKRITEEREISTÄ

Valtuutettu Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Nyt tosiaan jatketaan ilmastomuutoksen torjumista korjaamalla energiapolitiikkaa. Keskeinen kysymys ilmastomuutoksen torjunnassa on, miten päästöjen vähentäminen ja hiilinielujen kasvattaminen saadaan sovitettua yhteen. Suomessa tärkein hiilinielu ovat metsät. Lisäksi metsien käyttöä pitää aina arvioida ilmastopäästöjen lisäksi myös luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta, eli biodiversiteetin hupeneminen on ilmastokriisiin verrattavissa oleva ongelma tällä hetkellä. Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen on mahdollista vain, mikäli me suojelemme riittävästi metsiä ja harjoitamme ekologisesti kestävä metsätaloutta. Kaupungin tasolla suurin päästölähde on kaukolämmön tuotan-

13.2.2019

to. Siksi tulevaisuuden energiaskenaarioiden ja niihin liittyvien päätösten käsittely on tosi tärkeää. Ilmastonmuutoksen torjumisen kiireellisyyden takia tällä hetkellä tehtävät valinnat ovat aivan kriittisen tärkeitä.

Meillä on täällä suhteellisen laaja yksimielisyys sen suhteen, että puun polttaminen ei ole ratkaisu. Laajamittainen panostus biomassaan ei ole se tie, johon me haluamme tukeutua. Hyvin yksinkertaistettuna Helsingissä ollaan tilanteessa, jossa biomassalle on vaihtoehtoja ja niitä voidaan rakentaa. Toki sekin tulee maksamaan. Mutta kalliimmaksi tulee tehdä vaikeimman kautta. Kalliimmaksi tulee uhrata luonnon monimuotoisuus ilmastonmuutoksen torjumisen nimissä. Kalliimmaksi tulee lukkiutua tällä hetkellä puun polttoon. Eli kaikista huonoin vaihtoehto on se, että me käytämme valtavia summia rahaa niin kutsuttuihin ratkaisuihin, jotka eivät sitten lopulta edes pienennä ilmastopäästöjä. Tavoitteen on siis oltava, että bioenergiavaihe voidaan ja tulee ohittaa mahdollisimman nopeasti.

Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että bioenergian käyttö Helsingissä kasvaa. Salmisaareen avattiin Suomen suurin pellettikattila ja Hanaaaren hiilivoimalaa suunnitellaan korvattavaksi peräti 3:lla biomassan polttamiseen pohjautuvalla lämpölaitoksella. Biomassaa siis käytetään jo ja sitä tullaan käyttämään jossain määrin jatkossakin. Siksi meidän on pidettävä huoli siitä, että Helenin polttama biomassa on kestävä. Lausunnoissaan Helen kertoo ”käyttävänsä teollisuuden sivutuotteista valmistettuja pellettejä”, ja tämä aloite tähtää just siihen, että näin myös varmasti tapahtuu. Että energiaksi palavat ainoastaan aidot ja kestävät metsäteollisuuden sivuvirrat – oksat, sahanpuru ja kuori – joiden hyödyntäminen vähentää nettopäästöjä lyhyellä aikavälillä eikä olennaisesti vaaranna metsien hiilinielua tai monimuotoisuutta. Helenin suunnitellemat investoinnit tulevat kasvattamaan metsähakkeen kysyntää. Kun biomassan kysyntä kasvaa, on Luonnonvarakeskus arvioinut, että järeämmän ja jalostuskelpoisen puun osuus energiatuotannossa kasvaa. Tästä lisäkysynnästä suurin osa tulisi nimenomaan Helsingin investoinneista. Helen on jo nyt Suomen suurimpia pelletin käyttäjiä, ja Helenin nykysuunnitelmat näyttävät siltä, että käyttö kasvaisi rajusti, mikäli kaikki nämä esillä olevat investointisuunnitelmat toteutuvat. Siksi on erityisen ja ensiarvoisen tärkeitä, että yhtenä suurimmista käyttäjistä Helsinki asettaa omistamalleen yhtiölle itse tiukat standardit poltettavan puun kestäväydelle. Lisäksi paineet kestävyyskriteerien vahvistamiselle jatkuvat lähivuodet, jotka tämä asia on noussut myös ilmastopolitiikassa keskeiseksi aiheeksi.

Minun on vaikea nähdä sellaista tulevaisuutta, jossa me sallimme omistamamme yhtiön käyttää biomassaa ilman että sen kestävyys on varmistettua. Tämä on velvollisuutemme, ja meillä valtuustossa on ollut

13.2.2019

tämä hieno tahtotila liittyen puun polttoon, tämä meidän biotalouskapi-
namme, ja siksi me varmistamme myös, että jatkossa nämä tiukat kes-
tävyyskriteerit ovat käytössä. Sen takia olen nyt tehnyt palautuksen,
jossa näin vaaditaan.

Kiitos.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on tosiaan tästä bioenergiasta puhuttu useaan otteeseen täällä
valtuustossa, ja olen ehdottomasti sitä mieltä, niin kuin tässä valtuutettu
Kiveläkin totesi, että se ei ole kestävä tulevaisuuden suunta. Sen laa-
jentaminen on aika vaarallista. Mutta me itse asiassa käytämme sitä
jonkin verran, ja on riski, että se käyttö kasvaa vähän riippuen siitä, mi-
tä me täällä teemme. Silloin korostuu se, että sen täytyy olla hyvin vali-
koitunut, hyvin tarkkaan tsekattu, mitä siellä palaa. Meillä on esimerk-
kejä sekä Suomesta että maailmalta siitä, että käytännössä poltetaan
puuta, joka olisi paljon parempi hyödyttää jossain muussa tarkoitukses-
sa, jos se kerran on kaadettu. Tältä pohjalta kannatan tätä Kivelän pa-
lautusesitystä.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aikaisemminhan täällä toivottiin, että kiinnitettäisiin huomiota tässä il-
mastomuutoksessa niihin isoihin kysymyksiin, ja tänään näin todella
tässä on tehty, kun on puhuttu ensin ruuasta ja nyt sitten energian tuo-
tannosta. Tein itse vuonna 2015 valtuustossa hyväksytyn ponsiesityk-
sen, jossa päätettiin, että selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön
biomassan kestävyyskriteerit kaupungin energiatuotannossa. Hyvä.
Tähän sitten vastattiin sillä tavalla, että Helen kertoi meille, että yhtiö
toteaa tuntevansa käyttämiensä puupellettien alkuperän sekä koko tuo-
tanto- ja hankintaketjun. Raaka-aineet, valmistusprosessi energialäh-
teineen, logistiikkaketju, polttoprosessi. Toistaiseksi kaikki yhtiön käyt-
tämä pelletti on valmistettu kotimaisista metsäteollisuuden sivutuotteis-
ta, sahanpuru ja höyläyksen sivutuote. Nyt tänään jotkut saattoivat
huomata, Greenpeace julkisti tiedot, joissa oli tarkastettu 3 suuren ete-
läsuomalaisen metsähakkeen toimittajan puuterminaalit. Ne olivat
täynnä järeätä ja lahoa puuta. Aivan muuta kuin julkisuudessa kerro-
taan energiaksi käytettävän. Tämä on tietysti se biomassan polton kes-

13.2.2019

keinen ongelma, jos sitä järeätä puuta päätyy sinne energian tuotantoon. Nyt todella haluaisin selvitystä Helenin suunnalta tästä puun alkuperästä, mistä se oikein tulee ja onko se sitä sahanpurua ja höyläyksen sivutuotetta, niin kuin luvataan – sitä tavallaan nopeakiertoisempaa biomassaa – vai tuleeko sitä näiltä eteläsuomalaisilta keskeisiltä puuterminaaleilta, niin kuin nyt on selkeä epäilyt. Mutta kannatan tätä Mai Kivelän palautetta. Kiitos hyvästä aloitteesta.

Ledamoten Wallgren

Tack, bästa ordförande.

Haluan kanssa kiittää Mai Kivelää erinomaisesta aloitteesta ja Straniusta hyvästä puheenvuorosta. On totta, että suppeasti katsoen nimenomaan energian tuotanto ja maatalous mukaan lukien ruokatottumukset ovat tämän ilmastovastuun keskeisiä kysymyksiä. Haluan ehkä kuitenkin korostaa sitä, että kun puhutaan energian tuotannosta, nimenomaan biomassan laatu on tämä kaikkein kriittisin kysymys, missä tulee helposti kaikkein suurimpia virheitä. Mutta se ei saa estää meitä näkemästä, että energiavastuun suurin kysymys ei ole niinkään se, miten energiaa tuotetaan vaan kuinka paljon sitä tarvitaan. Se on se kysymys, johon pitää palata jatkossa, mutta tämä ei tarkoita sitä, ettenkö pitäisi erinomaisena ja tärkeänä tätä Kivelän avausta. Haluan vielä todeta sen, että näitten energia- ja maatalouskysymysten lisäksi korostan uudestaan sen, että hyvään ympäristöpolitiikkaan päästään ainoastaan kansanvaltaisessa, reilussa yhteiskunnassa, jossa kaikista pidetään huolta. Sen takia tällainen talouspoliittinen rakennekeskustelu on yhtä tärkeä osa ilmastopolitiikkaa kuin nämä 2 mainittua.

Kiitos.

Ledamoten Haglund

Tack, ordförande.

Kiitos valtuutettu Kivelälle ensinnäkin tästä itse aloitteesta, ja haluaisin myös kannattaa tätä palautusesitystä. Haluaisin kannattaa sitä ensinnäkin sen takia, että itse kuluttajana on minusta myös pystyttävä seuraamaan niitä päästöjä ja olla varma siitä, että se, mitä luvataan, se myös pidetään. Helenhän siis on sanonut, että tavoittelee 100 % sertioidun biomassan käyttöä, mutta ei kuitenkaan täsmennä mitään aikataulua tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Sitä paitsi nämä sertifikaatit, mitä tässä Helen käyttää taatakseen tätä niin sanottua kestävä bio-

13.2.2019

massaa, eivät kuitenkaan takaa niitä asioita, joista tässä aloitteessa puhutaan eli juuri tätä myös valtuutettu Straniuksen mainitsemaa lahopuun ja järeän puun korjuun estämistä. Sen takia minusta tämä ansaitsee uuden kierroksen, koska kaupunginhallituksen siis vastausesitys ei kerta kaikkiaan vastaa yhteenkään keskeiseen alkuperäisen aloitteen kohtaan.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Jag kan inte ta risken att säga att inte till återremissen, för då går det som i det föregående ärendet. Minulla on nimittäin periaatteellinen ja moraalinen näkökohta, jota ei voi tarpeeksi korostaa. Koski sitä edellistä asiaa, eli olisin silloin sanonut, että meillä on aika vähän navettoja ja sikaloita ja kasvien viljelyä Helsingissä, jolloin siis päästöt eivät synny Helsingissä vaan muualla. Täällä viikolla meiltä ryhmiltä pyydettiin kannottoa erään lehden toimesta siitä, että Malmin kentän rakentamiseen, paalutukseen käytettävä sementti tuotetaan jossain muualla kuin Helsingissä, ja lasketaanko se sitten meidän hiilipäästöihimme vai ei. Ennen kaikkea juuri tämä asia, joka on nyt tässä käsittelyssä eli sähkön tuotanto. Sen jälkeen kun Helen joutuu luopumaan hiilestä, mikä on sinänsä hyvä asia ja siitähän me olemme päättäneet, niin siihen loppuu myös tämä yhdistelmä lämpö-sähkötuotanto, ja nyt suunnitellaan lähinnä lämpövoimaloita niin sanotulla biomassalla, ja se voi olla sitten aika lailla mitä tahansa. Sähkön tuotannon osalta niin jollei sitä sähköä tuoteta vesivoimalla, aurinko-, tuuli- tai ydinvoimalla, niin sekin aiheuttaa hiilipäästöjä jossain muualla kuin Helsingissä. Eli tässä meillä on moraalinen dilemma: lasketaanko vain Helsingin alueella syntyvät, kirjaimellisesti syntyvät biomassasta tai mistä muusta tahansa syntyvät päästöt vai pitäisikö meidän ottaa vastuu helsinkiläisten kulutukseen tarvittavien tavaroiden ja palveluiden päästöistä?

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos hyvistä puheenvuoroista. Tässä ollaan tänä iltana selvästi isojen asioiden äärellä. Näen, että biomassassa on nähtävä ensisijaisesti väliajan ratkaisuna, koska teknologia kehittyy hurjaa vauhtia ja energia-alalla otetaan varmasti tulevina vuosina suuria harppauksia eteenpäin kestävyiden parantamisessa. Tämä on oikea tie, ja siihen kannattakin panostaa siihen nopeuteen. Mielestäni tässä aloitevastauksessa on kui-

13.2.2019

tenkin kuvattu Helenin toiminta varsin hyvin. Tässähän kerrotaan, että tavoitteena on, että 100 % hankitusta biomassasta on kestävää, ja yhtiön nykyiset ja tulevat biomassaa käyttävät laitokset on suunniteltu sellaisiksi, että ne käyttävät kestävyyskriteerien suhteen kaikkein vähärisimpiä biomassajakeita. Tässä mielessä näen, että tällaisten yhtiökohtaisten biomassan kriteerien, kestävyyskriteerien asettaminen on huono tie. Tälläkin hetkellä Helenin tavoitteena on hankkia sellaista biomassaa, joka on sataprosenttisesti kestävyysertifioitua, ja tämä on tiukempi kuin jo voimassa oleva lainsäädäntö.

Tietysti on niin, niin kuin tässä aloitteessakin todetaan, että mikäli määritetään näitä tiukempia kriteerejä, niin tämä johtaa siihen, että tätä kriteerit täyttävää biomassaa ei välttämättä ole markkinoilla saatavilla tai sitten se hinta on merkittävästi korkeampi. Tämähän taas sitten tarkoittaa Helenin tuloksen kannalta negatiivista tilannetta. Mutta näen, että kriteerien määrittämisessä tulee joka tapauksessa lähteä siitä, että tavoitellaan sitä, mikä on ilmaston kannalta kaikkein kestävin tasoa, ja tässä tavoitteen saavuttamisessa kansallinen ja eurooppalainen päätöksenteko on aivan keskeisessä avainroolissa.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun on myös pakko kannattaa tätä palautusehdotusta, vaikka se on vähän liian optimistisesti kirjoitettu, eikä siinä ole ihan suoraan...

Välihuuto!

Kuitenkin liian optimistisesti tämä on kirjoitettu, koska tässä arvellaan, että me voisimme saada metsästä tämän biomassan, mitä meidän täytyisi polttaa. Nimittäin minulla on tässä Kauppalehden kirjoitus ihan lähipäivinä, jolloin meidän oma Helenin toimitusjohtajamme Pekka Manninen sanoo, että näitä biovoimaloita nyt voidaan vain rakentaa ja alkaa polttaa puuta. Mutta Vapon toimitusjohtaja sanoo, että eipäs se käykään, koska meillä täytyisi olla kivihiiilen ja turpeen korjaamiseen 10 miljoonaa kuutiota puuta pääasiassa Etelä-Suomessa, ja sitä ei ole saatavana tässä lähiseudulla. Joten me joudumme tuomaan sen puun, jos me haluamme niihin voimaloihin sitä puuta. Se pitää tuoda Venäjältä tai voi olla jopa Brasiliasta. Eli nyt täytyisi kyllä tarkkaan laskea, mitä me oikein rakennamme. Tämä puun polttaminen ei ilmeisesti tule onnistumaan. Samaa mieltä on myös luonnonsuojeluliitto.

13.2.2019

Ledamoten Haglund

Tack, ordförande.

Minä olisin vain tähän valtuutettu Heinäluoman puheenvuoroon kysynyt, että mitä sitten voi tehdä, jos yhtiö sanoo, että tavoite on joku, mutta pistokoe osoittaa jotain ihan muuta. Eli tällaisessa tilanteessa, missä me olemme tällä hetkellä, jossa Helen sanoo tavoittelevansa jotain, mutta pistokokeet osoittavat, että tehdään jotain muuta, näen sen ihan loogisena, että me lähdemme tavoittelemaan sellaisia kestävyyskriteerejä, että mekin kuluttajina pystymme oikeasti pysymään kärryillä siitä, mitä oikeasti poltetaan ja millä tavalla se vaikuttaa meidän ympäristöömme. Tämän takia mielestäni nämä tavoitteet, mitä on tässä aloitevastauksessa, ne eivät ole riittäviä, ja mielestäni se on osoittanut myös tämä case, jonka valtuutettu Stranius toi esiin tässä aiemmin.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ilta on varsinainen ilmastopoliittinen ilta täällä valtuustossa, ja mielestäni tämä Mai Kivelän aloite on tosi hieno. Sääli, että kaupunginhallituksessa ne rintamat menivät sillä tavalla, totutulla tavalla näissä ympäristö- ja ilmastopoliittisissa kysymyksissä kuin tuppaa vähän olemaan, ja nyt vähän uhkaavasti näyttää taas samalta täällä valtuustossa. Mutta jos te katsotte sitä palautusehdotusta, niin se ei mielestäni järin radikaali ole, ja sen voi mielestäni hyvin turvallisesti tehdä. Se on mielestäni jännää, että kun siellä konsernijaostossa olen itse istunut nyt tämän valtuustokauden, niin mehän teemme omistajaohjausta ihan koko ajan. Mutta se on jännää, että nämä energiapoliittiset kysymykset ovat sitten sellaisia, joissa sitä yhtäkkiä ei tavallaan sitä valtaa voitaisi käyttää. Mutta kannatan lämpimästi tätä palautusta.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Tässä keskustelimme edellisen aloitteen kohdalla Kuntaliitosta ja käytettiin täällä salissa paljon puheenvuoroja siitä, miten keskusta liian paljon pääsee vaikuttamaan Kuntaliiton toimintaan puolueena. Tai joidenkin puheenvuoroista tuli läpi. Jos ajatellaan energiapolitiikkaa, niin on ilmaston kannalta ja Suomen ilmastopoliitiikan kannalta huolestuttavaa, jos me ajattelemme yksisilmäisesti, että biomassaan siirtyminen sinän-

13.2.2019

sä, biopolttoaineisiin siirtyminen sinänsä on ilmastoteko. Nimittäin se ei missään nimessä itsessään sitä ole, vaan on äärimmäisen tärkeää myös se, että mitä ovat ne polttoaineet, mistä ne ovat tulleet, mikä on se kokonaisuus. Sen vuoksi kun Helsinki haluaa toimia edelläkävijänä, ja meidän pitää toimia edelläkävijänä, ja sitä valtaosa ihmisistä toivoo, koska tiedetään, miten suuri huoli ilmastonmuutos on. Sen vuoksi meidän pitää tehdä rohkeita ratkaisuja, sentyyppisiä ratkaisuja, joita olemme tehneet. Meillä vaatimuksethan ovat jo korkeammat kuin lainsäädäntö, mutta se ei tarkoita sitä, että pitää tyytyä vain siihen, vaan tämä palautusesityshän lähtee siitä, että määritellään nämä kestävyyskriteerit täsmällisesti, ja sen jälkeen kun ne on määriteltä, niitä pyritään myös toteuttamaan. Koska muuten me menemme hiilikasasta turvesuohon, ja uppoamme syvälle siihen, jos me ajattelemme niin, että vain kivihiili kun korvataan biomassalla, niin me ratkaisemme ilmastonmuutoksen, kun näin ei ole. Sen vuoksi minusta olisi tärkeää, että tämä palautettaisiin, tehtäisiin nämä kestävyyskriteerit täsmällisiksi, ja sen jälkeen Helen pyrkisi niitä mahdollisimman hyvin toteuttamaan.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Joudun vetämään sanani pois. Meillä on ryhmäpäätös tästä asiasta, joten en voi äänestää tämän palautusehdotuksen puolesta. Mutta sanon edelleenkin, että puun polttaminen ei ole minkäänlainen ilmastoteko. Se on juuri päinvastoin, ja sen takia meidän täytyy nyt kyllä taistella kaikin tavoin sitä vastaan, että me rupeamme rakentamaan näitä tällaisia biovoimaloita tähän kaupunkiin.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoro oli pysäyttävä, mutta samalla myös umpirehellinen. Kiinnitin huomiota siihen, että edellisen valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoron aikana perustuslakivaliokunnan jäsen, Helenin hallituksen jäsen, valtuutettu Rydman kävi ohjeistamassa valtuutettu Asko-Seljavaaraa siitä, miten ilmastonmuutokseen aivan keskeisesti liittyvissä asioissa pitää toimia. Nyt näemme sen, että kokoomuksessa ei anneta tilaa ilmastopolitiikassa, ympäristöpolitiikassa itsenäiselle ajattelulle, faktoihin perustuvalla, ilmastonmuutosta hillitsevälle politiikalle, vaan perustuslakivaliokunnan jäsenet, Helenin hallituksen jäsenet määrittävät sen, mikä on kanta ilmastopolitiikassa. Tä-

13.2.2019

mä on äärimmäisen huolestuttavaa koko suomalaisen yhteiskunnan kannalta, ei ainoastaan Helsingin kaupungin politiikan kannalta. Mutta toisaalta täytyy sanoa, että on hienoa ja on hyvä, että tämä tuotiin näin avoimesti, näin rehellisesti julki, jotta tämän jälkeen ihmiset tietävät, miten kokoomuksessa ja kokoomuksen valtuustoryhmässä ja todennäköisesti eduskuntaryhmässä suhtaudutaan ilmastopolitiikkaan ja omaan ajatteluun. Vapaus ei kuulu kokoomuksen arvoihin.

Valtuutettu Kivelä

Ensinnäkin kiitos monille hyvistä puheenvuoroista, myös Sirpa Asko-Seljavaaralle. Minä itse haluaisin peräänkuuluttaa tässä sinne kokoomuksen suuntaan ja muidenkin suuntaan juuri sitä, että mielestäni on ollut tosi hienoa nimenomaan se, miten tässä biotalouskeskustelussa me olemme oikeastaan löytäneet sellaisia puoluerajat ylittäviä näkemyksiä liittyen energiapolitiikkaan. Sen takia ehkä pidän tätä teidän ryhmäpäätöstänne hieman erikoisena, kun minä näkisin, että tässä se tavoite olisi kuitenkin yhteinen. Me suhtaudumme näihin biopolttoaineisiin nojaaviin energiaratkaisuihin yhdessä kriittisesti, ja tässä palautuksessa tavallaan selvitetään sitä samaa asiaa, jossa jopa Helen sanoo, että sillä on tahtotila, mutta asia ei tällä hetkellä toteudu. Meillä on myös ollut täällä valtuustossa mielestäni aika hyvä yhteisymmärrys siitä, että bioenergia ei ole päästötöntä ja on se näkemys tai uskoisin, että Helenilläkin on itsellään tiedossa se näkemys, että kivihiltä on itse asiassa lopulta aika vaikea korvata biomassalla. Näihin liittyvät kestävyyskysymysten lisäksi myös tämä hintariski eli se, että kun bioenergian kriteerit sitten tiukentuvat, bioenergian poltto tulee myös kallistumaan, ja sitten nämä sääntelyriskitkin eli on hyvin oletettavissa, että esimerkiksi EU-tasolla tullaan tarkastelemaan tätä bioenergian nollapäästöolettamaa. Itse näkisin, että tämä on meidän kaikkien linjojen mukaista, ja tässä kohtaa tämä palautus olisi tosi tärkeä.

Valtuutettu Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on tämän valtuuston hyväksymä Helenin investointiohjelma, jossa keskeinen tavoite ja tavoite numero 1 on kivihilestä luopuminen, ja se toteuttaa myös niitä suunniteltuja päätöksiä tai ehkä jopa tehtyjä, joita valtakunnan tasolla tehdään kivihilen kieltämiseksi. On niin, että jatkuvasti haetaan uusia, korvaavia teknologioita, joilla voidaan korvata kivihiltä siirtymällä biopolttoaineiden polttoon, ja se on hyvä ja tavoiteltava tilanne. Mutta samaan aikaan niin laajamittaista ratkaisua, jolla

13.2.2019

voitaisiin turvata se tehtävä numero 1 eli turvata lämmön tulo helsinki-
läisiin kohteihin kaukolämpöverkon kautta, ei ole vielä löytynyt eikä sitä
ole esimerkiksi tässä valtuustossa hyväksytty. Kun taas puhutaan bio-
massan kestävydestä, niin totta kai siinä pitää pyrkiä maksimaaliseen
kestävyyteen, ja niin myös tehdään ja pyritään. Mutta kuitenkin jos me
mietimme valtuustotason ohjausta, niin meidän pitää ohjata energiayhti-
tiötämme nimenomaan tällaisilla investointiohjelmatasoisilla päätöksillä,
ja kun se on yhtiöitetty, kun se on markkinoilla toimiva yhtiö, niin me
emme voi yksityiskohtaisesti valtuustoaloitetasoisilla ratkaisuilla jatku-
vasti muovata sitä toimintaympäristöä, missä meidän energiayhtiömme
toimii. Minusta tämä on ihan linjakas linja, ja olen sitä valmis kyllä puo-
lustamaan, kuten olen myös aikaisempien vastaavien keskustelujen
kohdalla puolustanut.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa porvaripuheenjohtaja.

Palautuskeskustelussa ei ole mahdollista pyytää repliikkipuheenvuoro-
ja, mutta valtuutettu Arhinmäki käytti sellaisen puheenvuoron, että sii-
hen sopii ehkä jotakin kommentoida. Hän luonnehti valtuutettu Asko-
Seljavaaran puheenvuoroa mykistäväksi. Minun on sanottava myös, et-
tä valtuutettu Arhinmäen logiikka, argumentaatio ja johtopäätökset hä-
nen puheenvuorossaan olivat myös varsin mykistäviä. Niin mykistäviä,
että niihin on vaikea vastata millään loogisilla tai rationaalisilla argu-
menteilla, ja koska vältän muunlaisia argumentteja, joudun jatkamaan
mykistymistäni tämän Arhinmäen järjenjuoksun edessä.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Toisin kuin tässä jotkut kollegat niin en nyt ole mykistynyt, mutta jos
valtuusto suostuu, niin mentäisiin takaisin tähän itse asiaan keskuste-
lemaan. Tuo, mitä kollega, valtuutettu Eveliina Heinäluoma tässä totesi,
niin mielestäni se oli kyllä täyttä asiaa hänen puheenvuoronsa. On ihan
selvä, että puun polttamisella ei ilmastonmuutosta torjuta. Tämä on
ihan faktaa, ja tämä kuultiin eilen muun muassa kaupunkiympäristölau-
takunnan Hiilineutraali Helsinki 2035 -seminaarissa, missä nimen-
omaan käsiteltiin niitä keinoja ja niitä vaatimuksia, mitä tarvitsee tehdä,
jotta me pääsemme siihen hiilineutraaliuteen silloin 2035. Se on kuul-
kaa, arvon valtuusto, aika kunnianhimoinen tavoite. Me emme ehkä
ihan ymmärräkään sitä, mitä se vaatii meiltä, jotta tähän tavoitteeseen

13.2.2019

päästään. Se on helppo luetella tällaisia vuosilukuja ja sanoa, että otetaan 2040. Joku sanoo, että ei kun otetaan 2035. No, otetaan se sitten, kun se kuulostaa paremmalta. Mutta se on oikeasti aika kova rasti, jotta se saadaan hoidettua.

Se, että välillä joudutaan polttamaan puuta, kun tulee tämä siirtymävaihe pois kivihilestä, niin se on sellainen yksi näistä viheliäiseen murrokseen kuuluvista jutuista. En tiedä, mihin tämä perustuu tämä Greenpeacen tutkimus sitten, että siellä olisi ollut tällaista runkopuuta vai mitä se olikaan näissä varastoissa, mutta kyllähän täällä aloitevastauksessa todetaan aika selkeästi, että Helenillä on tahtotila siihen, että se olisi nimenomaan kestävä se heidän pellettinsä, mitä he sillä polttavat.

Lisäksi täällä lopussa todetaan aika hyvin, että Helen Oy on markkinaehtoisesti toimiva osakeyhtiö. On aika vaikea nähdä sellaista tilannetta, että täällä omistajan puolesta valtuusto nyt sitten rupeaa asettamaan sellaisia vaatimuksia, jotka ovat epärealistisia toteuttaa. Kun näitä voimaloita tulee aika paljon olemaan, niin ne vaativat myös sitä puuta poltettavaksi sen aikaa kun sitä tarvitaan. Keski-Uudellamaalla poltetaan paljon tätä puuta, ja jos Helsinki lisää sitä kapasiteettia, on vaarana, että se kaikki ei ole kestävää silloin, kestävästi tuotettua, ja se on valitettavaa, mutta tämän siirtymäkauden aikana luultavasti tullaan siihen menemään.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Komentoin palautukseen, että en kannata palautusta. Olen tästä asiasta kyllä sinällään tavallaan samaa mieltä. Niin kuin tässä aloitteessa todetaan, että myös puun poltto voi olla huono valinta ympäristölle. Mutta kuten kaupunginhallituksessa totesin, olennaista on se, että me emme kaada yhtään metsää ja yhtään puita poltettavaksi näissä energialaitoksissa, vaan siihen tarkoitukseen käytettäisiin ainoastaan muusta metsänhoidosta jäljelle jäävää hakkuujätettä, ja sen periaatteen noudattaminen on ihan ensiarvoisen tärkeää tässä...

Välihuuto!

Niin, ja näin siellä kaupunginhallituksessa totesin, ja minulle vakuutettiin, että näin kaupunki myös toimii ja Helen toimii jo nykyään. Jos puhutaan ilmastomuutoksen torjunnasta ja energiapolitiikasta, niin täytyy jokaisen myöntää, että ainoa puhdasta energiaa tuottava muoto on ydinvoima, ja siihenhän me olemme EU:n tasollakin menossa koko

13.2.2019

ajan, että vähennetään kasvihuonepäästöjä siirtymällä ydinvoiman lisärakentamiseen. Tämä unohtuu usein sieltä vihreältä laidalta, että mitään energiamuotoa ette haluaisi lisätä, mutta montaa haluaisitte vähentää. Ainoa realistinen ratkaisu on ydinvoiman lisärakentaminen myös Suomessa.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikki asiat tässä maailmassa eivät ole politiikkaa. Manninen muun muassa kirjoittaa, meidän toimitusjohtajamme Helenissä, että päästötömiä teknologioita, kuten geoterminen lämpö, meriveden hyödyntäminen, modulaariset pienydinvoimalat, joista täälläkin valtuustossa on paljon puhuttu, tulevat olemaan käytössä aika pian. Miksemme voisi käyttää siihen mennessä ydinvoimaa ja lisätä maakaasun käyttöä? Niin kuin Saksa lisää maakaasua, miksi me emme voi sitä tehdä ja odottaa sitten, että nämä uudet teknologiat tulevat käyttöön, koska puu ei kerta kaikkiaan tule riittämään?

Valtuutettu Strandén

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun reilu viikko sitten olimme valtuuston seminaarissa tuolla Haikossa, toin esille siellä Helsingin Energialta saamani vastauksen, jossa todettiin biomassan piipunpään päästöjen kasvavan kivihilleen verrattuna, mutta koska kansainvälisten sopimusten mukaan bioenergia on sovittu nollapäästöiseksi, Helsingin Energian päästöt ovat nolla. Eihän voi olla niin, että paperilla sovitaan, että jokin energiamuoto on nollapäästöistä, vaikka todellisuudessa sen päästöt ovat suuremmat. Olen tehnyt tuonne järjestelmään ponnin, jossa esitän, että:

Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää laskettaessa ja raportoidessa biomassan käyttöä energiantuotannossa, niin kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuden käyttää sen todellisia päästöjä ja ympäristövaikutuksia nollapäästöjen sijaan.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

13.2.2019

Kannatan valtuutettu Strandénin pontta.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä oli sinänsä hyvä asia, mihin kiinnitettiin huomiota myös tässä palautuskeskustelussa Mai Kivelän tekemän hyvän aloitteen kohdalla. Ihan niin kuin tuossa aikaisemmin sanoin, niin eilen tässä kaupunkiympäristötoimialan Hiilineutraali Helsinki 2035 -seminaarissa nimenomaan kuultiin professoritasolta, siis SYKE:n professori, joka sanoi, että tämä on aivan hullua hommaa tämä puun polttaminen energian tuotannossa. Pitäisi miettiä jotakin muita vaihtoehtoja, jotka olisivat selkeästi päästöttömiä. Tämä puun polttaminen nyt varmaan tässä tulee ajankohtaisesti, niin kuin tässä äsken todettiin, sen siirtymäkauden aikana, kun kivihii-lestä luovutaan, mutta olen tehnyt tänne järjestelmään nyt ponnin, joka kuuluu näin:

Hyväksyessään vastauksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet lisätä hiilidioksidipäästöttömien energiamuotojen käyttöä kaupungin sähkön ja lämmön tuotannossa erityisesti ydinvoiman niin sanottujen minireaktorien osalta.

Näitähän tällaisia minireaktoreita on tässä jo tämän kuluneen 2 vuoden valtuustokauden aikana aikaisemminkin puhuttu ansiokkaasti, ja mielestäni sitä pitäisi ehdottomasti pohtia lisää, että millä tavalla me voisimme tuottaa todella päästöttömästi sitä energiaa. Tällaiset puun poltot tai biomassan polttamiset niin ne ovat kuitenkin aika hankala toteuttaa siinä määrin kuin näitä tarvitsisi todella tehdä, jos me haluamme oikeasti tulla niihin Hiilineutraali Helsinki 2035 -tavoitteisiin, koska se ei ole mikään ihan pikkujuttu. Se on aikamoinen harjoitus, mikä tässä joudutaan tekemään, jotta tähän päästövähennyksiin päästään, ja nämä olisivat siinä hyvä. Toivon, että voitte kannattaa tätä pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

...päästöjen voidaan kuvitella olevan nolla, koska siitä on tehty runsaasti tieteellistä tutkimusta, ja luotettavin luku, jonka minä tiedän, on kansainvälisen ilmastopaneeli IPCC:n arvio, jonka mukaan biomassan

13.2.2019

päästöt ovat noin 20-kertaiset verrattuna tuuli- tai ydinvoiman päästöihin. Sen takia tämä Strandénin ponsi on hyvin kannatettava, eli kannatan sitä.

Toinen juttu tässä on, kun puhutaan tästä hakkuujätteen käytöstä nykyään ja sitten että se on hyvin kestävä, niin sehän ei riitä mihinkään se hakkuujäte. Sitten jos ruvetaan korvaamaan Hanasaaren ja Salmisaaren biomassavoimaloilla, niin sehän loppuu ihan heti, eli tämä ei enää todellakaan tule olemaan kestävä. Esimerkiksi Tukholmassahan laivataan sitten tätä biomassaa suoraan Brasiliasta. Rahtilaivalla Brasiliasta tuodaan puuta poltettavaksi Tukholmassa, että Tukholma pysyy lämpimänä. Aika harva varmaan on se, jonka mielestä se on edelleen ekologista ja ympäristöystävällistä energian tuotantoa.

Tässä, kuten valtuutettu Kaleva totesi, meillä on myös tällaisia sanoisin hyvin vähäpäästöisiä, en sanoisi päästöttömiä. Mutta okei, sen suorasta tuotannosta ei tue päästöjä, mutta siinä elinkaaressa syntyy kyllä päästöjä. Tällaisia hyvin vähäpäästöisiä vaihtoehtoja energian tuotantoon. Kannatan myös tätä valtuutettu Kalevan pontta.

Valtuutettu Kivelä

Kiitos.

Minäkin kannatan tätä Strandénin tekemää pontta. Sitten kommentoisin, kun täällä oli puhetta siitä, että nyt jo nämä ovat tätä kestävyyskriteerit täyttävää. Jos katsotaan esimerkiksi näitä ihan virallisia metsätilastoja, niin esimerkiksi vuoden 2017 mukaan 12,5 % metsähakkeen raaka-aineesta oli selkeästi ilmastonegatiivista raaka-ainetta eli tällaista järeätä runkopuuta ja kantoja. Kun tämä biomassan kysyntä kasvaa, niin esimerkiksi Luonnonvarakeskus on arvioinut, että juuri tällaisen järeämmän ja jalostuskelpoisen puun osuus energian tuotannossa tulee kasvamaan, ja tämä lisäkysyntä tosiaan on, se suuri osuus siitä tulisi näistä Helsingin investoinneista. Eli juuri näitä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä, arvokkaita puita käytetään erittäin runsaasti metsähakkeen valmistuksessa, ja tämä on juuri se, mistä Stranius mainitsi, josta ympäristöjärjestö Greenpeace oli tehnyt nämä pistokokeet viime kuussa, jotka siis vahvistivat tämän. Me emme voi turvautua siihen, että Helen täällä lausunnossa sanoo, että asiat ovat hyvin ja tätä tavoitellaan. Sitten tekisin myös vielä ponnin, joka kuuluu näin:

Selvitetään mahdollisuudet edellyttää Heleniä raportoitmaan konsernijaostolle tehtävän normaalin ajankohtaiskat-

13.2.2019

sauksen yhteydessä biomassan polton ilmastopäästöistä sekä kestävyyskriteerien toteutumisesta.

En ole nyt varma, näkyykö tämä siellä paneelissa, kun tämä järjestelmä toimii vähän hitaasti, mutta siksi luin sen nyt ääneen

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Okei, hyvä.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuossakin hakkujätteen energiakäytöllä on tietty ongelma. Se hakkujäte kuuluu sinne luontoon. Jos se poistetaan sieltä, se korvataan väkilannoitteella, jolloin taas tullaan toiseen päähän tässä hiilitasapainossa. Se ei ole yksiselitteinen asia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pennanen sanoi juuri sen, mitä olin aikaisemmin sanonut, eli tämä puu ei riitä tässä maassa kerta kaikkiaan Helsingin lämmittämiseen, ja sitten me joudumme tuomaan sitä puuta laivoilla Venäjältä ja Etelä-Amerikasta, niin kuin nyt jo Tukholmassa tapahtuu.

Ledamoten Haglund

Tack, ordförande.

Haluaisin tuoda esille sen, koska tässä on jo painotettu minusta erittäin ansiokkaasti viimeisten puheenvuorojen aikana, kuinka päätöntä tämä puun polttaminen on ja niissä määrin, mitä sitä tulevaisuudessa näköjään ollaan tekemässä, niin kuitenkin myös haluaisin siis tuoda esille sitä ilmastoheräämistä, mitä onneksi ollaan tässäkin valtuustosalissa jo jonkin aikaa nähty ja koettu ja jopa hienoihin päätöksiin päästy. Näitä tulee tulemaan lisää. Tämä tarkoittaisi sitä, että jos me nyt omaksuisimme tällaiset kestävyyskriteerit, niin Helsingin investointiriski vähenee, koska tiukentavaa lainsäädäntöjä ja kuluttajan vaatimusta, niitä tulee enemmän, ja me olisimme täten valmistautuneet siihen jo ennakoiv-

13.2.2019

tavasti, jos me jo nyt alamme nostaa rimaa ja tehdä tällaisia kriteerejä. Minä kannatan siis täten Mai Kivelän ponsiehdotusta.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos.

Näistä ponsista haluaisin todeta sen, että kannatan sinänsä Strandénin ajatusta tuossa, mutta iski sellainen pieni déjå-vu, ja katsoin 14.2., päivää vaille vuosi sitten, on käsitelty Mai Kivelän aloitetta, ja siellä on jätetty Atte Harjanteen ponsi, joka on käytännössä aika sama kuin tämä Strandénin. Eli siinä on tavallaan... Minä arvostan sitä ajatusta siinä takana, mutta kaupunki vastasi siihen ponteeseen kyllä jo. En tiedä, onko se hyvä tapa siihen paineeseen tavallaan tehdä se tätä kautta.

Mitä tulee sitten Kivelän ponteeseen, kannatan lämpimästi. Kaikki tämän tyyppinen raportointi auttaa ja pysyy se kontrolli siitä, tiedetään, mitä tapahtuu. Tämä on myös todella huomattava maineriski kaupungille, huomauttaisin siitä. Sen takia olisin, siis konsernijaoston on syytäkin olla erittäin hyvin tästä asiasta perillä, vaikka henkilökohtaisesti en niin välitä maineestani vaan siitä, mitä tapahtuu.

Mitä tulee Kalevan ponteeseen, olen ihan samaa mieltä siitä, että ydinkaukolämpö on ihan erittäin validi teknologia vastaamaan tähän haasteeseen. Se saattaa olla jopa tarjollakin meillä ajoissa tuohon kivihiihkieltoon, jos me ponnekkaasti duunia sen eteen teemme. Mutta ehkä minä yleisesti tässä haluaisin... Harmi, ettei pormestari Vapaavuori ole paikalla, koska hänhän esitti tuolla valtuuston seminaarissa hyvin ponnekkaan lausahduksen, että Helsinki lähtee selvittämään nyt tosissaan tätä bion välttämistä, ja haluaisin kuulla ehkä siitä pian lisää, koska nämä ponnet ovat... Tämä on tärkeätä antaa painetta sinne kaupungin suuntaan tai Helenin suuntaan, mutta tässä on minusta tavallaan riski, että meillä on selvä tahtotila tietyllä tavalla täällä, ja sitten me teemme ponnien ponnien jälkeen. Minä haluaisin hyvin pian mielellään kuulla pormestarin selvityksen tästä, miten tämä asia sitten etenee.

Valtuutettu Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on sinänsä hyvin tärkeä keskustelu, jota täällä käydään liittyen kysymykseen siitä, millä tämän kaupungin kodit lämpiävät. Palaamme tähän keskusteluun uudestaan ja uudestaan ja käymme läpi erilaisia

13.2.2019

energiamuotoja yksi kerrallaan. Jos nyt käydään läpi energiamuotoja yksi kerrallaan, kivihiihi on päätetty ajaa alas kehitysohjelmalla. Myös valtakunnallisesti on ratkaisu siitä, että 2030 mennessä se kielletään pois polttoainevalikoimasta. Turve, sitä Helsingissä ei käytetä. Toivotavasti tulevalla vaalikaudella se kielletään kokonaan. Hyvä tavoite. Pois repertuaarista. Maakaasua käytetään meillä jonkin verran. Fossiilista halutaan eroon. Huoltovarmuuskysymys. Tulee pääasiassa Venäjältä. Siitä halutaan eroon. Maakaasu pois paletista. Ydinvoima. Tämä onneksi jakaa. Enemmistö täällä voisi ehkä jopa olla sen puolesta, mutta erityisesti vihreiden ja vasemmiston suunnalta, jotka tätä energiapoliittista keskustelua nostavat esiin, se on poissuljettu. Vaarallista, kallista, epävarmaa, mahdotonta. Ydinvoimakin pois tästä paletista. Sen jälkeen biomassasta. Kyllä. En itsekään innostu loputtoman pitkälle biomassasta ja olen valmis siihen, että esimerkiksi päästövaikutuksia arvioidaan sillä tavalla, että se ei ole laskennallinen nollopäästö vaan se on jotain muuta. Kun tätä keskustelua kuuntelee ja katsoo, täällä tuntuu, että tahtotila on se, että biomassakaan ei käytetä, koska joko se aiheuttaa päästöjä tai muuten on paha, kun korjataan vaikkapa hakkuujätettä polttotarkoitukseen eikä jätetä metsään. Biojäte pois repertuaarista. Meillä on jo suljettu pois kivihiihi, turve, biomassasta, ydinvoima, maakaasu. Mitä meille jää jäljelle? Tuuli- ja aurinkosähkö. Ehkä maalämpö. Yksikään ei ainakaan sellainen, jossa käytettäisiin esimerkiksi kaukolämpöverkkoa hyväksi.

Kun tätä keskustelua kuuntelee, ja koen itsekkin aitoa maailmantuskaa siitä, että fossiilisista pitäisi päästä eroon ja biomassakaan ei ole absoluuttisen hyvä ratkaisu. Mutta se mitä tässä keskustelussa ei ole kuultu, erityisesti jos huomioidaan se, että ainakin osa salista haluaa sulkea myös ydinvoiman pois, siinä on sentään jonkinlaisia edistysmahdollisuuksia ehkä avautumassa. Onko tosiaan niin, että tämä valtuusto haluaisi linjata, että tämän kaupungin lämmittäminen pitää lähivuosina muuttaa perustumaan tuulivoimaan, aurinkovoimaan, ehkä vesivoimaan – siihenkin toki liittyy ympäristökritiikkiä ja sitä tuotetaan lähinnä pohjoisessa – ja mahdollisesti hajautettuun maalämpöratkaisuun? Samalla esimerkiksi päättää miljardin vai en osaa ottaa kaarevaa sanaa kaukolämpöverkon asentamisesta. Vai onko valtuusto siinä hetkessä valmis antamaan helsinkiläisille sen viestin, että itse asiassa emme me tiedä, miten teidän kotinne jatkossa lämmitetään. Voimme vain korkeintaan taata sen, että kotien lämpeneminen on yhtä varmaa kuin helsinkiläisten jalkakäytävien auraaminen talvena, jolloin tulee todella todella paljon lunta. Tämä on ehkä se, mitä tältä ja tulevilta energiapoliittisilta keskusteluilta toivoisi, erityisesti tahoilta, jotka sulkevat valtaosan, myös esimerkiksi ydinvoiman, pois energiaratkaisuista. Millä helsinkiläisten kodit on tarkoitus viiden vuoden tai kymmenen vuoden päästä talvisin lämmittää? Yhtään ratkaisua en ole siihen kuullut, aina-

13.2.2019

kaan kestäväää realistista ratkaisua – sen sijaan hyvin monta esitystä siitä, miten sitä ei ainakaan pidä tehdä.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tuo oli hyvä kommentti, jota valtuutettu Sazonov sanoi. Kyllähän tämä on nimenomaan kysymys siitä, millä helsinkiläisten kodit lämmitetään sitten kun talvi on kylmä, niin kuin varmaan tulevaisuudessakin tulee olemaan. En jaa tässä Sazonovin huolta ihan yhtäläisesti siitä, että nyt vihreät olisivat niin kategorisesti ydinvoimaa vastaan. Minä nyt kyllä näen, että ydinvoimakysymys on varmaan vihreälle valtuustoryhmälle sellainen eräänlainen salarakas. Ei oikein julkisesti voida sitä tunnustaa, mutta kyllä siitä piilossa kuitenkin vähän tykätään. Nyt olisi ihan hyvä mahdollisuus tässä keskustelussa äänestää vaikka tämän minun tekemäni ponnen puolesta ja osoittaa sillä, että kyllä tässä ihan oikeita ratkaisuja haetaan. Toki siinä on lainsäädännöllisiä esteitä ynnä muita, mutta ongelmat on tehty ratkaistaviksi. Me voimme ratkaista niitä yhdessä valtion kanssa. Päästään hyvin vähäpäästöiseen energiantuotantoon.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Ratkaisujen hakeminen on haasteellista. Me tiedämme kaikki sen, että jos helppoja ratkaisuja olisi, mikäpä siinä. Kokoomuksen puolelta kovin helposti heitetään nyt tätä ydinvoimakorttia, kun meillä on kuitenkin tiedossa, että 2 periaatepäätöstä on tehty, ja meillä on valmisteilla olevia ydinvoimaloita. Ne alkavat vaikuttaa energiapolitiikkaamme vasta sitten, kun ne on oikeasti liitetty valtakunnan verkkoon. Ne ongelmatkin, joita ydinvoiman rakentamisessa on ollut, ovat ihan relevantteja ja vakavia. Tässä suhteessa pelkästään sen kortin varaan heittäytyminen ei ole vielä ratkaisu tälle itse asialle. Sen takia meidän on pakko miettiä koko paletti. Kyllä ihan avoimin mielin käymme vertailemassa näitä vaihtoehtoja. Kuten sanottu, tähän ydinvoimaan nyt on ollut tuotannollis-teknisiä haasteita, jotka näyttävät siltä, että siitä huolimatta, että päätökset on tehty, loppusumma on se, että energiaa tuotetaan muilla välineillä niin kauan kuin ne ovat kesken.

13.2.2019

Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kyllä ihan aidosti jaan valtuutettu Sazonovin huolen, ja se on minulla itsellenikin ollut pitkään mielessä. Rantanen tuossa edellä kuvasi ehkä hyvin ydinvoiman haasteita. Toisaalta Sazonovin palettiin voi kuitenkin lisätä – vaikka ne eivät kokonaan ratkaise – jotain lohtua esimerkiksi siitä, että rakennusten energiatehokkuuden parantamiset, energiakorjaukset tuovat jotain vastausta. Aaltoenergia, merilämpö, akkuteknologia, esimerkiksi Helenin vesialtaat Espan puiston alla ja tämäntyyppiset ratkaisut. Sitten pitää mielessä sen, että kaikella energiantuotannolla on omat ongelmansa, eikä tietenkään kokonaan päästötöntä energiantuotantoa ole. Siksi kaikkein tärkein ja paras ratkaisu on energiatehokkuuden parantamisen ohella energiansäästö. Että pystyisimme parantamaan sitä, on yksi osaratkaisu.

Kiitos.

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Erinomaisia puheenvuoroja siinä Leolla.

Minulla – ehkä tässä joku tietääkin – ei ole tapana pitää salarakkaita, mutta nostaisin tässä edelleen tuon, mitä tuossa äsken koitin tuoda esiin. Minusta on selvää, miten poliittinen signaali jopa tällaisesta tietystä epätoivoisuudesta tämän asian suhteen täältä valtuustosta nousee. Sen takia juuri mitä täällä minusta eniten tarvitaan sen sijaan, että me keulimme siitä, mitä me oletamme, että kukakin kannattaa tai vastustaa, nyt sitä palettia, millä me tämän ratkaisemme, ja sitten päättämme siitä. Olen vähän huolissani nyt juuri siitä, että me ponnellemme täällä ja Helen menee vähän markkinoiden mukaan ja lopputulos on se, mitä me emme halunneet. Painotan edelleen, että tätä viestiä jos voitte kaikilla rintamalla viedä, niin itse ainakin arvostan.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia Harjanteelle edellisestä puheenvuorosta.

13.2.2019

Oma salarakkaani ei ainakaan ole sellainen, mikä tuottaa 70 tonnia ydinjätettä vuodessa. Jos tänne rakennellaan ydinvoimalaa 10 vuotta myöhässä eikä vielääkään näe valmista, aika huono energiamuoto se on. Siinä menee lähinnä energiaa johonkin ihan muuhun.

Valtuutettu Kivelä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Tämä iso kuva onkin haastava, ja vähän niin kuin me todettiin tuossa äskeisessä keskustelussa, että tämä ei ole helppo asia, emmekä me varmaan tässä systeemitason laajaa muutosta pysty tyhjentävästi käsittelemään. Muistuttaisin, että esimerkiksi Smart energy transition on hahmotellut visioita päästöttömästä lämmityksestä, ja sen lisäksi esimerkiksi Wärtsilä on tehnyt omia laskelmia, kuinka Salmisaari korvataisiin. Jos katsoo Biosin ja Valorin skenaariotarkastelua, siitäkin voi vetää sellaisen johtopäätöksen, että Salmisaaren korvaaminen sähkökattiloilla tai lämpöpumpuilla itse olisi mahdollista ja tulisi itse asiassa halvemmaksi kuluttajille kuin Salmisaaren korvaaminen biolämpölaitoksilla. Tämä on hyvä uutinen. Minusta on erittäin tärkeää juuri tämä, että nyt me kaupunkitasolla otamme tähän asiaan takaisin johtajuuden, johon minusta niin kuin pormestari onkin luvannut toimia sen eteen, ja se on tosi hyvä juttu.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En nyt lähde kommentoimaan salarakashuja. Omasta ydinvoimanäkemyksestäni voi lukea ihan internetistä vapaasti.

Tosiaan komppaan tätä, mitä valtuutettu Kivelä äsken sanoi, että vaihtoehtojen lista ei todella ole niin suppea kuin tässä on annettu ymmärtää, ja tästä asiasta tehdään paljon tutkimusta tällä hetkellä. Tosiaan suosittelen muun muassa tutustumista tähän Aalto-yliopiston Smart energy transition -hankkeen raporttiin, jossa on varsin mielenkiintoinen tapa yhdistää tuulivoimaa lämpöpumppeihin kaukolämmön tuotannossa. Vaihtoehtoja on, myös sellaisia, jotka ovat nopeasti rakennettavissa ja kustannuksiltaan järkeviä.

Ledamoten Apter (vastauspuheenvuoro)

13.2.2019

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni salarakas tässä on jännä termi, koska vihreiden poliittisessa ohjelmassa he ovat jo ilmaisseet, että suhtautuu avoimesti kaikkeen vähäpäästöisen ja ympäristöystävällisen teknologian tutkimiseen ja kehittämiseen. Sitten todetaan, että nimenomaan nämä pitkäkestoiset, ongelmalliset, laajat ydinvoimahankkeet ovat olleet sellaisia, mitä ei haluta lisää. Jätetään portti auki sille, että tällaiset mikro-, miniydinvoima-reaktorit voisivat olla sellaisia hankkeita, joita me ajamme. Vihreiden nuorten ohjelmassa ollaan todettu, että nimenomaisesti ydinenergian uusiosovellutuksia voidaan edistää osana vähähiilistä energiapalettia. Tämä ei ole mikään salarakas. Tämä on ihan olemassa olevaa linjausta. Toki ymmärrän sen, että kaikki täällä valtuustosalissa eivät välttämättä jaa näitä kantoja – eikä tarvitsekaan. Mutta se ponsi, jonka Kaleva on esittänyt, on mielestäni hyvä, ja sitä voi hyvin kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos me nyt hyväksymme sen, että puun polttaminen ei ole oikea tapa tuoda lämpöä Helsinkiin, meillähän on yksinkertaisesti ainakin 2 menetelmää: ydinvoima ja maakaasu. Ja sitten pitkällä tähtäimellä geotermien lämpö ja tietenkin, niin kuin Stranius sanoi, energian säästö. Ei se niin vaikeaa ole.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan niin kuin täällä nyt on todettu, täytyy nyt vetää vähän näitä sanoja takaisin. En näköjään ole lainkaan kärryillä nyt näistä vihreiden ja heihin affilioituvien henkilöiden, esimerkiksi Muttilaisen, salarakkaista, mutta on kauhean hienoa, jos tämä rakkaus ei ole enää mitenkään salaista vaan se on jo ihan julkisesti todettua. Tärkeintä on kuitenkin se, että nyt mietitään niitä keinoja, joilla tavoitteisiin päästään. Tuo, mitä valtuutettu Stranius sanoi siitä, että energian säästäminen kaikin tavoin on toki se asia, johon täytyy huomiota kiinnittää, mutta jollakin sitä energiaa myös täytyy täällä meidän ilmastossamme tuottaa varsinkin talvisaikaa. Haetaan yhdessä ratkaisuja. Ihan niin kuin valtuutettu Harjanne sanoi, se että me täällä kirjoitamme näitä ponsia, vaikuttaako se

13.2.2019

sitten mihinkään, sehän on kyseenalaista. Jollakin tavalla meidän täytyy signaloida sitä, että me otamme asiat vakavasti ja me myös haluamme etsiä ratkaisuja ihan oikeasti. Sen takia tämä on tärkeää keskustelua kaikesta huolimatta.

Kiitos.

46 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU EMMA KARIN ALOITE TOIMEENTULOTUEN MUUTOKSISTA AIHEUTUNEIDEN ONGELMIEN KORJAAMISESTA

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Silloin kun on nälkä, on huono tilanne yrittää tavoittaa viranomaisia, joita on hankala saada kiinni. Meistä, jotka istumme tässä salissa, moni on tottunut siihen, että nälän yllättäessä mennään jääkaapille tai kauppaan. Meistä moni on tottunut myös siihen, että kun on tavoiteltava jotakuta kunnan viranomaista, se yleensä vaatii vähän aikaa ja vaivaa. Siinä ei ole mitään kamalaa, jos viranomaisten tavoittelun voi tehdä kyläisenä, mutta kestämaton tilanne on silloin, kun ennen kauppaan menemistä pitää löytää joku, joka pystyy myöntämään rahaa ruokaan.

Kun me suunnittelemme palveluitamme, meidän on välttämätöntä ymmärtää ja muistaa, että tällaisia tilanteita on isolla määrällä kaupunkilaisista. Meillä on olemassa systeemi täydentävään toimeentulotukeen, ja periaatteessa se toimii. Se kuitenkin jättää ihmisiä pulaan tilanteissa, joissa on kiire. Esimerkiksi jos Kelan toimeentulotukipäätös on viivästynyt tai kielteinen, ihminen voi olla tilanteessa, jossa rahat loppuvat kokonaan. Tämä näkyy sosiaalipäivystyksessä. Kela ohjaa ihmisiä kiireellisissä tilanteissa sosiaalipäivystykseen, mutta siellä ei pystytä tekemään täydentävän toimeentulotuen päätöksiä. Ihminen ohjataan ottamaan yhteyttä oman alueensa sosiaalityöntekijään, joka ei välttämättä vastaa puhelimeen. Vaikka asiakas saisi sosiaalityöntekijän kiinni, pahimmassa tapauksessa ei enää löydy henkilöä, jolla olisi oikeus panna toimeentulotuki maksuun. Eräät sosiaalipäivystyksen työntekijät kirjoit-

13.2.2019

tivat minulle näin: ”Aikuissosiaalityön tavoitettavuus puhelimitse on oikeasti melko huonoa. Olemme itse testanneet asian soittamalla niihin numeroihin, joita asiakkaalle annetaan.”

Ongelma ei ole yksin kaupungin vaan myös Kelan. Meillä ei pitäisi olla tilannetta, jossa Kelan päätökset viipyvät ja kaupunki joutuu paikkaamaan tilannetta. Meidän pitäisi päästä sellaiseen tilanteeseen, jossa Kela ohjaa ihmiset heti oikealle taholle hakemaan täydentävää tukea. Yhteistyön vahvistamista kaupungin ja Kelan välillä tarvitaan. Kuitenkin kaupungin täytyy kantaa viime käden vastuu siitä, että yksikään helsinkiläinen ei joudu näkemään nälkää, ei jää ilman lääkkeitä eikä joudu nukkumaan öitä asunnossa, josta sähköt on katkaistu. Tästä ei voi tinkiä, koska kyse on kaikkein välttämättömimmistä perustarpeista. Siksi meidän sosiaalipalvelujamme täytyy kehittää niin, että ihminen ei joudu taistelemaan byrokratian kanssa silloin kun avulla on todella kiire.

Kiitän Emma Karia hyvästä ja tärkeästä aloitteesta. Teen ponsiesityksen:

Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta sille, miten erityisesti paljon palveluita tarvitsevien helsinkiläisten toimeentulokiasiakaiden tuen saamista parannetaan Kelan ja kaupungin yhteistyöllä ja millaisin keinoin olisi mahdollista helpottaa ja nopeuttaa yhteyden saamista aikuissosiaalityöhön sekä täydentävän sosiaalityön päätösten tekemistä ja toimeenpanoa kiireellisissä tilanteissa.

Kiitos.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Vuorjoelle hyvästä puheenvuorosta. Juuri niin kuin valtuutettu Vuorjoki totesi, meillä ei pitäisi olla sellaista tilannetta, että nämä päätökset viipyvät ja ihmiset jäävät tyhjän päälle. Kuitenkin suurin osa meidän sosiaalityöntekijöistämme katsoo, että nimenomaan perustoimeentulotuen saajien asema on heikentynyt, ja samoin monet helsinkiläiset vapaaehtoisjärjestöt kertovat, että avuntarve on lisääntynyt. Yhä useampi pienituloinen helsinkiläinen perhe on vapaaehtoisten mukaan joutunut turvaamaan jopa järjestöjen ja näitten yksityishenkilöitten apuun. Näinhän tämän uudistuksen ei pitänyt mennä.

13.2.2019

On ihan selvää, että ihmisten auttaminen ei koskaan saisi jäädä pelkästään vapaaehtoisten hommaksi. Helsingin pitää auttaa silloin kun apua tarvitaan, ja niinhän tässä aloitevastauksessa aika lailla todetaankin. Taho, jonka pitäisi hoitaa tilanne ja nämä ongelmat kuntoon, on Kela. Ihmisten pitää saada tuki ja apu, joka heille kuuluu silloin kun he sitä tarvitsevat, mutta kaupunki auttaa, jos Kela ei sitä hoida. Mutta ihan niin kuin valtuutettu Vuorjoki totesi, ehkä kaupungin kannalta nyt on oleellista miettiä, miten me saamme kaupungin ja Kelan yhteistyöllä parannettua kaikista heikoimmassa asemassa olevien helsinkiläisten toimeentulotukiasiakkaitten tuen saamista ja jotta me voidaan varmistaa, että kukaan ihminen ei jää tyhjän päälle. Sen takia tukisin valtuutettu Vuorjoen pontta.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Juuri tänään kuulin sosiaalityöntekijän kertomana minulle uuden asian, että Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa on aikuissosiaalityöntekijöitä, joiden puheille voi tulla kaikkialta Helsingistä ilman ajanvarausta ikään kuin lääkäriin mennään nimenomaan siinä tarpeessa, että on täydentävän toimeentulotuen tarve. En tiedä, onko tämä miten hyvin tiedossa. Minulla ei tällaista tietoa ollut. Tässä kannattaa nimenomaan parantaa sitä, että jos Kelan päätökset viipyvät ja tulee katkoksia maksuihin ja tarvittaisiin ruokaa tai johonkin muuhun harrasteisiin rahaa, silloin yhteistyötä pitää parantaa, että ihmiset eivät jää ilman ruokaa ja ilman rahaa. En tiedä, onko tosiaan tiedottamisessakin puutetta, kun minulle tämä oli uusi asia, että voi kaikkialta kaupungista hakeutua tänne Kalasatamaan tällaisessa asiassa. Yleensä sosiaalityöntekijöille mennään asuinpaikan mukaan.

Muuten tämä asia on kannatettava, että parannetaan yhteistyötä ja selvitetään ongelmakohdat Kelan ja kaupungin sosiaalityön välillä.

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoiset valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Venemiehelle hyvästä puheenvuorosta. Tämä on yksi konkreettinen asia, joka on liikahtanut eteenpäin Kelan kanssa, että Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskukseen on saatu Kelan toimipiste. Juuri tällaisia konkreettisia askeleita eteenpäin toivotaan, koska täytyy tietenkin sanoa, että kun 2 vuotta sitten toimeentulotuki siirrettiin

13.2.2019

perustoimeentulotuen osalta Kelaan, kyllähän tässä on ollut 2 vuotta erilaista kompurointia. Siirros ei todellakaan mennyt niin kuin olisi pitänyt. Siinä valitettavasti usein häviäjänä ovat olleet kaikista vaikeimmasa asemassa olevat ihmiset.

Kelan kanssa on päästy kuitenkin ihan hyvään yhteistyöhön. Tässä viime aikoina meillä on pääkaupunkiseudun ja Kelan yhteinen kehittämissyöryryhmä, ja siellä kyllä näitä ongelmia on tunnistettu. Viimeksi viime viikolla olin itsekin mukana Kelan johdon kanssa neuvottelussa, jossa Helsingistä ehdotimme tällaista konkreettista pilottia, joka tehtäisiin nimenomaan näiden paljon apua tarvitsevien, kaikista heikoimmasa asemassa olevien helsinkiläisten toimeentulotukiasiakkaiden palvelun parantamiseksi. Tässä todella painotan tarvitaan sekä Kelaa että Helsingin sosiaalityötä, koska yksin kumpikaan tätä kysymystä ei voi ratkaista. Olennaista on, että päästään yhteisiin työkäytäntöihin, mahdollisesti jopa ehkä yhteisiin tiloihin, niin kuin Kalasatamassa on nyt kokeiluna olemassa. Kelassa suhtauduttiin tähän erittäin myönteisesti. Konkreettisia asioita lähtee kyllä tapahtumaan.

Kiitän valtuustoa. Me olemme keskustelleet tästä Kelan toimeentulotuen siirron vaikutuksista useampaankin kertaan, ja syytä tietenkkin on, koska tämä koskee tuhansia ihmisiä Helsingissä, ja siinä on ollut kohuttomia vaikeuksia. Mutta kuten myös aloitevastauksesta ilmenee, sosiaalityötä tehdään hyvin monessa eri aikuissosiaalityön pisteessä, ja olemme pyrkineet myös luopumaan siitä, että sosiaalityötä jouduttaisiin hakemaan usealta ihmiseltä. Esimerkiksi lapsiperheiden osalta sama sosiaalityöntekijä, joka esimerkiksi on lapsen sosiaalityöntekijänä erityisen tuen tarpeessa, pystyy käsittelemään myös laajasti muita asioita. Pyrimme kehittämään myös täällä Helsingin päässä työtämme.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä vastaus on niin hyvä, että toivoisin, että kaikki valtuutetut lukisivat sen, koska se antaa hyvän käsityksen siitä, miten tällaista toimeentulotukiasiakasta pitää hoitaa. Kiitos kaikille niille, jotka ovat tämän vastauksen kirjoittaneet.

Valtuutettu Sydänmaa

13.2.2019

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kädet ylös.

Kiitos oikein hyvästä aloitteesta Emma Karille ja myös ponnesta Anna Vuorjoelle.

Itse olen joutunut tuossa ennen joulua juuri auttamaan nuorta, joka oli tilanteessa, että Kela oli evännyt tuet jostain syystä ja kaupunki ei voinut tukea, koska Kela ei ollut myöntänyt perustoimeentulotukea ja ennen joulua 18-vuotias nuori täysi ilman rahaa. Kriisipäivystyksen kautta sai vähän rahaa. Tällaista tilannetta ei pitäisi päästä tapahtumaan. Meillä oli tarkoitus, kun palvelu siirtyi Kelalle, että ihmisten pompottaminen luukulta toiselle vähenisi, ja nyt sen sijaan, että ihmisillä olisi jotenkin Kelalta toimeentulotuki turvattu, he joutuvatkin 2 luukulta tukea anelemaan.

Erittäin hyvä aloite, ja tuen myös tätä pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Olin tänään eduskunnan kansalaisinfossa köyhyystilaisuudessa, jossa Jouko Karjalainen esitti huolensa siitä, että kun nyt toimeentulotuen perusosa on Kelalla maksettavana ja aiemmin kun viime vaalikaudella Kela-siirtoa lainsäädännöllä tehtiin, silloin siinä yhteydessähän arvioitiin, että toimeentulotuen alikäyttöä on ennen kaikkea ikääntyneillä ihmisillä. Nyt näyttää siltä, että kun perusosa on nyt ollut Kelalla maksettavana, siellä nimenomaan alikäyttöä on enemmänkin ollut nuorilla. Iäkkäiden toimeentulotukiasiakkaiden määrä ei ole noussut sillä tavalla kuin ennakoitiin.

Tässä on 2 ongelmaa nyt taustalla. Iäkkäiden osalta tietenkin ongelmana voi olla se, että eivät osaa sähköisesti esimerkiksi hakea. Pitää ilman muuta katsoa, löydetäänkö siihen ratkaisuja. Tietenkin toimeentulotukea voi hakea muutenkin kuin sähköisesti, mutta sähköinen haku on kuitenkin se yleisin tapa, niin kuin vastauksestakin käy ilmi. Tässä tarvitaan sosiaalityön apua, ettei alikäyttöä heidän osaltaan olisi sillä tavalla. Siellä tietenkin voi olla vanhastaan niitä asenteita, jotka ovat olleet silloin aiemmin, että sosiaalitoimen puolelle ei mennä. Vaikka Kelalle nyt on siirtynyt, ei osata hakea apua hyvin hankalissakaan elä-

13.2.2019

mäntilanteissa aina. Mutta nuorten kohdalla tässä voi tulla se ongelma, jota silloin jo etukäteen mietittiinkin ja jossa meidän sosiaalityöllä on tosi iso rooli: miten tavoittaa muu sosiaalityö niitä nuoria, joilla voi olla hyvin haastava ja hankala elämäntilanne. Jos Kelalta hakee pelkästään perustoimeentulotukea, silloinhan sosiaalityö ei heitä tavoita ja tarvitaan uudenlaisia tapoja ja menetelmiä, joilla tavoitetaan nuoret, ettei käy niin että he jäävät pysyvästi. Toimeentulotukihan on viimesijainen etuisuus eikä tarkoitettu pysyvänä etuisuutena. Kyllä tässä tulevalla vaalikaudella eduskuntavaalien jälkeenkin on erittäin tärkeitä nämä minimiturvakysymykset eduskunnan puolella, joihin me emme valtuustossa vaikuta. Tämä sosiaalityön puoli on todella tärkeä ja korostuu.

Valtuutettu Pelkonen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Peltokorpi nosti erittäin tärkeän asian esiin, josta täällä valtuustossakin on kuluneiden vuosien aikana useampaan otteeseen puhuttu ja tehty myös valtuustoaloitteita eli nuoret ja toimeentulotuki. On paljon puhuttu vuosien aikana myös nuorista ja syrjäytymisestä, syrjäytymisen ehkäisemisestä. Tässä nyt todellakin kun toimeentulotuen perusosa on Kelalla maksettavana, sosiaalityön ja sosiaalityöntekijöiden rooli korostuu entisestään. Myös peräänkuulutan sitä, että me Helsingissä pidämme huolen siitä, että nuoret eivät jää tämän uudistuksen jalkoihin. Sosiaalityötä ja sosiaalityöntekijöitä tarvitaan nuorten parissa, että he saavat tarvitsemaansa apua.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä sama ongelma on nähty myös Vailla vakinaista asuntoa ry:n tiloissa ja yökahvila Kalkkersissa. Sinne on ottanut erittäin paljon ihmisiä yhteyttä asuntopulassa ja muissa sosiaalisissa ongelmissa juuri tämän siirron takia. Juuri tähän kaikkein heikoimpaan porukkaan pitää nyt panostaa. Etsivä huolto pitäisi panna kuntoon Helsingissä, erityisesti kun Kela on ottanut perustoimeentulotuen hoitaakseen, on muodollisesti sosiaalityöntekijöille jäänyt vapaata aikaa runsaastikin. Sieltä pitäisi irrottaa porukkaa kentälle hakemaan tällaisia henkilöitä. Yksi pieni seikka, joka liittyy tähän myös: kun pitkäaikaistyöttömistä puhutaan, kuten seuraavissa valtuustoaloitteissakin kohta tulee joukkoliikenteestä, vielä heikommassa asemassa on tasan samanlainen porukka, joka ei kuulu enää työvoimaan vaan on pysyvän toimeentulotuen piirissä. Heitä esi-

13.2.2019

merkiksi lex Taipale ja Lindström ei vapauttanut eläketuen piiriin. Tämä porukka pitäisi katsoa samassa yhteydessä ja pyrkiä saamaan vaikka kunnallinen eläketuki pysyvästi heille. Myös puhelinvastaaminen sosiaalipuolella on verraten heikkoa. Ei tosin niin heikkoa kuin itsemurhien ehkäisykeskuksessa aikanaan, jonne soitin 16 kertaa pääsemättä läpi ja aina meni rahaa lisäksi soittoon, kunnes sanoin, että täällä soittaa automaattinen puhelinsoittaja.

Lopuksi – tämä on vähän raaka peli – 42 vuotta olen tehnyt eläkelausuntoja. Nyt minun eteeni on tullut ensimmäistä kertaa asia, että potilaan valtakirjalla en saa sosiaalitoimistosta asianomaisen papereita tehdäkseni eläkelausunnon. Hänen itsensä pitäisi hakea se. Kuopiosta olen saanut, vankilasta olen saanut. Kaikkialta 42 vuoden aikana olen, ja tämä ihminen ei osaa edes hakea eläkettä. Nyt se on oikeusasiamiehellä ratkaisussa, ja luultavasti paperit tulevat.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Alleiviivaisin vielä tätä, mitä Sanna Vesikansa sanoo apulaispormestari eli nämä jatkossa yhteiset tilat Kelan ja sosiaalityöntekijöitten kanssa. Tuolla Kalasatamassa olen nähnyt sen, että kun sinne tulee se vajaa 100-vuotias lady pyytämään leipäkorttia ja pääsee sosiaalityöntekijän puheille ja hän huomaa, että tässä on vähän asiaa Kelaankin, hän tahtuu sen 20 metriä sinne aulan toiseen samassa kerroksessa olevaan Kelan työpisteeseen. Siinä voi matkalla moni eksyä, jos sosiaalityöntekijä sanoo, että sinun pitää nyt hakeutua Kelan asiakkaaksi. Jos Kelan piste on siellä samassa paikassa, se helpottaa huomattavasti. Samaten valtuutettu Taipale sanoi tätä sosiaalityön jalkautumista eli tähän etsivään sosiaalityöhön satsaaminen, sen lisääminen, että on niitä ihmisiä, jotka tuolla tavallaan hakevat niitä asiakkaita, jotka eivät osaa, eivät uskalla tai muusta syystä eivät hae sitä apua, joka heille kuuluu ja jota he ehdottomasti tarvitsevat elääkseen inhimillistä elämää.

Ledamoten Biaudet

Arvoisa puheenjohtaja. Ärade ordförande.

Jag tycker också att det är en jätte-jättebra rapport i det här svaret, och också är väldigt välkommet att Folkpensionsanstalten och Helsingfors stads socialarbetare finns på samma ställe. Om jag förstod rätt finns

13.2.2019

det faktiskt också psykiatrisk, kunnig personal tillgänglig, och jag tycker att det här är en av kanske de allra viktigaste sakerna.

On todella tärkeää tällainen poikkisektoriaalinen apu, jotta asiakkaan ei tarvitse tietää, mille luukulle menee. Usein sekä psykiatriset palvelut tai matalan kynnyksen tukipalvelut ovat yhtä tärkeitä kuin toimeentulotuen anomus voi olla. Todella hienoja, ja tiedottamisen tärkeyttä ei voi varmaan korostaa tarpeeksi. Luulen, että varsinkin nuorilla on monesti hyvin vaikea ymmärtää, millä tavalla hakeudutaan byrokratian puheille. Ehkä harvat ajattelevat, että voi kävellä vain suoraan sisään.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän tosiaan taklataan nyt näillä terveys- ja hyvinvointikeskuksilla, joita meillä on täällä kaupungissa. Mutta olisin kysynyt, muistaako apulaispormestari nyt lukuja siitä, kun Kelalle siirtyi perustoimeentulotuen maksatus, kuinka paljon meille jäi sosiaalivirastoon työntekijöitä sieltä toimeentulotuen maksatuksesta, jotka olisivat nyt siirrettävissä tähän aikuissosiaalityöhön tai siirretty jo.

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja, että odotitte.

Valitettavasti suoraa vastausta ei ole, ja varmasti tämä valtuutettu Rantaselle saadaan. Vastauksessahan lukee, että meillä on aikuissosiaalityössä työntekijöitä yhteensä 147 aikuissosiaalityön tiimissä, mutta tietenkään kaikki eivät ole olleet tekemässä toimeentulotukea aikaisemmin. Ehkä sen voi yleisesti sanoa, että perustoimeentulotuen siirtymisen jälkeen Kelaan selkeästi Helsingissä resursoitiin nuorten aikuisten sosiaalityötä voimakkaammin kuin aikuissosiaalityötä. Tällä haluttiin erityisesti panostaa sinne nuoriin, jotta ei myöskään tulisi pitkäaikaisia sosiaalityön asiakkaita vaan että siinä nuoret löytäisivät elämänpolun ja silloin olisi aikaa tukea eteenpäin.

Kiitos.

13.2.2019

47 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU OTSO KIVEKKÄÄN ALOITE SATAMAN PAREMMASTA YHDISTÄMISESTÄ KAUPUNKIIN

Valtuutettu Parpala

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä salissa usein puhun megatrendeistä, jotka tuovat sekä hyötyjä että aiheuttavat haasteita kaupungillemme. Nuo samat megatrendit erityisesti väestön, talouden ja sitä kautta myös logistiikkakeskusten keskittyminen Helsingin seudulle näkyy hyötyinä ja haasteina myös meidän helsinkiläisten omistaman sataman toiminnassa.

Aloitevastaus on hyvin mielestäni kuvannut erilaisia asiaan liittyviä näkökulmia. Aloitteen jättäjä, arvoisa puheenjohtaja Kivekäs, on itse asiassa osoittanut aloitetta jättäessään suorastaan oraakkelimaisia lahjoja, koska sataman hallitus on päättänyt 19. kesäkuuta uudessa strategiassaan hyvin samanlaisista linjauksissa kuin Kivekkään aloitteessa 20. kesäkuuta on ehdotettu.

Helsingin sataman tavoitteena on omistajansa jalanjäljissä olla maailman toimivin satama. Tämä tavoite tukee sataman perustehtäviä eli mahdollistaa osaltaan pääkaupunkiseudulla merkittävää elinkeinotoimintaa sekä toimivan joukkoliikenne- ja logistiikkayhteyden Tallinnan ja Helsingin välillä. Satama on uudessa strategiassaan todennut, että tämä tavoite edellyttää kuitenkin vielä paljon toimenpiteitä ja yhteistyötä monilla suunnilla, niin matkustajakokemuksen parantamisessa, digitalisaatiossa, henkilöstössä kuin myös liikenteen kehittämisessä. Yksi sataman uuden strategian 6 pääteemasta on satama toimivana osana kaupunkia. Kuinka sattuikaan, että tässäkin kirjauksessa sanamuoto on aika lähellä Kivekkään aloitteen otsikkoa. Yksi hyvin näkyvä toimenpide tämän pääteeman alla on se, että tämän vuoden alusta aamuisin ja iltapäivisin laivoissa liikkuvat rekat maksavat tuntuvaa lisämaksua keskustasatamissa, kun taas Vuosaarella vastaavasti annetaan alennusta. Tällä pyrimme osaltamme helpottamaan keskusta-alueen ruuhkahuippuja.

Tämän lisäksi osana satamastrategiaa tullaan tarkastelemaan kaikkien sataman osien rooleja ja kehittämistarpeita ja tutkitaan muun muassa

13.2.2019

Vuosaaren satama-alueen laajennus- ja investointitarpeita. Näillä toimenpiteillä pyritään juuri siihen, että satamaliikenteen kasvu saataisiin ohjattua jatkossa keskustan ulkopuolisiin satamiin.

Kaikkea satama ei kuitenkaan voi tehdä yksin eikä teekään yksin. Kaupungin poliittiset päättäjät ovat itse halunneet, että merkittävä määrä satamaliikennettä toteutetaan keskustasta käsin, ja sen päätöksen myötä Länsisatamaan on viime vuosina investoitu noin 100 miljoonaa euroa. Tämä on fiksua, koska tällöin myös liikkuminen Tallinna–Helsinki-kaksoiskaupungissa on mahdollisimman sujuvaa. Meriliikenne tuo kuitenkin väistämättä mukanaan myös katuliikennettä, koska kaikkien matka ei pääty ydinkeskustaan. Jotta liikenteeseen liittyvät pullonkaulat voi ratkaista, tarvitaan kaikkien panosta – niin sataman, meriliikenteen toimijoiden kuin kaupunginkin, erityisesti kaupunkiympäristön toimialan.

Toivon, että näihin kehittämistarpeisiin suhtaudutaan myös muualla kuin satamassa vakavasti ja myös vakavamielisesti. Vaikka olisi kiva ratkaista asioita tosi nopeasti, tarvitaan myös pitkäjänteisyyttä. Esimerkiksi silloin tällöin heitelty ajatus siitä, että merkittävä osa liikenteestä siirrettäisiin pikimmiten Vuosaareen, tarkoittaisi käytännössä satojen miljoonien investointeja siihen, että heikennetään nykyistä joukkoliikenneyhteyttä Tallinnaan ja samalla pidennetään logistiikan reittejä Helsinkiin. Kärjistäen investointi vielä tehtäisiin siksi, että muun kuin satamaliikenteen autoilu Jätkäsaaren ja Hietalahden alueella helpottuisi. Hyvin todennäköisesti meillä on edellytyksiä löytää parempia ja kustannustehokkaampia ratkaisuja, jos näin vain halutaan tehdä. Tämä on tässä aloitevastauksessa myös kuvattu varsin hyvin.

Sataman hallituksen ja johdon puolesta voin vakuuttaa, että liikenteen pullonkaulojen ratkaisemiseen suhtaudutaan vakavasti. Kuten todettu, uudesta strategiasta on satamassa päätetty jo ennen tämän aloitteen jättämistä, ja strategian toimeenpano jatkuu vielä vuosia tästä eteenpäin. Maltilla hyvä tulee.

49 §

Esityslistan asia nro 16

13.2.2019

VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE KRUUNUSILTOJEN AVAAMISESTA YÖAI-
KAAN TAKSEILLE JA SÄHKÖBUSSEILLE

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Tämä aloitteeni liittyi tällaiseen ehkä ristiriitaisia mielipiteitä herättäneeseen aiheeseen eli Kruunusiltoihin. Aloitteessani oli sellainen yksi tärkeä sana: se oli älypuomi. Älypuomi tarkoittaa aloitteessani ratkaisua, jolla rajoitettu taksi- ja bussiliikenne mahdollistetaan ilman liikenteen ruuhkautumista olemassa olevien väylien puitteissa. Tämä päätösehdotus pohjaa maaliskuussa 2017 käsiteltyyn valtuutettu Muurisen aloitteeseen. Siinä oli sellainen iso ero tähän minun aloitteeseeni, että siinä ei äly-sanaa ollut missään. Siellä puomeilla ei ollut mitään älyä, että ne varmaan johonkin kellonaikaan avattiin ja sitten taas laitettiin kiinni.

Tässä nyt ideana, miksi tein tämän aloitteen älypuomeista ja opasteista, ne tuovat liikenteeseen ainutlaatuisen säätömahdollisuuden. Liikenne voidaan rajoittaa hyvin pieneksi tai sulkea kokonaan, jos tilanne niin vaatii. Systeemi seuraa reaaliajassa, missä on erilaiset ajoneuvot, ratikat ja muut. Silloin muutokset eivät johda sisääntuloväylien ruuhkautumiseen, kun meillä voi olla myös älyopaste liittymässä, kun isolta tieltä käännytään sillalle päin. Silloin sillan etuosaan tai ennen siltaa ei myöskään tule jonoa. Tämä järjestelmä seuraa tosiaan ruuhkautumisriskiä jatkuvasti ja toimii ennalta ehkäisevästi ruuhkien estämiseksi. Esimerkiksi raitiovaunun lähestyminen nähdään GPS-paikannuksella ja voidaan ennakoida hyvissä ajoin sulkea autojen kulku, niin että ratikalla on varmasti vapaat kiskot mennä, ettei siinä ole sellaista riskiä, että autot tukkisivat kiskot ratikalta.

Liikenteen älykäs ohjaus poistaa tässä aikaisemmassa Muurisen aloitteessa ongelmaksi mainitun katuverkon laajentamisen ja hallitsemattoman liikenteen silloilla. Tässä älyohjauksessa ja liikennevirtojen hallinnassa yksittäisten autojen tasolla se voidaan säätää sopivan pieneksi niin että autot mahtuvat hyvin myös kapeammalle kadulle. Tämä puomijärjestelmä puuttuu juuri aikaisemman aloitteen ongelmakohtiin, ja päätösehdotuksessa mainittu vielä tekemätön lisäselvitys on minusta hyvin perusteltu. Älyopasteella tuotetun järjestelyn soveltuvuudesta ei ole kunnollista tietoa, ja kaupunkilaiset jäävät ihmettelemään, miksi kalta ajokaistoja pidetään tyhjinä, kun ratikka ei kulje.

Sen takia teen tällaisen ponsiesityksen:

13.2.2019

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet avata älykällä liikennemäärät sopiviksi saatavalla liikenneohjauksella Kruunusillat öiseen aikaan sähköbussien ja taksien liikenteelle. Selvityksessä on syytä arvioida rakenteellisten ja teknisten ratkaisujen lisäksi kustannusvaikutukset.

Toivottavasti voitte kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En kannata mittareita Kruunuvuorensilloille. Tämänhetkinen taksilaki on sillä mallilla, että se tarkoittaa käytännössä sitä, että siitä voisi ajaa kuka vain yli ja liimata jonkin valon katolle. Sen sijaan kannattaisin sellaista ideaa – miten meneekään tulevaisuudessa toivottavasti tässä kaupungissa on raiteet paremmassa käytössä. Meillä on nyt jo metro, joka on 25 % vuorokaudesta kulkematta mihinkään. Silloin kun nuo sillat on bygattu, toivon, että metrot kulkisivat öisin vähintään tunnin välein. Niin myös skuru voisi kulkea Kruunuvuoreen öiseen aikaan. Toki se palvelee koko alueen asukkaita. Yödösiä tarvitaan taatusti jatkossakin, mutta tämä aikanaan. Kun joskus saadaan ne sillat ylipäätään sinne viriteltyä, katsellaan sitten lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan tätä valtuutettu Pennasen tekemää pontta. Tätä keskustelua käytiin jo silloin kun tämä oli kaupunkiympäristölautakunnassa meillä käsittelyssä tämä valtuutettu Muurisen aloite. Minulla on vähän sellainen pelko, että kun tämä silta, jota ollaan rakentamassa, on hirvittävän kallis, ja nyt kun me näemme, mitä on tapahtunut isojen infrahankkeiden kohdalla aikaisemmin, esimerkiksi nyt juuri oliko viime viikolla, kun tuli ilmoitus tästä vai 2 viikkoa sitten, että Raide-Jokeri on nyt 2 vuoden kuluttua menee 100 miljoonalla lähestulkoon pitkäksi. Tässä on tapana näillä kustannuksilla pikemminkin kasvaa hyvin paljon kuin vähentyä. Minulla on vähän sellainen pelko, että jos tämä on, tästä ei nyt saada ihan niitä tehoja irti kuin voitaisiin tästä hyvin kalliista sillasta. Nämä

13.2.2019

ajatukset, jotka valtuutettu Pennanen sanoi tästä rakenteellisista ja teknisistä ratkaisuista, että älykkäästi avattaisiin silloin kun siihen on mahdollista, ja silloin kun se ei ole mahdollista eikä järkevää, sitä ei avattaisi liikenteelle. Nämä ovat ihan täysin toteutettavissa olevia. Olen keskustellut näistä useankin toimijan kanssa, ja he sanovat, että kyllä tällä tavalla voidaan toteuttaa tämä tekeminen. Lautakunnassa kun olin tätä mieltä aikanaan, sanottiin, että silloinhan sinne voisi joku ruveta ajamaan taksia vaikka kuorma-autolla tai liikennetraktorilla ja ajaa sitä siltaa pitkin. Eihän tietenkään näin voi tehdä. Sehän voidaan estää vaikka liikennemerkein, kuka sinne pääsee. Nämä ovat myös sen verran kehittyneitä nämä älyratkaisut, että sillä voidaan todella katsoa, mitkä ajoneuvot sinne menevät. Ei se, että minä kiinnitän – en ole ihan päässyt kärryille, mitä valtuutettu Muttilainen ehdotti sinne auton katolle kiinnitettäväksi, jotain ämpäreitä, mutta ei se sillä avaa se puomi sitä porttia. Kyllä on kauhean järkevää pohtia tällaisia vaihtoehtoja, miten me saamme uutta älykästä teknologiaa hyödynnettyä siihen, että me saamme tästä kalliista siltainvestoinnista maksimihyöty irti.

Kannatan lämpimästi Pennasen pontta.

Valtuutettu Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minäkin kannatan Pennasen pontta. Silloin jo kun tästä Kruunusilloista päätettiin aikoinaan, silloin itse asiassa esitin, että koko hanke olisi suunniteltu uudelleen niin että myös autot olisivat voineet ajaa sillä sillalla. En oikein ymmärrä, mikä se periaatteellinen kielto ja hinku vastustaa autojen ajamista tällä kyseisellä sillalla on ja mihin se perustuu, koska emmehän me esimerkiksi tiedä, minkälaisella energialla autot tulevaisuudessa käyvät. Jos ne ovat vaikka puhtaita sähköautoja, niistä ei tule mitään saasteitakaan ympäristöön, joten periaatteellinen autoilun kieltäminen jollain sillalla – varsinkin kun se on hyvin kallis silta – tuntuu aika järjettömälle.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja.

Peruskysymys ei oikeastaan ole se, ovatko puomit älykkäitä vai älyttömiä, kun vastaus on olennaiselta osaltaan täsmälleen sama kuin Muu-

13.2.2019

risen aloitteeseen, kuten pitääkin olla. Keskeistä on se, että koko katu-ympäristö pitäisi suunnitella uudestaan, jos tämä Pennasen aloite hyväksyttäisiin, ja se maksaa ihan älyttömän paljon mihinkään nähtävissä oleviin pieniinkään hyötyihin nähden.

Näistä älypuomeista. Pennasella on varmaan ihan jossain päin maailmaa joskus ehkä voi tällaisia ollakin, ja ehkä niitä Helsingissäkin voidaan jossain kokeilla, mutta ei nyt sentään tämän kokoluokan infrahanke- ta voi rakentaa sen varaan, että siellä on puomi, jollaista ei ole ole- massa. Lähelle kuviteltavissa olevat puomit, joita Helsingissä on ollut, kuten esimerkiksi Kämpin edustalla oleva sellainen pollari, ovat olleet jatkuvasti epäkunnossa sen lisäksi, että ne maksavat itsessään jo pal- jon.

Jos yöaikaan sinne tarvitaan lisää julkista liikennettä, ajetaan lisää rati- koita. Ei se sen vaikeampaa ole. Toisaalta yöaikaan taksiliikenne on myös sellaista, että Itävälällä ei ole juurikaan mitään muuta liikennettä, joten taksi pääsee sinne aivan yhtä nopeasti kuin se pääsisi Kruunusil- taakin pitkin. Aikahyöty, joka tästä syntyisi kenellekään, on todella mi- nimaalinen verrattuna siihen haittaan, joka syntyy siitä, että koko ympä- ristö suunniteltaisiin uudestaan ja siitä syntyisi mahdollisesti muutakin haittaa ratikkaliikenteelle.

Kaupunkiympäristölautakunta hylkäsi tämän selvityksen, ja kaupungin- hallituksessa kukaan ei kannattanut tätä ajatusta. Kruunusiltojen kaik- kiin vaihtoehtoihin gondoleista tunneleihin on selvitetty vuosia. Vai sir- kushenkinen joukkoliikenneihmistykki on tutkimatta, ja joukkoliikenne- silta on se vaihtoehto, joka on kaikkein tehokkain ja paras ratkaisu.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun kuuntelee näitä puheenvuoroja, joissa ihmetellään, miksi tätä ei voida avata autoliikenteelle älykkäällä puomilla, en tiedä, onko tätä vas- tausta luettu, jossa lukee: "Katutilan mitoitus tulisi muuttaa ajoneuvoliik- kenteen vaatimuksen mukaisesti. Jo hyväksytyt katu- ja rakenne- suunnitelmia, Hakaniemen ja Nihdin alueen asemakaavoja ja liikenne- suunnitelmia sekä Kruunuvuoren liikennesuunnitelmaa jouduttaisiin muuttamaan." Muutaman taksin vuoksi aika mittava hanke. Sen lisäksi täällä vastauksessa lukee myös: "Kruunusillan yhteydet siltaosuuksilla Merihaasta Nihtiin ja Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenran-

13.2.2019

taan on suunniteltu liikennöitävän raitiovaunulla päivittäin noin kello 5.30–2.00. Liikennöintiajan ulkopuolellakin rajalla ajetaan kalustosiirtoja varikoiden välillä ja tehdään kunnossapitotöitä.”

Nämä 2 kappaletta minusta kertovat varsin yksiselitteisesti sen, miksi tämä älyidea on älytön.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Oskala puhuu ihan asian vierestä. Puhutaan siitä vanhasta aloitteesta, jossa ei ollut mitään älyä, ja siinä todettiin, että joudutaan suunnittelemaan ympäristö uudestaan, laajentamaan katuja ja niin pois päin, koska ne ovat tyhmiä puomeja. Ne aukeavat, ja kaikki pääsevät siitä ajamaan. Liikenteen määrä ei ole kontrollissa.

Tässä on nimenomaan idea, että liikenteen määrä on täysin kontrollissa. Voihan ihan hyvin jo ajaa siellä silloilla, koska sinne on hälytysajot täysin mahdollista ajaa ja poistuakin sieltä. Kyllä se on ok jo se autoilu. Älypuomien pointti on se, että ne rajoittavat liikenteen määrän sopivaksi, minkälainen se väylä onkin. Jos se on vain sellainen vaikka nykyinen väylä, sitten siitä menee tosi vähän, mutta siitä silti voi mennä joku, ja taksit ovat erittäin hyödyllisiä monesti. Voi olla vaikka synnytys edessä tai muuta, kun tarvitsee sitä taksia.

Kyllä tässä on paljon perusteita, miksi me selvittäisimme tarkemmin näitä kustannuksia. Se oli ponteni idea: selvitetään, mistä tässä tarkemmin on kysymys, ja sitten voidaan päättää.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä juuri on näin niin kuin valtuutettu Pennanen tässä totesi. Silloin kaupunkiympäristölautakunnassa tästä sanottiin, että nyt esimerkiksi raitiovaunun johtimia kannattelevia pylviä ei ole mitoitettu siihen, että siinä ajettaisiin autolla, mutta totta kai ne täytyy mitoittaa sillä tavalla, että siinä ajetaan autolla, koska siinä ajetaan nimenomaan viranomaisajo joka tapauksessa jo nytkin tässä suunnitelmassa ambulansseilla ja paloautoilla. Täytyy muistaa, että kyllä nämä hälytystehtävissä olevat viranomaiset hekin ovat ihmisiä. Yhtä lailla se sattuu, jos siinä kopsahtaa pylonia vasten ja johdinlanka sieltä tulee niskaan.

13.2.2019

Tässä ehkä minun mielestä on juuri vähän tätä asian vierestä puhumista. Kun tämä ei vaadi sitä, että tänne nyt tulisi mitään valtavaa autoliikennettä, se ei myöskään vaadi Kalasataman päähän tai muuallekaan mitään mittavia liikennemuutoksia näihin liikennesuunnitelmiin.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En ota kantaa tuohon liikenteeseen, mutta totean vain, että ne älypuomit, joita me käytämme täällä Helsingissä älykkäästi, on olemassa se järjestelmä. On täysin epärelevanttia keskustella puomin älykkyydestä, kun se tekniikka on. Muun muassa lumen vastaanottoaikoilla tunnistetaan auto optimisesti. Puomi nousee ylös, rekisteröidään, otetaan valokuva ja 15 sekuntia aikaa päästä puomin taakse. Kaikki tapahtuu aivan automaattisesti ja Palmialle tilastoituu kaikki näkyviin. Tämä tekniikka on olemassa eikä maksa ei edes paljon. Älypuomista ei kannata keskustella.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on käyty täällä aika monta kertaa ja polkee vähän paikoillaan, mutta ajattelin, että täytyy oikaista nyt tämä väärinkäsitys. Sinnehän ei ole tulossa autokaistoja. Hälytysajoneuvot ajavat siinä tilanteessa, jos tällainen tarve tulee, nimenomaan kevyen liikenteen väylää. Jos sinne haluttaisiin taksiautoilu yöaikaan, mikä on Pennasen ajatuksen idea, sen muutaman tunnin ajan, sitä varten sinne olisi pakko rakentaa erikseen autokaistat ja molempiin suuntiinkin, koska voi tulla takseja juuri silloin molempaan aikaan. Älypuomi ei ratkaise sitä perusongelmaa. On totta, että tietysti vaiva olisi pienempi noin liikenneneruuhkien kannalta, jos se on tarkoitettu vain muutamille ajoneuvoille vuorokaudessa, mutta siihen nähden nämä muutoksen sillan rakenteessa olisivat aivan kohtuuttoman isot kustannukset siihen hyötyyn nähden. Niin kuin täällä aikaisemmin puhuttiin, taksit pääsevät samaan aikaan erittäin nopeasti kiertämällä Itäväylän kautta Herttoniemestä. Se ei oikeasti säästä aikaa edes sillä, joka on menossa Kättärille – tai ei sinne taida enää kukaan mennä, mutta tämä oli se esimerkki, jonka Pennanen tässä äsken esitti.

Joka tapauksessa tämä on tällaista hiuksenhalkomista asiassa, joka ei todellakaan etene minnekään. Jos tällaisia esityksiä ruvettaisiin selvit-

13.2.2019

tämään, ainoa tulos olisi, että me pitkittäisimme tätä selvitysprosessia ja saisimme ehkä viivästettyä hanketta, jota Laajasalossa odotetaan tosi tarpeellisena.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Mitä olen ehdottanut eli ne älypuomit, jotka tässä mainittiin, ovat hyvin sellaisia hyvin perusmallin älypuomia: joku auto tulee siihen, ja se avaa sitten puomin. Tässä on kyse sellaisesta systeemistä, joka seuraa koko siltojen ja ympäröivää liikennetilannetta ja katsoo, että ahaa, sieltä on ratikka tulossa. Se on sillalla puolen minuutin päästä. Lopetetaan nyt autojen meno tai vielä aikaisemmin, mikä on se sopiva aika. Siellä ei ole sellaista mahdollisuutta, että taksi estää ratikan kulun. Tämä on koko jutun idea, että liikennetilannetta seuraa älykäs järjestelmä ja puomit säätyvät sen mukaan, ettei mitään esteitä pääse syntymään. Tämä idea, että pitäisi olla erilliset ajokaistat, ei kyllä lainkaan pidä paikkaansa. Nehän ovat täysin autolla-ajoon sopivat kaistat. Ambulanssit, poliisit siellä ajelevat tyytyväisinä.

Kiitos.

Ledamoten Modig

Tack, ärade ordförande.

Olen itse hyvin avoin erilaisille älyratkaisuille liikenteessä ja uskon, että ne tuovat meille tulevaisuudessa paljon apua, mutta en kannata tätä Pennasen aloitetta, koska mielestäni tätä tarvetta ei ole, mihin tässä yritetään vastata. Olen ollut mukana tekemässä Kruunuvuoren silta-hanketta ja sitä päätöstä 2016. Silloin kyllä niin keskusteluissa kuin selvityksissä lautakuntaa myöten käytiin läpi kaikki mahdolliset vaihtoehdot. Tosiasia on niin kuin Rantanen täällä sanoi, että hälytysajoneuvojen me voimme sallia ajavan kevyen liikenteen väylällä, mutta jos me tuomme sinne muuta liikennettä, silloin me tarvitsemme yhden kaistan vähintään, ja se tarkoittaa sitä, että sillan rakenne muuttuu, mikä tarkoittaa, että me aloitteella muuttaisimme jo hyväksytyä hankesuunnitelmaa siten, että se koko hanke viivästyisi. Meillä on kokonainen kaupunginosa, Kruunuvuorenranta suunniteltu tämän sillan varaan, ja se rakentuu siellä kovaa vauhtia. Laajasalossa on hyväksytty täyden rakentamiskaavoja, jotka nojaavat tähän siltaan ja sen tuomaan hyötyyn meille. Joten en kannata tätä.

Mitä tulee yöbussitarpeeseen, yöliikennetarpeeseen, se hoidetaan Itä-Helsingin osalta tällä hetkellä yöbusseilla, jotka tällä hetkellä ovat paras

13.2.2019

mahdollinen vaihtoehto. Yömetroa kokeiltiin, mutta se ei ollut kannattavaa enää puolenyön jälkisinä tunteina. Metroa kannattaisi pidentää, sen liikennöintiä puolella tunnilla tai tunnilla, mutta yöbussit ovat myös parempia kuin yöratikka sen takia, että jos on katsonut karttaa, missä se ratikka menee, ei valtaosalla laajasalolaisia ole edes kävelymatkaa ratikkapysäkillä vaan yöbussi on edelleen se, joka jatkossakin laajasalolaisia parhaiten palvelee. Toivottavasti mahdollisimman pian yöbussi on sähköbussi.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Ylimääräisestä ajokaistasta perustuu nyt aikaisempaan ehdotukseen, jossa ei ollut älyä. Autoja voi tulla niin paljon sinne ratikkakiskoille, että ratikka ei jostain syystä pääse siitä kulkemaan. Mutta tässä minun ehdotuksessani on se idea, että äly säätelee sitä, että autot eivät pääse sinne tukkimaan ratikkaa. Silloilla on 2 ajokaistaa kumpaankin suuntaan, joita käyttävät ratikat ja hälytysajoneuvot. Silloin kuin siellä ei ole kumpaakaan, sitä voivat käyttää taksit ja sähköbussit. Tässä on idea.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lautakuntakollega Modig puhui edellä asiaa. Tästä asiasta keskusteltiin pitkään ja hartaasti kaupunkiympäristölautakunnassa. En kannata Pennanen aloitetta. Joko aloite on epärehellisesti tehty tai täysin järjetön. Epärehellisesti tehty se on silloin, jos on kyse siitä, että halutaan mahdollistaa kaikki autoliikenne vuorokaudenajasta riippumatta silloilla, vaikka aloitteessa onkin otsikossa sana yöaikaan. Tässä tapauksessa olisin toivonut sitä vaihtoehtoa, että aloitteentekijä olisi tuonut rehellisesti todellisen tavoitteensa aloitteessa esille.

Jos taas valtuutettu Pennanen on ihan vakavissaan avaamassa siltaa autoliikenteelle vain yöaikaan, hanke on taloudellisesti järjetön, koska kalustonsiirrot huomioiden kyse olisi ajasta puoli kolmen aamuyöllä ja aamuviiden välisenä aikana. Puolentoista tunnin – jolloin liikenteen määrä on muutenkin koko kaupungin katuverkostossa kaikkein vähäisimmillään – takia tämä sirkus avattaisiin uusiksi, vaikka tämä ei nopeuttaisi edes taksien ja bussien matka-aikoja käytännössä lainkaan. Lautakunnassa saamiemme selvitysten mukaan silloin suunnittelu uu-

13.2.2019

siksi maksaisi kymmeniä miljoonia euroja lisää, ja silloin valmistumisenkin viivästyisi useammalla vuodella.

En kannata tehtyä päätöstä siltojen rakentamisesta järkevänä. Itse kannatin ja kannatan edelleen metroverkoston rakentamista nykyistä laajemmaksi, koska metro on nopea, kapasiteetiltaan ylivoimainen ja muusta liikenteestä riippumaton sekä maan alla kulkiessaan myös säästä riippumaton liikennemuoto. Siitä huolimatta Pennasen älyehdotus tekee jo nykyisellään kalliista ja typerästä päätöksestä entistä älytömämmän, kalliimman ja typerämmän. Hoidetaan Kruunuvuoren ja Laajasalon asukkaiden joukkoliikenneyhteydet kuntoon ilman asian pitkittämistä entisestään ja lisäämättä veronmaksajien kustannuksia vieläkin enemmän.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Puheenjohtaja ja valtuutetut.

Ei tämä nyt älytöntä ole, jos puhutaan, mitä 200–300 miljoonaa maksavan Kruunuvuorensillan lisääntyvästä käytöstä siltä osin kuin se ei häiritse jo suunniteltua joukkoliikennettä. Kaikkihan pitää tehdä, että se olisi mahdollisimman hyödyllinen silta siellä kaukana oleville asukkaille.

Ensinnäkin ehdotettu ratkaisu on teknisesti mahdollinen. Toiseksi se olisi järkevä, toisin kuin täällä nyt ovat nämä uskovaiset yrittäneet selittää. Minäkin olen ollut vuonna 16 tätä päätöstä tekemässä ja päivittellyt sitä, että muita vaihtoehtoja selvitettiin pääsääntöisesti vain kaupungin omien virkamiesten toimesta. Olen sitä mieltä, että tähän pitää ottaa ulkopuolinen selvittäjä, eikä siihen vuosia, miljoonia ja kuukausia mene, kun katsotaan, onko tämä ratkaisu mahdollinen.

Kannatan tätä.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse liikun tuolla alueella päivittäin ja asun aivan vieressä. Tunnen sinne muuttaneet ihmiset, heistä tosi monet. He ovat muuttaneet sinne, että he saavat joukkoliikennesillan. Olen pohtinut näitä asioita monelta monelta kannalta, ja ykkösprioriteetiksi minulle on noussut se, että silta pi-

13.2.2019

tää saada mahdollisimman nopeasti niin kuin on luvattu asukkaille. Siksi katson, että kaikkien täällä olevien toimenpiteiden tulee viedä tätä siltaohjelmaa eteenpäin ja nopeuttaa sen aikataulua. Tämä on minun näkökulmani. Tämä hanke hidastaa sitä nyt.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

On kyllä aika vastuutonta sanoa, että tällaista investointia, jota nyt ollaan tekemässä, taas valtavaa liikenneinfrainvestointia ei saisi selvittää kunnollisesti, että siitä saadaan maksimihyöty sen takia, että se saattaa pitkittää tätä jollain tavalla. Meille esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa valtavasti niitä syitä, minkä takia tätä ei voida tehdä. Hämmästelin sitä kovasti, koska kuitenkin kun olen keskustellut muiden toimijoiden – en kaupungin viranhaltijoiden kanssa – he ovat sanoneet, että tämä on ihan mahdollista toteuttaa. En ymmärrä, mistä tämä johtuu. Minkä takia vaikuttaa tosiaan niin kuin tässä olisi tietynlainen uskonnollinen hurmostila käynnissä, että nyt vääräuskoiset kivitetään? Kun kuuntelee tätä keskustelua, jota täälläkin salissa on käyty sieltä punavihreästä ääri laidasta, kyllä se aika ikävältä kuulostaa. Jos pyrkii käyttämään kaupungin rahoja vastuullisesti ja selvittämään näitä asioita niin kuin nyt tässä Pennasen ponnassa pyritään selvittämään, sitten vastaan tulee tällaista hyvin vihamielistä retoriikkaa sieltä. Se on vastuutonta.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tosiaan monet ovat arvioineet, että koko Helsinki on jossain määrin punavihreä kupla. Ainakin jos on valtuutettu Kalevaa uskomista, punavihreitä ovat kaikki kaupunginhallituksen 15 jäsentä pormestari Vapaavuoren johdolla, jotka ovat yksimielisesti hyväksyneet tämän vastauksen tähän aloitteeseen, jossa on kerrottu siitä, että tämä ei ole järkevä. Tämä nyt merkittävään tiedoksi, jos ei muuten, että valtuutettu Kalevan mielestä Rydmanista Vapaavuoreen ja siitä eteenpäin kaikki me olemme vain punavihreitä.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin lämpimästi kiittää valtuutettu Arhinmäkeä tästä, että hän tarkentaa minulle, mitä mieltä minä olen asioista. On kyllä ihan totta, että joku saattaa tällaisen tulkinnan tehdä, että minun mielestäni kaupunki

13.2.2019

on enenevässä määrin menossa tällaiseen punavihreän kuplan suuntaan, mutta haluaisin nyt huojentaa valtuutettu Arhinmäen tuntemaa ahdistusta siitä. Ei tilanne suinkaan ole näin paha. Punavihreä enemmistö on kyllä täällä valtuustosalissa, sen myönnän, ja se on asiantila, jota en itse pidä hyvänä, mutta eivät nyt sentään ihan kaikki ole punavihreitä. Kyllä siellä on vähän muitakin joukossa.

Sen sijaan vihainen puhe, jota aidosti punavihreästä suunnasta on tämänkin keskustelun aikana kuultu, on kyllä sellaista, mikä minun mielestäni ei oikein tähän saliin kuulu. Se ei ole omiaan lisäämään helsinkiläistenkään luottamusta siihen, että me hoidamme yhteisiä rahoja parhaalla mahdollisella ja vastuullisella tavalla.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti tämän päätösehdotuksen, mutta siinä ajateltiin, että tähän on ihan sama kuin aikaisempi ehdotus, jonka Muurinen teki 2017. Tähän nyt ei ole, ja sitä olen tässä yrittänyt selostaa. En tiedä, olenko pystynyt sen viestin teille välittämään, mutta tässä on hyvin olennainen ero, jossa ratkaistaan juuri ne ongelmat, jotka tässä Muurisen aloitteen käsittelyssä todettiin ongelmiksi: hallitsematon liikenne sillalla, ruuhkautuminen, katuverkon merkittävä laajentuminen. Nimenomaan pystytään tekemään tämä älytoteutus sellaiseksi, että se sopii haluttuihin raameihin, jotka voivat olla äärimmillään se, että siellä ei tehdä mitään ylimääräisiä katuja vaan käytetään samaa reittiä kuin ambulanssi. Tätä nyt haluaisin sanoa. En tiedä, onko tämä tullut ymmärretyksi vai ei, mutta tässä on jatkuvasti toistettu sitä, että tämä olisi sama vanha juttu, kun tässä on selvästi uusi, ongelmat ratkaiseva ominaisuus.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoittelut valtuutettu Kalevalle, jos tässä on itse kullakin tähän aikaan päivästä alkanut vähän pinna kiristyä. Tässä on tosiaan se historia, että kun tätä hanketta on pitkään ja huolella valmisteltu, esimerkiksi jo vuodelta 2011 löytyy köysirata Kruunuvuorenrantaan Helsingin kantakaupunki -esiselvitys. Tämä köysirataselvitys esimerkiksi löytyy vuodelta

13.2.2019

2011. Sen lisäksi näihin samoihin aikoihin eli 7–8 vuotta sitten jo, jolloin edeltävää valtuustoa edeltävä valtuusto keskusteli täällä tästä Kruunuvooren joukkoliikennehankkeesta, silloin selvitettiin myös vesijoukkoliikennemahdollisuudet. Kaikki nämä laskettiin aivan ympäri ja läpeensä. Sen vuoksi selvitysten teettäminen tässä vaiheessa, kun täällä on tosiaan 7–8 vuotta keskusteltu tästä aiheesta ja kaikista mahdollisista vaihtoehdoista ja ne kaikki on laskettu läpi, se tuntuu vähän ehkä turhalta jo.

Valtuutettu Apter (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni valtuutettu Petrus Pennasen esitys on erinomainen, ja kannatan sitä. Mielestäni valtuutettu Oskala oli myös siinä oikeassa, että tähän aikaan, kun käymme tätä keskustelua, täällä salissa on ehkä tiettyä empiirisesti havaittavissa olevaa hermostuneisuutta eri puolilla salia siitä, millaisia ajatuksia erilaisilla ihmisillä on. Meidän pitäisi ehkä harkita sitä, onko tämä oikea aika enää kokousta. Pitäisikö meidän ehkä lopettaa kokoukset kello 10?

50 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU HEIMO LAAKSOSEN ALOITE SUURMETSÄNTIEN JA MALMINKAAREN
TURVALLISUUDESTA

Valtuutettu Laaksonen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Vastaus oli ihan hyvä. Tämä ongelmakohta ja sen vaarallisuus on tiedostettu, Malminkaaren ja Suurmetsäntien risteys. Toimenpiteisiin on luvattu ryhtyä. Toivotaan, että ne tulevat nopeammin kuin edellisen suunnitelman jäljiltä 6 vuotta sitten, jolloin siihen piti ympyrä tulla.

Samalla täällä todetaan viimeisenä, että alueen katuverkon muutostarpeita tarkastellaan laajemmin Malmin lentokenttäalueen suunnittelun

13.2.2019

edetessä. Sitä en niinkään kiirehdi, tuota Malmin lentokenttäalueen suunnittelua. Se voi olla ihan rauhassa, mutta tämä vastaus oli hyvä. Kiitoksia siitä.

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä oli Heimo Laaksoelta erittäin hyvä aloite. Tosiaan toivon samaa, että tätä asiaa kiirehditään, koska tällä hetkellä tämä T-risteys on erittäin vaarallinen. Autot eivät pysähdy, kun ne tulevat Tapulista tai Jakomäestä päin, ja bussit kääntyvät Malminkaareen. Itse olisin melkein toivonut liikennevaloja siihen tai jotain muuta. Toivottavasti ei mene useita vuosia tähän, että saadaan parannuksia.

Kiitos.

51 §

Esityslistan asia nro 18

VALTUUTETTU JENNI PAJUSEN ALOITE LAAJASALON JA HERTTONIEMEN LIIKENTEEN SUJUVUUDEN VARMISTAMISESTA

Valtuutettu Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vastaus aloitteeseeni Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuudesta on surkea, etenkin Laajasalon osalta. Se kuvastaa kaupungissa vallalla olevaa liikennesuunnittelun trendiä. Rakennetaan uudet asuinalueet ensin ja mietitään kulkuyhteydet ja palvelut sitten. Näin ei voi olla.

Liikenteen sujuvuus ei ole ideologinen kysymys. Ihmisten pitää päästä töihin, hoitopaikkoihin, terveyskeskukseen ja hoitamaan muita arjen asioita. Tämä vaikuttaa unohtuneen kaupunkiympäristöosastolla. Sama ilmiö on valitettavasti toistunut muuallakin, esimerkiksi Jätkäsaarella. Siltä voidaan toivottavasti vielä välttyä Hernesaarella. Laajasalon ta-

13.2.2019

pauksessa ongelma koskee niin yksityisautoilijoita kuin julkisen liikenteen käyttäjiä – kaikkia, joiden pitäisi liikkua saarelta. Laajasalo on Helsingin nopeimmin kasvavia alueita, ja saaren väkiluvun ennustetaan kasvavan 2010-luvulla 9 400 asukkaalla. Lisäksi Kruunuvuorenrannan asuinalueelle on tulossa 13 000 asukasta vuoteen 2030 mennessä. Ensimmäiset heistä ovat jo muuttaneet sisään.

Kruunusillat ovat valmistumassa aikaisintaan 2026, ja toistaiseksi saarelta pääsee kulkuvälineillä ulos vain Laajasalon siltaa pitkin. Laajasalon asukasmäärän lisääntyessä tuhansilla ratkaisuksi liikenteen puuroutumiseen ehdotetaan Laajasalon pääväylien asentamista remonttiin. Tämä jumiuttaa liikennettä entisestään. Lisäksi luvataan seurata liittytävien bussien matkustajamääriä ja ajoaikoja. Nämä toimenpiteet eivät riitä. Suunnitelma pitää olla ensin ja seuranta sitten. Miksi liikennejärjestelyjä ei suunnitella etukäteen? Miksi ei hyödynnetä teknologiaa ja nykyaikaisia skenaariotyökaluja? Esitetty teiden kunnostusjärjestys on omituinen. Miksi Laajasalontien pohjoispää on ohjelmassa vasta vuonna 24–25, kun suuri osa liikenteestä kulkee sitä kautta? Mitä tehdään, jos aikataulut pettävät?

Aloitevastauksessa ei käsitellä suuremman luokan vaihtoehtoja ongelman ratkaisemiseksi, kuten Kruunusilltojen aikaistamista, raidelinjan vetämistä Herttoniemestä Laajasaloon tai lauttayhteyden rakentamista. Niiden toteuttaminen lähivuosina on muutenkin mahdotonta, jos suunnitelmia ei ole tehty. Asuntorakentamista ei kannata hidastaa, koska uusia asuntoja tarvitaan kaupungin väestön kasvaessa noin 8 000 hengellä vuodessa. Aloitevastaus on ylimalkainen, ja siinä ei esitetä realistisia vastauksia Laajasalon liikenteen sujuvuuden parantamiseksi. Laajasaloa ei voi motittaa vuosiksi eteenpäin.

Tämän takia esitän aloitteen palautusta valmisteluun niin, että valtuustolle tuodaan pikaisesti kattava suunnitelma toimenpiteistä vaihtoehtoskenaarioineen ja laskelmineen Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Aloitteeseen annetusta vastauksesta todetaan kuitenkin se rehellisesti, että merkittäviä liikenneongelmia on tulossa. Kuten äsken valtuutettu Pajunen esitti, näitten ongelmien hillitsemiseksi ei ole mietitty riittäviä

13.2.2019

ratkaisuja. Ainakin olisi pitänyt miettiä ja arvioida se, miten Kruunusiltojen aikaistamista olisi voitu toteuttaa. Kannatan siksi valtuutettu Pajusen tekemää palautusesitystä.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan Jenni Pajusen palautusesitystä.

Tämä on tyypillinen vastaus silloin kun tulee kaupunkisuunnitteluun liittyvistä väestöennusteista. Haluan apulaiskaupunginjohtajalta kysyä, miksi väestöennusteet ovat summittaisia, ylimalkaisia eivätkä ota huomioon edes konkreettisesti jo päätettyjä rakennuskaavoja, joissa tiedetään, että väestö lisääntyy. Tämä sama asia koskee täydentyviä kaupunginosia kuin nyt täydentyvää isompaa aluetta. Jotain tarvitsisi tehdä sille, että liikenteen ja peruspalvelut seuraavat todellisia väestöennusteita ja rakennusten määrää.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Laajasalon asukasmäärä tulee merkittävästi kasvamaan, kun Kruunuvuorenranta rakentuu entistä enemmän. Nythän sinne on ensimmäiset aika iso määrä asukkaita jo muuttanut ja koko ajan rakentuu lisää. Sen lisäksi Yliskylän vanhan ostari puretaan, ja päivittäin vaihtuva taidenäyttely muuttuu asunnoiksi. Sen lisäksi saarella on paljon tiivistysrakentamista. Se tarkoittaa sitä todellakin, että Linnanrakentajantie, jota pitkin käytännössä koko liikenne Laajasalosta tulee, tulee menemään tukkoon. Se on tosiasia, joka tässäkin on todettu.

Mitä voimme tehdä tälle ongelmalle? Itsekin toivoisin, että Kruunusiltoja voitaisiin aikaistaa vuodesta 20–26. En pidä sitä kyllä kovin realistisena, että se olisi mahdollista. Pikemminkin se olisi minusta jo hyvä suoritus, jos siihen päästäisiin. Mitä muita pitää tehdä? Olen samaa mieltä siitä, että ehdottomasti yleiskaavassa oleva merkintä raitiovaununlinjan jatkamisesta Yliskylästä Roihupeltoon, johon tulee Raide-Jokerin varikko, pitää suunnitella, mutta sekään ei auta. Tällä aikataululla me emme sitäkään saa tehtyä, eikä sinne saa sporaa vedettyä ennen Kruunusiltaa.

13.2.2019

Mitä käytännössä voidaan tehdä, kevyen liikenteen silta Herttoniemenrannan ja Laajasalon välille on puoliksi kaavoitettu. Herttoniemenrannan toinen pää on kaavoittamatta, mutta siitä on valtuusto jo hyväksynyt aloitevastauksessa näkemyksen, että se pitäisi tehdä. Sinne tarvitaan. Tiettyjä ongelmia on purjeveneiden kanssa. Sen lisäksi pitää merkittävästi lisätä bussiliikennettä. Vaikka olen sitä mieltä, että tämä tulee olemaan iso ongelma, en näe, että siihen on mitään merkittäviä isoja ratkaisuja löydettävissä. Lisää bussiliikennettä ja kevyen liikenteen silta ovat sellaisia, mitkä voidaan saada ehkä nopeammin kuin 20–26 aikaan.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos Jenni Pajuselle silmiä avaavasta puheenvuorosta. Hieman vain ihmettelen, että sitä ei ole tullut ryhmien välillä jo aikaisemmin keskusteluun tuota asiaa. On sen kokoluokan asia.

Uhka on todella mahdollinen. Laajasalon parikymmentä tuhatta ihmistä tulee jäämään todelliseen liikennemottiin, jos tällaista siirtymäsuunnitelmaa ei ole tehty ja jos kaupunki ei ole tällaista tehnyt, mitä tehdään ennen kuin silta valmistuu, se on tehtävä. Jos tämä palautus on se keino, jolla se tehdään, silloin minä olen oikeasti tämän takana. Olen nyt kyllä yllättynyt, että kaupungilla ei olisi tällaisia siirtymäsuunnitelmia, vaihtoehtoisia väyliä ennen kuin joku pääjuttu valmistuu, mutta ilmeisesti näin on. Olen kyllä tästä huolissani.

Kiitos Jennille puheenvuorosta.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan tätä valtuutettu Pajusen tekemää palautusehdotusta. Kyllä tämä liikenteen sujuvuus on nyt nähty niin moneen kertaan ja niin monessa paikassa tässä kaupungissa, että se on yksi suurimmista teki-joista, jotka estävät meidän strategiamme mukaista Maailman toimivin kaupunki -sloganin toteutumista. Se on nyt lähinnä aikamoinen vitsi, kun katsoo, mitä tapahtuu parhaillaankin tuolla Lauttasaaren sillalla. Siellä ehkä halutaan antaa vähän esimakua siitä, mitä se tulee olemaan lauttasaarelaisille tulevaisuudessa, kun kavennetaan sitä siltaa, kun siellä on ajettu työkoneet poikittain toisen kaistan päälle. Valtaosan ajasta ne kuitenkin seisovat siellä niin että ei tapahdu yhtään mitään siinä työmaalla. Kaikki muistavat, minkälainen Mechelininkatu oli aika-

13.2.2019

naan. Nyt ollaan lähdössä itäiseen kantakaupunkiin. Samaan aikaan Kalasatamassa on valtava sumppu tämä Kruunuvuorensilta ja työmaa Hakaniemessä estää liikennettä sinne suuntaan ja samaan aikaan tehdään, ei ajoiteta ollenkaan järkevästi vaan samaan aikaan Hämeentie blokataan. Nyt ollaan tekemässä tätä samaa Laajasalon suuntaan. Kun tämä on saari, sieltä kyllä täytyisi jollakin keinoilla päästä pois. Lauttasaaresta nyt sentään onneksi pääsee sitä Länsiväylää pitkin, mutta tuolta ei oikein mitään muuta keinoja ole kuin lähteä veneellä tai uiden menemään. Kyllä nämä täytyisi ottaa vakavasti tuolla kaupungissakin liikennesuunnittelussa. Ei voida jatkuvasti vain sanoa, että tehdään parhaamme, suunnitellaan, tehostetaan, vaan täytyisi oikeasti kertoa, millä tavalla nyt pidetään huolta siitä, ettei tapahdu tällaista vastaavanlaista sumppuuntumista kuin täällä nyt on joka paikassa. Vaikka nyt tuossa Svenska Teaternin edessä. Olen todella nähnyt ampumakenttäalueita, jotka ovat paremmassa kunnossa kuin kaupunkimme ihan paraatipaikka. Kyllä tämä on aika järkyttävää oikeasti.

Kannatan kyllä lämpimästi, että tähän asiaan nyt puututaan täällä ihan valtuuston voimin ja aika voimakkaasti.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Minäkin kannatan valtuutettu Pajusen palautusesitystä. Olen erittäin iloinen siitä, että hän noissa nopeissa vaihtoehdoissa mainitsi lauttayhteyden. Siitähän on ollut aikaisemmin puhetta, ja itse asiassa eräs ryhmä, joka tässä valtuustossa edustaa järjen ääntä, yritti ehdottaa siltojen vaihtoehdoksi, mutta vaihtoehdoisesti ehdotetaan nyt sitä nimenomaan väliaikaisratkaisuksi siltojen valmistumista odotellessa.

Palautukseen vain, ja katsotaan, pystyykö kaupunginhallitus parempan.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan ehdottomasti palautusta. Kiitos valtuutettu Pajuselle tärkeiden näkökulmien esiin nostamisesta. Haluaisin toistaa kysymyksen, jonka valtuutettu Urho täällä jo esitti. Kyllä minäkin kovasti ihmettelen sitä, miksi kerta toisensa jälkeen meidän liikennesuunnittelussamme tehdään päätöksiä ja suunnitelmia ihan suhteessa kasvuennusteisiin

13.2.2019

alakannttiin. Siihen kyllä toivoisin vastausta ja muutosta ihan suoranaisesti. Koskee nyt myös mainittua Lauttasaarta tässä tapauksessa mutta myös esillä olevaa Laajasaloa.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Tämä on palautukseen sen takia, että onhan tämä pakko palauttaa, jos ei apulaiskaupunginjohtaja vastaa edes siitä, onko jotain suunnitteilla, nopeutettua liikennejärjestelyä Laajasaloon tai mitä ollaan tekemässä. Täytyy kaupunginhallitukselle tuoda jokin vastaus, jos sellaisia on olemassa. Olin huolissani siitä, kun apulaiskaupunginjohtaja ei liikahtanut mitenkään, ja oletin, että me vain lähdemme täältä tietämättä, onko kaupunkisuunnittelun liikennejärjestelyihin mitään tietoa Laajasalon liikenteen pussittuvan tilanteen hyväksymiseksi tai ratkaisemiseksi.

Toinen asia. Stadin rantaryhmässä aktiivisesti aiemmin toimineena muistan kyllä, että yksityiset suunnittelivat lauttavaihtoehtoja Kruunuvuorensiltojen korvaajaksi. Kaupunginsuunnittelussa mikään ei ollut mahdollista, vaikka esimerkiksi Seattlesta Vancouverin saarelta otettuja malleja tuotiin ja taloudellisesti ne olisivat olleet tietysti järkeviä, koska rannan lauttalaiturit ovat paljon kevyempirakenteisia ja halvempia kuin massiiviset sillat, joita nyt ollaan rakentamassa.

Apulaispormestari Sinnemäki

Puheenjohtaja.

2 asiasta ihan lyhyesti tässä. Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto tästä asiasta kuvailee kohtuullisen seikkaperäisesti sen, millä tavalla liikenteen rakentamistyöt, mitkä uudet linjat ovat tulossa tälle alueelle ja miten katutöitä pyritään ajoittamaan sillä tavalla, että niistä ei olisi häiriötä sille liikenteelle, joka Laajasalosta ennen Kruunusiltojen valmistusta tulee. Mielestäni valtuutettu Pajunen otti omassa puheenvuorossaan esiin asian, jota me kaikki varmasti toivoisimme, että Kruunusiltojen raitiolinja voisi valmistua aikaisemmin kuin vuonna 26. Niiden selvitysten perusteella, joita itse olen saanut tai joita lautakunta on saanut tästä hankkeesta, tämä valitettavasti näyttää epätodennäköiseltä. Tähän hankkeeseen liittyy niin monia reunaehtoja. Osittain sen valmistuminen liittyy siihen, missä vaiheessa olemme sulkemassa Hanasaaren hiilivoimalan, koska siellä seudulla voidaan rakentaa nämä hankkeet valmiiksi, ja toisaalta tämä hanke on kohdannut eri vaiheissaan – niin

13.2.2019

kaavavaiheessa hankepäätös kuin erilaiset vesilupapäätökset – muun muassa Kulosaaren asukasyhdistys on tainnut valittaa näistä kaikista, joten myös prosessuaalisesti tämän hankkeen valmistelussa on mennyt ehkä poikkeuksellisenkin pitkän aikaa siinä, että on saatu asiat siihen pisteeseen, että ylipäättänsä rakentaminen voisi alkaa. Näistä kaikista seikoista yhteensä johtuen ja ehkä siitä, että siltarakentaminen ylipäättänsä on vaikeaa eli itse rakentaminen varsinkin pisimmän sillan osalta kestää sen verran kauan, että huolimatta siitä, että itsekkin toivoin todella, että tämä hanke voisi valmistua nopeammin, se ei näytä realistisesti mahdolliselta.

Lautakunnassa on käyty keskustelua myös raitiolinjauksesta, jonka yleiskaava mahdollistaa ja joka sinänsä on tullut lainvoimaiseksi Yliskylästä sitten kohti Herttoniemen suuntaa ja sieltä Roihupeltoon, mutta on selvää, että tämä suunnittelu eikä myöskään matkustajatarve sille ole sellainen, että se voisi valmistua ennen Kruunusiltaa. Tämän lisäksi tässä vastauksessa esitettyjen konkreettisten parannusten ja ratkaisujen lisäksi tietenkin jatkuva sen paineen ylläpitäminen, että tuodaan bussiyhteyksiä kasvavassa määrin, kun niille on tarve, on se, mitä tässä vaiheessa voidaan tehdä.

Toinen kokonaisuus, josta vielä haluan muistuttaa. Tämä aloite ja siihen tehty seikkaperäinen vastaus on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa. Esimerkiksi valtuutettu Kaleva, joka täällä nyt käytti puheenvuoron palautuksesta, on lautakunnassa ollut käsittelemässä tätä asiaa eikä ole esittänyt tähän mitään poikkeavaa näkemystä. Haluaisin muistuttaa meitä hyvästä työskentelytavasta, jos haluamme luottamushenkilöinä, valtuutettuina ja lautakunnan jäseninä toimia mahdollisimman vaikuttavasti, antaa viranhaltijoille mahdollisuuden valmistella parempia vastauksia, jos tehdyt vastaukset eivät kelpaa meille. Silloin on järkevää, että aloitteisiin tai muihin asioihin reagoidaan päätöksenteon aikaisessa vaiheessa. Esimerkiksi tämäntyyppinen palautus olisi parasta mielestäni tehdä lautakuntavaiheessa, jolloin sitten jos sille palautukselle nähdään enemmistön tarve, saamme myös viranhaltijoilta jo siinä vaiheessa valmistellun vastauksen. Nyt tähän asiaan kukaan ei ole esittänyt tähän vastaukseen poikkipuolista sanaa myöskään kaupunginhallitusvaiheessa. Mielestäni hyvän yhteisen työskentelyn ja kaupungin asioiden hoitamisen kannalta olisi perusteltua, että toimisimme kaikki niin että ensimmäisessä käsittelyvaiheessa tuotaisiin edes jollain tavalla esille ne duubit tai parannusehdotukset, joita kuhunkin asiaan on.

Kiitoksia.

13.2.2019

Valtuutettu Anttila

Ensinnäkin kiitän apulaispormestari Anni Sinnemäkeä oikein hyvästä ja laajasta vastauksesta. Monella tavalla olen samaa mieltä hänen kanssaan, että tässä asiassa ei ole tällä hetkellä mitään perusteita tähän asian palautukseen, koska silloin kun Kruunuvuoren siltoja on suunniteltu, silloin on tehty myös laajat selvitykset, millä tavalla voitaisiin Kruunuvuorenrannan julkinen liikenne ratkaista. Siltaratkaisuun silloin aikoinaan päädyttiin. Näin ollen nyt on tärkeää, että siltahanke etenee ja sille ei aseteta mitään suuria esteitä. Tässä väliaikana, joka tietysti on todella hankala, nyt täytyy liikennesuunnittelijoiden kanssa pohtia, millä tavalla nämä tilapäisratkaisut järjestetään. Meillä on tietysti myös busseja käytettävissä, ja bussit menevät kyllä aika joustavasti paikasta toiseen, ja Herttoniemen metroasema vetää, ja sitten on myös Kuloosaaren metroasema, joka on myös tietysti käytettävissä. Sillä tavalla paineita vain siihen suuntaan, että väliaikaisratkaisut hoidetaan.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun Kruunuvuorensilta päätettiin rakentaa, tein täällä ehdotuksen, että olisi tutkittu lauttayhteyden mahdollisuutta. Päätöksestä rakentamisen aloittamiseen, kun päätös tehtiin, oli vielä niin pitkä aika, että olisi hyvin ehditty tehdä ja katsoa sen mahdollisuudet loppuun asti. Mutta valtuuston enemmistö ei kuitenkaan silloin hyväksynyt sitä ajatusta. Jos tuolloin valtuuston enemmistö olisi hyväksynyt ehdotukseni, meillä olisi nyt suuri etu siitä, että meillä olisi nämä selvitykset tehty, ja siitä voisi olla ratkaiseva apu väliaikaisratkaisuillekin, vaikka olisi päädyttykin viemään siltarakennus loppuun. Valitettavasti sitä ei silloin hyväksytty, mutta kannatan palautusta.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Arvoisa apulaispormestari Sinnemäki, joka toimii myös kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajana, varmasti muistaa, että silloin kun me lautakunnassa käsitelimme tätäkin asiaa ja oikeastaan aina kun nyt tätä Laajasalon laajempaa liikenneasiaa on käsitelty siellä, olen kyllä säännönmukaisesti siellä esittänyt huolta siitä, että tietöiden, jos tai kun niitä tehdään, aikatauluttaminen, aikaistaminen, saaminen ne sillä tavalla aikaan, että ne haittaavat mahdollisimman vähän, sen täytyy ol-

13.2.2019

la kyllä kaikessa – niin kuin kaikkialla kaupungissa – aivan ensisijaisen tärkeää prioriteettia tässä liikennesuunnittelussa.

Toinen iso seikka, joka täällä vaikuttaa myös tähänkin asiaan – tosin vähän epäsuorasti – on se, että pikaratikkahan ei aja niin kuin sen nyt olisi järkevintä ajaa sinne Herttoniemen metroasemalle, joka purkaisi osaltaan tätä kumipyöräliikenteen tarvetta, vaan se kääntyy ikään kuin väärään suuntaan sinne etelään Yliskylään ja pysähtyy sinne. Se oli silloin kun tämän linjauksen piti mennä itäiseen Helsinkiin, tämä varmasti puoltaisi paikkansa, mutta tästäkin asiasta on monta kertaa keskusteltu siellä. Mielestäni se on väärä linjaus. Kumipyörillä hoidetaan edelleenkin se syöttöliikenne Laajasalosta Herttoniemen metroasemalle, ja kaikki itään päin suuntautuva matka menee kumipyörien varassa eikä pikaratikan kautta. Tätä perustellaan sillä, että vähennetään liikennepainetta Herttoniemen metroaseman ja Kalasataman välillä, mutta jos siellä on kova liikennepaine metrossa, totta kai Laajasalon asukkaat silloin käyttävät mieluummin Kruunusiltaa ja menevät sitä kautta Hakaniemeen eivätkä Herttoniemeen ja vaihda siellä metroon ja Hakaniemeen.

Kyllä haluaisin sen verran virkistää nyt muistia, että kyllä näistä asioista siellä on keskusteltu ja nimenomaan tästä aikautuksesta ja raitiotiestä. Hyvässä hengessä. Olen monesti aikaisemminkin sanonut täällä, että meillä lautakunnassa keskustellaan hyvässä hengessä näistä asioista, mutta kyllä siellä keskustellaan ihan oikeasti.

Valtuutettu Nieminen

Tosiaan kiitos apulaispormestarille ja lautakunnan puheenjohtajalle Anni Sinnemäelle äskeisestä puheenvuorosta. Hän toi sen esille, mistä minä esitin suuren huoleni, onko mietitty, onko suunniteltu, ja kuulin, että on. Siinä suhteessa en näe nyt tälle palautukselle oikeasti aihetta. On varma, että täältä menee viesti lautakuntaan ja sitä kautta liikennesuunnitteluun, että näihin asioihin pitää nyt etupainoisesti miettiä erinäköiset työjärjestykset sun muuta, bussiliikenteen vahvistamiset ja niin poispäin ennen kuin silta valmistuu. Mutta koska nämä on jo mietitty ja suunniteltu, ja kun muistelen nyt itse vanhaa Kruunuvuorensillan kilpailuttamis- ja valmisteluvaihetta, silloinhan näitä eri vaihtoehtoja jo käsiteltiin. Itse asiassa en ole enää palautuksen takana.

Ledamoten Wallgren

Kiitos.

13.2.2019

En kannata palautusta, mutta haluan kommentoida valtuutettu Kalevan ja valtuutettu Sinnemäen välistä keskustelua. Tietysti Sinnemäki on oikeassa siinä, että on paljon parempi, että me valtuutetut ja muissa luotamustehtävissä toimivat ihmiset kykenemme puuttumaan asioihin mahdollisimman varhain, paneutumaan niihin ja muodostamaan kantoja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ottamaan esille huolia. Kaikki tämä on ilman muuta selvää, ja kannatan sitä lämpimästi. Haluan kuitenkin puolustaa myös Atte Kalevaa tässä tilanteessa. Niin kauan kuin luotamme ihmisen oppimiskykyyn, pitää olla mahdollista, että huomaa uuden asian, jonka haluaa ottaa esille, ja silloin se voidaan ottaa esille myös hyvin myöhäisessä vaiheessa, silloin kun on todellinen tarve tähän. Tämä mahdollisuus täytyy meillä olla, ja se voi kuulua valtuutetun vastuuseen, että toimii tällä tavalla. Ihan vastaavasti valtuutetun vastuuseen voi kuulua se, että hänen mielipiteensä muuttuu hyvin myöhäisessä vaiheessa parhaan argumentin valossa, jota ei ole aiemmin huomannut. Tämä kuuluu myös näihin pelisääntöihin, vaikka varhainen panostaminen on aina paras ratkaisu.

Valtuutettu Pajunen

Vastaisin tähän, kiitos näistä kommentteista ja taustatiedoista, joita on tullut keskustelussa.

Ihmettelen edelleen sitä, että jos on suunnitelmia liikenteen sujuvoittamiseksi Laajasalossa ja Herttoniemessä tätä siltaa odotellessa, miksei se tule esiin tässä aloitevastauksessa. Toisekseen tästä käsittelystä, että valtuustoaloitteet käsitellään valtuustossa. Tämän takia tämä palautusehdotus tulee myös nyt täällä.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajusen aloite puuttuu erittäin tärkeään asiaan ja erittäin suureen huoleen. Kun katsoo Laajasalon liikennettä hetkellä, nimittäin katson sitä koti-ikkunastani sitä joka kerta, kun katson Linnanrakentajantielle päin, meidän asuntomme alta ne kaikki autot ja bussit menevät. Se on nyt jo tukkoista, ja kun tiedetään, että Yliskylää tiivistetään, Kruunuvuorenrantaan muuttaa merkittävästi lisää asukkaita ja ennen kuin Kruunusillat valmistuvat, tulemme olemaan hankalassa tilanteessa. On hyvä, että tämä asia on nostettu esille. Haluan vielä uudestaan vähän huolellisemmin nostaa pari asiaa esille. Ensimmäkin silloin kun

13.2.2019

päädettiin tähän ratkaisuun, että tehdään Kruunusillat, silloin jo todettiin, että Laajasalon liikenteestä vain noin puolet suuntautuu Helsingin keskustan suuntaan. Senkin vuoksi täällä esillä ollut ajatus siitä, että raitiovaunulinja Yliskylästä jatkettaisiin Roihupeltoon, on järkevä – tai Herttoniemen metroasema olisi järkevämpi, mutta sitä ei ainakaan meidän yleiskaavamme mahdollista ja ehkä tieverkosto ei mahdollista. Ne ihmiset, jotka ovat lähdössä idän suuntaan, on järkevämpää syöttää idän metroasemilla kuin viedä raitiovaunulla keskustaan tai Kalasatamaan. Sen vuoksi huomasi, että nyt kun lautakunnassa käsiteltiin jostain kaavoja, siellä erityisesti korostettiin, että jää tilaa tälle raitiovaunulinjaukselle. Minusta olisi tärkeää, että sitä alettaisiin suunnittelemaan nyt eikä mietittäisi, että se tapahtuu joskus 20 vuoden päästä.

Toinen huomio, josta sinänsä voisi jopa tehdä ponnin, mutta ymmärrän, että osa ei ole kovin innokas enää tässä vaiheessa iltaa äänestämään. Haluan nostaa esille uudestaan sen, että siinä vaiheessa kun Herttoniemenranta rakennettiin, Tullisaaren suuntaan kaavoitettiin puoliväliin kevyen liikenteen silta. Se toinen pätkä, Lauttasaaren puoli on kaavoittamatta. Siitä on hyväksytty aloitevastaus valtuustossa, jossa todetaan, että se olisi järkevää tehdä. Se olisi järkevää tehdä, koska se nopeuttaisi merkittävästi Kruunuvuoresta ja läntisestä osasta Laajasalaa. Kevyttä liikennettä, kävellen tai polkupyörillä Herttoniemen metroasemalle se omalta osaltaan parantaisi. Ongelma on se, että siellä sillan toisella puolella on yksi venekerho. Pitäisi tehdä jotain ja miettiä, miten purjeveneitä sijoitellaan, mutta kyllä minun mielestäni nopea ja sujuva kevyt liikenne on sen arvoista, että siinä voi muutama purjevene joutua vaihtamaan paikkoja vaikkapa Pyysaaren, Helsingin työväen pursiseuran ja siellä lahdenpoukamassa olevan pursiseuran paikkojen välillä. Jos ajatellaan, että pelkästään Kruunuvuoreen arvioidaan, että tulee reilusti yli 10 000 asukasta, se on merkittävä reittivalinta.

Kolmas seikka, jonka haluan nostaa esiin. Kyllä bussiliikenteen sujuvuutta pitää parantaa entisestään, jotta toimii tämä yhteys Laajasalon ja Herttoniemen metroaseman välillä ennen kuin Kruunusillat rakentuvat. Täällä nostettiin esille myös ajatus veneliikenteestä. Minusta se on sellainen, mitä kannattaa vielä miettiä, mutta pahoin pelkään, että Kruunuvuorenranta rakentuu sillä tavalla, että jollain pitäisi päästä sinne rantaan, josta pääsisi veneellä eteenpäin, ja se ei taida onnistua. Se ei auta tässä tilanteessa, koska ranta on siellä, joka rakentuu viimeisenä sillan rakentumisen myötä. Se on sellainen, mitä ehkä kannattaa harkita, mutta pelkään pahoin, että se ei ole ratkaisu tähän, vaan se on katuverkon kunnostaminen. Haluaisin tietää, pitäisikö meidän nyt kiirehtiä sitä kevyen liikenteen siltaa.

13.2.2019

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää valtuutettu Arhinmäkeä tästä hänen puheenvuorostaan. Tätä tosiaan käsiteltiin meillä lautakunnassa – äläs nyt, ryhmä – tätä käsiteltiin meillä siellä lautakunnassa nimenomaan tätä raitiotielinjausta. Kun täytyy muistaa, että suinkaan kaikki Laajasalosta lähtevät eivät ole menossa keskustan suuntaan vaan sieltä lähdetään myös hyvin paljon itään. Tämä on hyvin tärkeä asia, mutta niin kuin sanoin tuossa äsken, siitäkin käytiin hyvähenkinen keskustelu. Nimenomaan tein siellä tällaisen ehdotuksen, joka hyväksyttiin siellä kokouksessa: tämä säilytetään ja sitä selvitetään, voidaanko se tehdä ja kuinka nopeasti. Koska tämä, että raitiovaunu nyt päättyy Yliskylään, se on väärä suunta sille. Sen pitää kyllä mennä Herttoniemen metroasemalle, jotta siitä on oikeasti hyötyä laajasalolaisille. Kiitoksia tämän huomioon nostamisesta valtuutettu Arhinmäelle.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig